

Občinski poročevalec

Domžale, 21. 3. 1991, letnik XXX., št. 5

Glasiło občine Domžale

Po mojem bi zdaj najbolj potrebovali nekaj norcev. Kar pogledajte, kam so nas spravili pametni.

BERNARD SHAW

aktualno

OBČINSKI POROČEVALEC V LETU 1990

Več kot milijon besed!

Malce pozno, vendar iz srca, smo se v uredništvu lotili inventure našega dela v letu 1990. To nam je omogočil vezani letnik Občinskega poročevalca za leto 1990, kjer je knjigovodsko delo korektno opravila Joži Vrenjak z Vira. Letnik je vezan v rdečo barvo, malce »nespodobno« za sedanji čas, v opravičilo se mu lahko šteje, da je rdeča škrlatno spokorniška in ne rdeče boljševidiščna. Sestavlja jo sedemnajst številčk, vsaka po najmanj 16 strani, najdebelejša med njimi šteje kar 24 strani, skupaj pa smo v letu 1990 oblikovali kar 268 strani našega glasila. Ker smo hoteli biti natančni, smo izračunali, da to približno pomeni 29480 vrstic in skoraj milijon besed, ki jih je v letu 1990 zapisalo in objavilo skupaj 115 sodelavcev, med katerimi pa nismo zajeli naših bralcev, ki so se nam oglasili s krajšimi prispevki, pozdravov vojakov in drugih krajših člankov.

Med sodelavci, ki so napisali več kot 5 člankov, je 20 naših zvestih sodelavcev. Velike številke, se vam ne zdi! Čas bo povzročil marsikaj, ne bo pa mogel besed zapisanih v letniku Občinskega poročevalca 1990! Med sodelavci sta največ člankov napisala odgovorni in glavna urednica, najbrž pa vas ni treba posebej opozarjati, da po številu objavljenih člankov vodi Jože Novak, po čigar zaslugi je moravska dolina in njeni ljudje kar dobro predstavljeni v našem glasilu. Isto velja za Mengeš in prof.

Ivana Sivca, pri tem pa ne smemo prezreti, da je svoje kritične in včasih tudi hudomušne osti našim bralcem predstavljal v rubriki SAJ SMO SAMO LJJ-DJE. Čeprav je vsak sodelavec časopisa in njegov članek za uredništvo dragocen, vendarle omenimo nekaj naših najzvestejših sodelavcev: Marjan Bolhar, France Cerar, Darinka Grum, Ivček Kopic, Marjan Kovič, Igor Lipovšek, Ervin Anton Schwarzbartl, Janez Stibrič, Stane Sražar, Matjaž Vovk, Andrej Zajc, Cveta Zalokar Oražem, obenem

pa izrazimo upanje, da nas tudi v letu 1991 ne bo nič manj. Svoj delež so k Občinskemu poročevalcu v letu 1990 prispevali tudi naši šolarji, ki jih je preveč, da bi omenjali vsakogar posebej, prepričani pa smo, da je tudi med njimi veliko naših bodočih sodelavcev.

In po čem si bomo letnik 1990 najbolj zapomnili? Po strankarskem pluralizmu, ki veje iz sleherne številke letnika 1990, po vrsti kritičnih in manj kritičnih člankov, ki so pospremili staro oblast in pripeljali novo, po vrsti starih in novih obrazov, ki smo vam jih predstavili, pa po tem, da smo pisali čisto o vsaki od 27 krajevnih skupnosti. Spominjali se ga bomo po mesečnem dopolnjevanju uredniškega odbora, po Meti pometi in njeni Neznosni lahkosti obljubljanja, ki je sprožila kar rafal odmevov, po naši skupni zahtevi po kuplaraju in ne nazadnje, pa vendar na koncu po neznosnem številu zadnjih sej starega uredniškega odbora, ki še vedno ureja naš, upamo pa, da tudi vaš OBČINSKI POROČEVALEC. UREDNIKA

Visoko doneče, vznesene besede so skorajda presvete za vsakdanjo potrošno rabo – če ne bi bile vulgarno zlorabljane in vsak dan znova tudi zlorabljane. Menda prav zares in v resnici – za narodov blagor; taisti narod pa prav dobro ve, kako je s tem. Že dolgo namreč ve, da je »borba« v hotenju zagotoviti mu blagor nenehna, razpotegnjena čez desetletja slovenske zgodovine. Tako je bilo včeraj, tako je danes, tako bo nemara jutri; 45 let je potekala neusmiljena borba za narodov blagor; v imenu tega cilja so visoko plapolale zastave; tiste z zvezdo in tiste rdeče s srpom in kladivom. Tudi danes smo visoko zavijeli zastavo (tokrat brez zvezde) in visoko so za ta cilj zaplapolala bandera. Kaj je že zapisal gospod Ivan Cankar.

Vse dragi moji, vse za narodov blagor. Kdor dandanes javno laže – laže za narodov blagor. Kdor govori javno resnico, – ga smešijo in preganjajo ter naposled uničijo, – na narodov blagor!

IVAN CANKAR

Narodov blagor – komu si mar?

Ker namen posvečuje sredstvo, v politiki pa je to še posebej dragoceno načelo, so seveda za tako plemenite cilje dovoljena praktično vsa sredstva. Tudi v našem domačem vrtičku sanjamo skupne slovenske sanje in drhte doživljamo velike teme samostojnosti, suverenosti, plebiscitnih usodnih odločitev. V teh velikih temah, ki se vse napajajo na prepričanosti, da gre za usodnost slovenskega naroda, je seveda spet skrita skrb za narodov blagor. Pri tem pa smo pozabili na obrobne nepomembne teme, da je za preživetje potreben hlebec kruha; otroku še skodelica mleka, starčku pa kozarec vina.

V zaverovanosti velikih tem in načela, kdo bo koga bolj dotolkel (tudi za narodov blagor), je strankam v največji užitek (denimo na sejah naše občinske skupščine), če nasprotnika zakoljejo že pri tako imenovanih poslovnih in proceduralnih vprašanjih. Če preboj na tej točki še ne uspeva, potem borba za narodov blagor poteka na ravni glasovalnega stroja. In če opoziciji naposled uspe, kar bi ji ob normalni razporejenosti moči ne smelo, ta temelji svoje užitke in veselje na nemoči nasprotnika.

Tudi če se pozicije zmagovalcev zamenjajo, veseleje generira v istih čustvih, tudi nič manjše ni. Lasten uspeh je manj pomemben; največja perverznost je naposled v tem, da se tudi ta boj – kdo bo koga – uresničuje zaradi narodovih interesov.

Komu je mar vsebina odločitev, pomembnih za ljudi? Komu so mar posledice, ki jih takšne ali drugačne odločitve prinašajo? Komu je mar tisto, kar po vsebini pomeni resnični narodov blagor? Naj odgovori Ivan Cankar:

SIRATKA: Čujte! (Velik list papirja v roki)
»Jaz ne govorim za tiste ljudi, ki se jim zde fraze o narodovem blagru, o narodovih idealih, o avtoritetah, tradicijah, zakonih in tako dalje svete in nedotakljive. Zakaj to niso več ljudje, temveč številke v tolpi, brez življenja in ponosa... Za tiste govorim, ki jim je ljubša cinična resnica nego blagoslovljena laž. Ali ni to blazno?«

GROZD: Kje je dal to tiskati? Kdo se je predrznil to tiskati – ?

M. BROJAN

P. S.:
In kaj na vse to pravi »narod«? Nič! Ga tudi – razen ob volitvah – nihče nič ne vpraša! Če bi pa hotel odgovoriti, ne bi povedal drugega kot: Ut censo stulti habemur... (Mislim, da nas imajo za norca!)...

NAŠIM MLADIM STRELCEM ŠTIRI KOLAJNE

Irena Perne republiška prvakinja

TRZIN: Na XV. finalu republiške dopisne lige s standardnim zračnim orožjem je nastopilo 61 tekmovalcev in 11 ekip. Občino Domžale sta zastopali ekipi Trzina in Domžal v disciplini puška. S svojimi rezultati so dokazali, da sodijo v sam vrh slovenskega strelskega športa, saj je Irena Perne osvojila naslov republiške prvakinja, ekipi pa sta osvojili tretje in četrto mesto, z vsega krogom zastanka za drugo uvrščeno ekipo Olimpije. V posameznih konkurencah sta osvojila medalje tudi brata Simon in pionir Gregor Kovič, ki nastopa že za člansko ekipo SD Domžale, katere član je še oče Marjan.

REZULTATI: Člani puška – ekipno: 1. Kamnik 1693, 2. Olimpija 1667, 3. Trzin 1666, 4. Domžale 1665, 5. Brest 1654; Posamezno: 1. Kandare (Brest) 573, 2. Rudolf (Olimpija) 570, 3. Podgornik (Kamnik) 569, 4. Kovič S. (Domžale) 567, 5. Paternost (Trzin) 567; Mladinci – posamezno: 1. Kandare (Brest) 573, 2. Kovič S. (Domžale) 567, 3. Žiško (Olimpija) 561; Mladinke – posamezno: 1. Perne I. (Trzin) 373, 2. Beslič (Tabor) 368, 3. Oražem (Portorož) 365; Pionirji – posamezno: 1. Beslič (Tabor) 368, 2. Kovič G. (Domžale) 360, 3. Selan (Olimpija) 353;

Mlada prvaka bele žogice sta iz Mengša!

Občinska prvaka v namiznem tenisu v kategoriji starejših pionir in pionirjev.

T. Ribnikar in K. Jamšek, oba z OŠ Mengeš

STRAN 2

VSE, KAR MORATE VEDETI O POPISU 1991

Poslanska pisarna SKD Domžale

Poslanska pisarna Slovenskih krščanskih demokratov Domžale je za vas odprta v ponedeljek od 10.00 do 12.00 in v sredo od 16.00 do 18.00.

V tem času smo vam na voljo tudi po telefonu 721-359.

Za člane in simpatizerje, ki bi želeli nakazati

članarino ali denarni prispevek še št. žiro računa 50120-678-89064.

Pričakujemo vas!

REVIJA ZA RAZVOJ PODELILA:

Edvardu Golobu – priznanje Podjetnik leta

11. marca 1991 so na Pristavi EDIGSA v Mengšu podelili priznanje Revije za razvoj našemu občanu – zasebniku Edvardu Golobu.

Ob prisotnosti člana predsedstva Republike Slovenije dr. Dušana Pluta in ministra za drobno gospodarstvo Viktorja Brezarja so poudarili, da je Edvard Golob prejel priznanje kot prvi, kot človek, ki uspešno uresničuje zahtevna merila podjetništva.

Pogovor s prejemnikom priznanja bomo pripravili za objavo v naslednji številki.

Revija za razvoj

PRIJETNE VELIKONOČNE PRAZNIKE

KAJ PRAVI OBČINSKI MINISTER ZA DROBNO GOSPODARSTVO:

Davki niso stimulativni

Že v prejšnji številki našega glasila ste lahko prebrali o novostih v davčni zakonodaji. Glede na to, da smo znani kot občina, v kateri je obrtnikov kar veliko, smo se odločili, da le-te povprašamo o primernosti novih davkov.

Žal naši sogovorniki niso bili prav navdušeni za izjave, zato si poglejmo, kaj misli o novi zakonodaji **ZORAN POLJŠAK**, dipl. ing., občinski »minister« za drobno gospodarstvo in podjetništvo:

Konec lanskega leta smo dobili nov davčni sistem, katerega prihod smo pospremili z vrsto utemeljenih pripomb, ki pa niso bile upošteevane. Tako smo dobili nov davčni sistem, ki naj bi bil pravičnejši in boljši od starega in ki dejansko le izenačuje vse državljanke Slovenije, da pri enakih dohodkih tudi enako prispevajo.

Obrtništvo je pričakovalo, da bo z novonastalimi demokratičnimi procesi in novimi davčnimi zakoni v Republiki Sloveniji prevzelo in pridobilo vidnejšo funkcijo v kreiranju novih delovnih mest ter večjo vlogo v okviru celotnega gospodarstva. V sedanjih zaostrenih likvidnostnih razmerah in obremenitvah, ki so precej višje od prejšnjih, pa obrt te funkcije nikakor ne bo mogla opravljati. Nasprotno, pričakuje se le zmanjšanje sedanjega števila zaposlenih, visoke obremenitve pa bodo najbrž tudi glavni vzrok za zmanjšanje novo nastalih obratovalnic.

Večina kritik se nanaša na davčno politiko, manj na sistem. S politiko se namreč določajo stopnje za obdavčitev, olajšave in podobno in se kot vsaka politika lahko spremeni preko noči, sistem pa ostaja.

V.

Deklaracija za mir

V februarju je bila predstavljena deklaracija za mir, ki so jo pripravljali Lista novih družbenih gibanj, mladi Slovenski krščanski demokrati, Socialdemokratska unija, Liberalno demokratska stranka in Stranka demokratične prenov. Deklaracija se zavzema za Slovenijo kot suvereno miroljubno državo, ki aktivno prispeva k svetovnemu miru in za Slovenijo brez vojske in vojaške industrije.

Ker bo zbiranje podpisov organizirano tudi v naši občini, je dobro, da tekst deklaracije poznamo. To nam omogoča, da se lahko mirno opredelimo in, ko nam bo ponujena v podpis, k deklaraciji pristopamo ali ne.

Mirovna pobuda je naletela na odobravanje zlasti pri strankah in gibanjih v severni Italiji, identična načela pa zastopajo tudi avstrijski in madžarski mirovniki.

Slovenska deklaracija temelji na:

- kritiki gledanja, da je moč mir doseči le z dobrimi vojaškimi pripravami;
- možnosti, da svojo pot v suverenost ponudimo in predstavimo svetu na izrazito nenasilen in demokratičen način;
- prepričanju, da je mirovna oblika reševanja problemov edina alternativa za slovensko državo;
- postopnosti uveljavljanja in uresničevanja mirovniških pobud.

Besedilo deklaracije je takole:

DEKLARACIJA ZA MIR

Zavzemamo se za:

Slovenijo kot suvereno, miroljubno državo, ki aktivno prispeva k svetovnemu miru, za Slovenijo brez vojske in vojaške industrije.

- Mirovni člen v novi slovenski ustavi, ki naj se glasi: »Republika Slovenija je demilitarizirana država. Prehodno obdobje, ki je potrebno za demilitarizacijo, se uredi z ustavnim zakonom.«
- Prehodno obdobje do popolne demilitarizacije, v katerem bodo za varnost meja Republike Slovenije skrbele enote policije in obstoječe enote teritorialne obrambe.
- Zamrznitev vseh naporitev vojaških obveznikov iz Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA kot sestavni del uresničevanja plebiscitne odločitve.
- Zaustavitev nadaljnjega oboroževanja v Sloveniji in Jugoslaviji.
- Začetek pogajanj s federacijo o odhodu enot in ustanov JLA iz Slovenije.
- Izdelavo mirovne opcije za razrešitev jugoslovanske krize.
- Vpeljavo vrednot kulture miru in nenasilja v sistem vzgoje in izobraževanja, ter ustanovitev institucij miru, ki bodo preučevale in ustvarile nov varnostni sistem na temeljih socialne, ekološke, ekonomske in duhovne svobode in varnosti in na dobrih mednarodnih odnosih.

V Sloveniji naj bodo osamosvajanje, demilitarizacija in mirovna varnostna politika trije vzporedni procesi.

lastna stanovanja in vrsta napeljav (elektrika, voda, kanalizacija ipd.).

V zvezi z gospodinjstvom pa bo potrebno odgovoriti na vprašanje o lastniku oz. imetniku stanovanja pravice, o oskrbovanju s pitno vodo, o površini zemljišča (obdelovalna, neobdelovalna površina, v najemu), o številu živine (konji, meži in mule, osli, goveda, bivoli, ovce, koze, prašiči, odrasla perutnina vseh vrst, čebulje družine). V ta obrazec se posebej vpiše, če ima gospodinjstvo kmečko gospodarstvo in predvidenega prevzemnika.

Posebno zanimiv je tudi vprašalnik o kmečkem gospodarstvu, ki pa bo tudi zahteval vrsto natančnih podatkov?

Pri izpolnjevanju tega obrazca vsi bomo spraševali o sestavi kmetije, površinah njiv in vrtov, sadovnjakov, vinogradov, travnikov, pašnikov, trstičja, ribnikov in močvirja, gozda in nerodovitnih površin; številu sadnih dreves in trte, številu in vrsti kmetijskih strojev in prevoznih sredstev, porabljenih količinah umetnih (mineralnih) gnojil ter površini, pognojene s njimi. Zanimale nas bodo porabljene količine sredstev za varstvo rastlin ter površine, kjer so bile uporabljene ter velikost namakalnih površin. Popisovalci bodo spraševali o velikosti in številu kmetijskih stavb in drugih objektov.

Kar zajeta količina podatkov in dosti dela za popisovalce.

Seveda je vprašanje še precej več, zato bi zaprosil vse, ki bodo ta zapis prebrali, da poizkusijo zbrati vsaj katerega izmed

zahtevanih podatkov. Lažje bo za obe strani!

Popisovalci bodo na terenu od 1. do 15. aprila. Če vas ob njihovem prvem obisku ne bo doma, vam bodo pustili obvestilo, kdaj spet pridejo. Poizkusite biti tedaj doma!

Vse prebivalce naše občine pa bi radi tudi zaprosili, da pripravijo enotno matično število. Vse odrasle osebe jo imajo zapisano v osebni izkaznici, vsi otroci pa v rojstnih matičnih listih. Hvala za razumevanje!

Ljudje kar precej govorijo o tem, zakaj vse naj bi zbrane podatke uporabili. Lahko poveste o tem kaj ve?

Res je, da se pojavlja kar precej vprašanj v zvezi z uporabo podatkov, zbranih s popisom. Povem naj, da se vsi podatki v skladu z Zakonom o popisu prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmetijskih gospodarstev v letu 1991, uporabljajo samo za statistične namene, izvajalci popisa pa so dolžni vse vsebine podatkov, ki jih zberejo s popisom in se nanašajo na določenega ali določljivega posameznika, varovati kot uradno tajnost, zato je vsaka bojazan o uporabi podatkov, pridobljenih s popisom, v drugačne namene odveč.

V. V.

Od 1. MAJA DO 15. APRILA BODO NA VAŠA VRATA POTRICALI POPISOVALCI

Vse, kar morate vedeti o popisu 1991

V dneh od 1. do 15. aprila 1991 bomo, tako kot v celotni republiki, tudi v naši občini izvajali popis prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev. Obiskali vas bodo popisovalci in vas zaprosili za vrsto podatkov. Kvaliteta s popisom zbranih podatkov bo odvisna predvsem od dela popisovalcev in vseh, ki bodo popis izvajali, precejšen del pa je odvisen tudi od sodelovanja vseh, ki bodo popisani. Zato vas želimo s pričujočim člankom seznaniti z vsebino popisa in vas obenem zaprositi, da bi vsaj del podatkov, po katerih boste spraševani, že predhodno pripravili. Verjemite, da bo tako naše delo lažje in hitreje ter kvalitetneje opravljeno – v zadovoljstvo obeh strani.

O tem, kaj pravzaprav obsega letošnji popis, smo se pogovarjali s Francijem Juhantom, dipl. iur., predsednikom Občinske popisne komisije Domžale.

Naš pogovor je poln podatkov, ki so jedro popisa. Kakšen pa je pravzaprav namen popisa?

Namen popisa je zbrati osnovne podatke o prebivalstvu in njegovi teritorialni razporeditvi, ne le za republiko, ampak tudi za občine, krajevne skupnosti kot tudi za vsako naselje. Ob tem bodo pridobljeni tudi podatki o vitalnih, etničnih, izobrazbenih, migracijskih in drugih značilnostih prebivalstva, po katerih bo mogoče ugotoviti spremembe, ki so nastale pri prebivalstvu od zadnjega popisa. Posebej bomo zbirali podatke o deležu kmečkega prebivalstva v skupnem številu prebivalstva in o spremembah v ekonomskih in drugih strukturah delovne sile. Zbrani pa bodo tudi podatki o številu in strukturah naših delavcev zaposlenih v tujini.

Kaj vse bomo popisovali?

S popisom bodo zajeti vsi državljani SFR Jugoslavije, tuji državljani in osebe brez državljanstva, ki imajo stalno prebivališče v SFR Jugoslaviji, ne glede na to, ali bodo v »kritičnem trenutku« (31. 3. 1991 ob 24. uri) v naselju stalnega prebivališča prisotni ali pa bodo takrat v drugem naselju v SFRJ ali tujini ter osebe, ki imajo stalno prebivališče v tujini, v »kritičnem trenutku« pa bodo v Republiki Sloveniji, zaradi dela ali solanja.

Popisovali bomo tudi gospodinjstva, stanovanja, posebej kmečka gospodarstva?

Tako je, s popisom bodo zajeta vsa gospodinjstva, katerih člani imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, ne glede na to, ali bodo vsi člani gosodinjstva v »kritičnem trenutku« prisotni ali pa bodo (eden, več ali vsi) začasno odsotni.

Popisana pa bodo tudi vsa stanovanja, od stalno in občasno naseljenih do stanovanj za počitek in rekreacijo in tistih, ki se uporabljajo samo v času sezonskih del. Popisovalci pa bodo zbirali tudi podatke o nenaseljenih stanovanjih in drugih prostorih, ki niso zgrajeni za stanovanja (zasilno naseljena stanovanja) ter o stanovanjih, ki se ob popisu uporabljajo kot poslovni prostori, niso pa za te namene posebej urejena.

Popisana bodo vsa zasebna kmečka gospodarstva gospodinjstev, katerih člani imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Po čem vse se bo spraševalo posameznike?

Popisnica vsebuje najbolj osnovne podatke kot so: ime in priimek, naselje, ulica, hišna številka, enotna matična številka, rojstni kraj, čas bivanja popisane osebe v tem naselju, narodnostna pripadnost, veroizpoved, materni jezik, pogovorni jezik v družini in okolju, solska izobrazba, šola, ki jo obiskuje, poklic oz. delo, ki ga opravlja oz. so ga opravljal starši, ime podjetja, organiza-

cije-skupnosti, kjer je zaposlen, število let bivanja in dela v tujini, vrsto stalnega vira preživljanja, dela, ki jih je oseba občasno opravljala v preteklem letu, pogostost vračanja v naselje stalnega prebivališča, način vsakodnevnega potovanja na delo oz. v šolo in porabljen čas za vsakodnevno potovanje.

Bi želeli v zvezi s to popisnico na kaj opozoriti?

Da. V skladu z republiko ustavo je vsakomur zagotovljena popolna svoboda izjavljanja in opredeljevanja narodnostne pripadnosti, zato za osebo, ki ne želi govoriti ali se ne želi opredeliti o narodnosti pripadnosti popisovalec vpiše le »ni želel odgovoriti« ali »se ni želel opredeliti«. Enako ustava zagotavlja tudi, da je človekovo izpovedovanje vere svobodno in njegova zasebna stvar, zato se za osebo, ki na to vprašanje ne želi odgovoriti vpiše le »ni želel odgovoriti«.

Tudi vprašalnik za stanovanje in gospodinjstvo zahteva kar precej podatkov.

Za izpolnitev tega vprašalnika bodo popisovalci postavljali zlasti vprašanja o: vrsti in velikosti stanovanja ter velikosti posameznih prostorov, načinu ogrevanja, letu izgradnje stavbe in materialu zunanjih zidov, zanimala jih bo

BREZ VSTOPNICE BOMO OSTALI NA PRAGU EVROPE

Velika noč – praznik Kristusovega in tudi našega vstajenja

Ko je minister za kulturo dr. Andrej CAPUDER v svojem govoru v Stični oživil Bernardovo načelo »Moli in delaj«, je to povzročilo pravi plaz ogorčenja tako pri časnikarjih, kakor tudi uživaško naravnanih krogih naše družbe, čeprav je novi minister s temi besedami izluščil značilno vrednoto sv. Bernarda. Po dolgotrni ateistični vzgoji so bile reakcije nekaterih dokaj pričakovane: Moliti se nismo naučili, delo pa nam ne diši... In vendar sloni na imenovanem načelu vsa Evropa, česar se premoledno zavedamo. Velika noč, največji in najpomembnejši praznik krščanstva, nam daje lepo priložnost, da se poglobimo in vstanemo iz svoje samozadostnosti in zavezanosti vase. Odpreti se moramo svetu, da se bo svet odprl nam. Najprej Evropi. Jezus Kristus, »prvina njih, ki so zaspali«, kakor pravi Sveto pismo, je vstal od mrtvih, vstanimo z njim tudi mi, kolikor smo mrtvi za sočloveka, in Boga v njem. Mrtvi za stiske in potrebe bližnjega. To je naša osebna Velika noč, ne samo v zunanjem praznovanju Kristusovega vstajenja kot temeljne skrivnosti naše vere, vendar ne

skrivnosti, ki je nima in daleč, temveč skrivnosti za nas, skrivnosti, ki pri nas ostane.

Ne bi bilo Velike nedelje brez Velikega petka, je dejal Ivan Cankar. Liturgija Velikega petka bi bila danes duhovno prazna, če ne bi namenjala posebne pozornosti trpečemu iraskemu narodu, vsem narodom, zajetim v vojni in prav posebej tudi našim jugoslovanskim narodom v boju za demokracijo. Kristusova zgodovina se nadaljuje v trpeljenju tlačenih narodov in narodnostnih manjšin, mi pa si moramo prizadevati, da bo ta zgodovina drugačna, svetlejša. Skratka: boriti se moramo proti trpeljenju, čeprav ga popolnoma odpraviti ne bomo mogli nikdar, dokler bo človek filozofsko gledano, omejeno bitje. Tudi naši starši, zlasti matere, so imele z nami svoj križev pot, dokler nismo dosegli svoje izobrazbe oz. načrtovanega cilja: ali ni bila to v prenesenem pomenu naša skupna in še posebej njihova Velika noč? Naj bodo te besede namenjene iz hvaležnosti našim materam ob 25. marcu, njihovem materinskem dnevu!

Za naš slovenski narod, za katerega je po besedah premiera Lojzeta PETERLETA plebiscit obveznost, je neobhodno potrebno, da se čimprej dvignemo nad okove propadajoče jugoslovanske federacije, zlasti še, ker smo zadnje dni pričali, kako Milošević in Kadijević s podporo dela jugoslovanskega predsedstva (brez Slovencev in Hrvatov!) pošiljata vojsko nad lasten narod; ali je ne bi torej še z večjo lahkotnostjo in brezobzirnostjo poslala, recimo, na nas? Otoplimo medbojne človeške odnose, dalje odnose med strankami znotraj DEMOS-a in medstrankarske odnose vobče! Tudi to naj bo naša Velika noč, če hočemo z združenimi močmi privesti slovenski narod v svetlo jutro vstajenja.

Kot član Uredniškega odbora Občinskega poročevalca v stari sestavi želim vsem njegovim bralcem in prijateljem ter njihovim domačim duhovnim darov in velikonočnih dobrot polne bližnje praznike vstajenja!

IVAN KEPIC

UREDNIKOV STOLPEC

Moralno-politične kvalitete

Spoštovani gospod urednik, ki ste bili donedavna še tovariš. Oglušam se vam vedoč, da si ne boste upali objaviti mojega pisma. Pa kljub temu vam pišem in to pismo tudi odposljam.

Star sem 50 let, pravzaprav jih dopolnim šele poleti. Nekaj šol imam za sabo, ki sem jih delal v čudnih časih, ki so k sreči minili. Mene je vedno jezilo to, ko sem se učil poklica, šolal in nato rital v življenje, da so se vedno zahtevale takime-novane moralno-politične kvalitete. Pravzaprav stari oblastniki nikoli niso dali vedeti, kaj so to moralno-politične kvalitete in kakšen naj bo človek, ki jih mora imeti za dobro službo. Ti preklesti boljševiki so krivi, da se stroka, sposobnost in znanje nikoli niso cenili, ampak so se ljudje in njihova sposobnost presojali le na osnovi moralno-političnih kvalitete.

Kaj so pravzaprav moralno-politične kvalitete? Nekaj se mi sanja o tem, saj smo tudi v vojski v Šabcu imeli moralno-politično »vaspitanje in nastavo«.

Zanima me, prosim pa Vas, spoštovani gospod urednik (bivši tovariš), ali so tudi v teh novih časih, ki so pluralistični, potrebne moralno-politične kvalitete. Prosim za odgovor!

Občan F. R. iz Trzina

Odgovor:

K sreči so časi naposled res drugačni, zato vam lahko odgovorim z velikim olajšanjem. Dovolite mi, da za odgovor uporabim prisposodbo. Za stare čase je veljalo, da je bil človek izkoriščen po človeku. Veseliva se: na srečo je danes ravno obratno!

M. Brojan

OBISK V SGD GRADNJE

SPB-1 bo kmalu v celoti dograjen

V centru mesta že dobrih 10 let izgrajujejo največji centralni objekt SPB - 1. Tačas tečejo gradbena opravila na zadnjem delu stavbe, koder gradnjo zaključujejo. To dejstvo, predvsem pa dolgoletna prisotnost gradbincev (naslednikov SGD Beton) nam je narekovala vrsto vprašanj, ki smo jih postavili direktorju ing. Jožetu Lukmarju.

Oživite nam dejavnost vašega podjetja v naši občini, predvsem kar zadeva bolj optimističen čas.

V našem primeru gre za bivši TOZD SGD Beton, ki je od leta 1976 v Domžalah gradil mnoge objekte kot so:

- bloki naselja Simona Jenka
- Hidrometal Radomlje
- OŠ Olge Avbelj
- Helios na Količevem
- SPB v Domžalah
- Dom upokoencev Mengeš
- KZ Emona v Jaršah.

Kako se je statusno dogradila vaša današnja organiziranost?

V letu 1990 je prišlo do reorganizacije, tj. cepitve SGD Beton Zagorje. Vse bivše temeljne organizacije (TOZD) so se organizirale kot samostojna podjetja. V Domžalah se je domžalski del preoblikoval v SGP GRADNJE. Registrirali smo se aprila 1990 kot SGP GRADNJE DOMŽALE.

Katere so dobre in katere slabe plati prenašanja bonitet in tudi hipotek gradbeništva v Domžalah iz minulih v prihodnje čase?

Res je, da je naša »dota« prejšnja kot dobra, saj izhaja, da so naši predhodniki veljali za nesolidnega, nekakovostnega izvajalca (izvedba, roki dokončanja objektov), slabo so se odzivali pri odpravi pomanjkljivosti in napak. Perspektiva je dobra; sedež firme je v centru, zaledje je gospodarsko ambiciozno, strokovno smo dobro usposobljeni, teren, kjer delamo, zanimiv tako za zasebne kot družbene investitorje. Zaostri smo odgovornost, zato ne vidim razloga za to, da bi bil pesimist.

Predstavite nam prosim vaše podjetje danes. Nekakšna osebnostna izkaznica podjetja naj bo to.

Kot sem že dejal, podjetje deluje samostojno od aprila 1990. Iz nekdanjega TOZD Gradnje Domžale, ki je bilo v sestavi SGD Beton Zagorje, smo imeli po osamosvojitvi precej težav z matično firmo oz. določenimi TOZD-i.

V 1. fazi je bila prvotno zamišljena združitev s TOZD Gradbeništvo Zagorje v eno podjetje, vendar referendum v Zagorju ni uspel. Tako smo se bili primorani organizirati kot smo danes.

Še vedno pa je precej nerazčiščenih relacij v zvezi z bivšo firmo oz. bivšimi TOZD-i. Še vedno ni podpisan sporazum o medsebojnih pravicah in obveznostih TOZD do DSSS in TOZD skupnega pomena. Gradbena mehanizacija (GM) še vedno ni razdeljena, sporne so še druge stvari. Urejeni so kreditni odnosi iz internega kreditiranja, saj je TOZD Domžale, današnja SGP Gradnje zaradi po našem mnenju napačne politike do SGD Beton veljal za velikega kreditojemalca (v okviru SGD Beton). Posledica tega je izredno težak finančni likvidnostni položaj, visoke obresti na kredite (iz časa hiperinflacije).

Kljub težavam pa lahko rečem, da smo leto 1990 uspešno prebrodili, precej zmanjšali zadolženost, vrnilo del kreditov,

z največjimi kreditojemalci smo podpisali sporazum o vračilu preostanka dolga. Leto 1990 nam je uspelo zaključiti brez dneva blokade žiro računa.

Izgubo, ki je po devetih mesecih znašala ca. 6 milijonov dinarjev, smo ob zaključku leta zmanjšali na 1 milijon dinarjev. Dolg je že pokrit z odpisom terjatev.

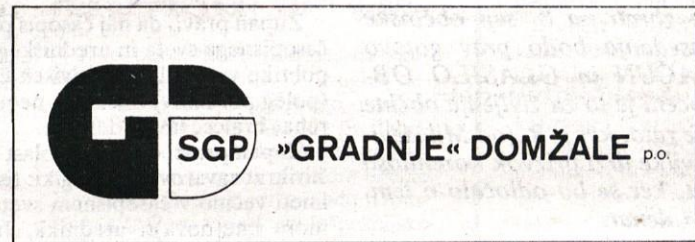
V firmi dela trenutno 156 ljudi, predvsem v gradbeni

poizkušamo pri izrabi prostora najti optimalne rešitve.

Kje so vaša trenutna odprta gradbišča in kam bi želeli, da prodrete?

Trenutno smo angažirani v gradnjah:

- SPB - lamela F - gradnja za trg
- Trzin: industrijska cona - delamo na treh objektih - investitorji so zasebniki
- gradimo FORD servis v Trzinu - proizvodna hala

operativni, v režiji dela približno 15 odstotkov zaposlenih.

Eno tistih podjetij ste, ki je imelo velik vpliv tudi v oblikovanju našega prostora. Kako se vključujete v izrabo prostora, ki je še na voljo?

Trenutno delamo samo v okviru gradnje soseske SPG, kjer gradimo zadnje lamelo - F s 76 stanovanji. Dela naj bi bila končana poleti 1991. Največ problemov imamo v zvezi z zunanjo ureditvijo, skupaj s pristojnimi občinskimi službami

- Zdravstveni dom Domžale, kjer poteka adaptacija

- gradimo proizvodno halo KUHAR Ljubljana-Vič

- adaptiramo cerkve sv. Križa

- gradimo stanovanjsko hišo v Grosupljem

- gradimo še razne druge manjše objekte.

Kaj pa manjši naročniki; kako se vključujete v gradnjo zmogljivosti za drobno obrt? Morda sami kaj ponujate v tej smeri za tržišče?

Zaključek gradnje objekta SPB-1 se imenuje lamela F - 1. Tu vam prinašamo nekaj pogledov na to gradnjo...

Iz navedenega je razvidno, da smo v glavnem gradbeno vezani na objekte obrtnih dejavnosti. Seveda smo pripravljene izvajati vsakršna, tudi najmanjša dela, ki jih uspemo pridobiti. V okviru SPB imamo na zalogi še precej poslovnih prostorov (ca. 1600 m²) primernih za mirne dejavnosti (biroji, trgovine).

Predstavite nam pregledno problematiko SPB 1 in vašo gradnjo - zadnje lamelo F v centru Domžal.

SPB 1 lamelo F gradimo skupaj s podjetjem Ingrad iz Celja. Glavni problem gradnje lamele F oz. dokončanje soseske SPB - 1 je v pomanjkanju prostora za izgradnjo primerne števila parkirnih mest in s tem kompletne prometne ureditve soseske. Kot sem že omenil, s pristojnimi občinskimi službami poizkušamo najti optimalno rešitev.

Kje so v današnjih zaostrenih časih, ko je investicijske dejavnosti relativno malo, možnosti, ki bi jih veljalo izrabiti - morda s širšo družbeno pomočjo?

Naša izkušnja pri gradnji za trg (stanovanja, lokali) je vsakakor pozitivna (velik interes), prodaja je stekla nad pričakovanji, problem je nastal po omejitvi bančnih plasmajev (kreditov). Če pa so, so pod neugodnimi pogoji. Potrebno bi bilo najti primerno obliko kreditiranja za nakup stanovanj, lokalov, za kar obstaja še vedno velik interes.

S pravi pristopom in angažiranostjo, konkurenčno ceno vseh, predvsem pa neposrednih izvajalcev del na objektu, je predvsem v zasebnem sektorju moč pridobiti dela, čeprav manjša.

Povejte nam, kako skrbite za posodabljanje tehnologije, boljše toplotne in druge izkoristike. Koliko ste s smeri boljše ekologije, cenejšega izdelka, sami sposobni prispevati?

Glede na to, da poslujemo kot samostojno podjetje šele od aprila 1990 in da smo večji del naporov usmerili v reševanje starih problemov (zadolženost, pomanjkanje del), nam zaenkrat na tem področju še ni uspelo veliko narediti (finančne možnosti), smo pa boljše organizirali proizvodni proces, izboljšali smo kvaliteto dela, povečali izkoristek delovnega časa, zmanjšali režijo in poiskali notranje rezerve.

Na ekologijo, glede na to, da smo organizirani kot čista gradbena operativa, praktično nimamo kvarnih vplivov.

Kakšna je problematika kooperantov? Ali je v ponudbi različnih del konkurenca že prinesla svoje?

Glede na to, da je bila oddaja del in s tem izbira kooperantov organizirana na nivoju DO v Zagorju, so bili kooperanti pretežno iz zasavskega prostora. Šele sedaj ustvarjamo svoj krog letih.

Opažamo, da konkurenca in trg že prinašata svoje, vendar še vedno velja, da pomeni nizka cena tudi slabšo kvaliteto, oz. bolj neresen pristop k delu. V gradbeništvo pa je to za investitorja zelo slaba opredelitev.

Nočemo zastave z zvezdo!

Zelo smo razočarani, ker Skupščina Republike Slovenije na svojem zasedanju dne 20. 2. 1991 ni sprejela Amandmaja 100 k slovenski ustavi, s katerim bi končno odpravila zvezdo iz slovenske državne zastave. Strinjamo se namreč z izjavo našega poslanca v skupščini RS, da rdeča zvezda predstavlja vsiljeno »packo« na tradicionalni narodni slovenski trobojnici. S tem, ko smo Slovenci prekinili s 45-letno komunistično diktaturo, bi morali to seveda prikazati tudi na simbolni ravni, tako da bi iz zastave odstranili vsiljen ideološki simbol. To so storile tudi vse tiste vzhodnoevropske države, ki so se znebile boljševističnega jarma. Jasno je, da Slovenija ne more pričakovati, da bi bila sprejeta v katerokoli evropsko skupnost dokler bo v svoji zastavi imela star komunistični simbol. Kaže pa, da nekatere to prav nič ne moti...

Seveda nismo pričakovali, da bodo za odstranitev zvezde iz zastave glasovali komunisti ali socialisti. Upali pa smo, da se bodo vsaj poslanci liberalno-demokratske stranke pri tem glasovanju pridružili DEMOS-ovim poslancem in s tem omogočili potrebno dvotretjinsko večino. S tem bi kot jezikček na tehtnici bistveno pripomogli k temu, da bi Slovenija tudi navzven dobila bolj evropsko usmerjeno podobo. Na tak način bi tudi najbolje demantirali znane očitke o komsomolskem poreklu svoje stranke. Žal se ni zgodilo ne eno, ne drugo.

Ogorčeni nad tem, da opozicija izkorišča meha-

nizme blokade, nastavljene v stari socialistični ustavi (dvotretjinska večina potrebna za spremembo ustave), da bi preprečila uresničitev večinske volje državljanov Slovenije, izjavljamo, da bomo odslej namesto »uradne zastave« vedno uporabljali le našo dobro staro SLOVENSKO TROBOJNICO. Upamo, da bodo tako ravnali tudi drugi in da bodo tuji obiskovalci v naših krajih čimmanjkrat videvali zastavo z zvezdo in po tem sklepali, da se Slovenija še ni otrsela večdesetletnega boljševističnega objema.

Slovenska demokratična zveza Zbor za Domžale

ZDRUŽENJE SLOVENSkih JETNIKOV IN PREGANJANCEV JUGOBOLJŠEVIZMA

Ste tudi vi med žrtvami jugoboljševizma?

Šele danes prihaja na dan marsikaj, kar vse se je dogajalo od druge svetovne vojne do danes. Ljudje so bili preganjani zaradi ideološkega razlikovanja, velikokrat tudi svojci. Oblik tega preganjanja pa je bilo veliko, žal je bilo nekaj oblik tudi dramatično nečloveških.

Združenje jetnikov in preganjancev jugoboljševizma želi sestaviti čimbolj popolne sezname prizadetih, zbrati zgodovinsko dokumentarno gradivo in pričevanja o teh časih.

V Domžalah je poverjenik Združenja Jože VIDMAR, Vir, Tolstojeva 18 (Telefon 722-696).

K Jožetu Vidmarju se lahko obrnete v zvezi z vsem, kar vas teži. Na njegov naslov naj pošljejo vsi, ki menijo, da jih je oškodoval minuli čas, spodnjo pristopno izjavo.

Združenje slovenskih jetnikov in preganjalcev jugoboljševizma

PRISTOPNA IZJAVA

Podpisani _____, rojen dne _____
 v _____, narodnost _____
 državljanstvo _____, poklic pred upokojitvijo _____
 stalno bivališče _____, telefon _____

Pristopam k Združenju slovenskih jetnikov in preganjalcev jugoboljševizma. Strinjam se s cilji in namenom združenja ter sprejemam Pravila s pravicami in dolžnostmi. Prispevek za stroške pisarniškega poslovanja za leto 1990 je 100 din. Upravni odbor združenja tudi dopušča, da člani prispevajo po svoji finančni zmogljivosti.

Kraj in datum:

Podpis:

KAMNIŠKI, DOMŽALSKI, LITIJSKI IN MOŠČANSKI SOCIALDEMOKRATI:

Delovni razgovor socialdemokratov iz druge volilne enote

V Kamniku so se zadnji dan februarja zbrala občinska vodstva iz Kamnika, Domžal, Litijske in Ljubljane-Moste. To je bilo prvo tako srečanje po lanskim volitvah in je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj med občinskimi vodstvi o dosedanjem delu in uspehih znotraj posameznih občinskih prostorov. Srečanje je nastalo na pobudo republiškega poslance Franceta Tomšiča, ki meni, da je potrebno okrepiti prisotnost socialdemokratske stranke v tem izrazito industrijskem okolju.

Prisotni – vendarle premalo...

Izkušnje kamniških socialdemokratov segajo v zgodnjo pomlad leta 1989. Tedaj so v svojih vrstah združevali politično alternativo obstoječi partijski eliti na Kamniškem. Vsekakor so bili kamniški socialdemokrati pomemben dejavnik demokratizacije političnega prostora v občini in v predvolilni kampanji Demokratične opozicije na Kamniškem, kot se je imenoval kamniški Demos. Po volitvah so njihove sile nekoliko usahnile, morda tudi zaradi neuspeha na občinskih volitvah; v občinski parlament sta vstopila samo dva socialdemokrata. Trenutno se kamniška podružnica predstavlja z dvema republiškima poslancema, podpredsednikom občinske skupščine, odbornikom družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, poleg tega pa so člani stranke prisotni v vseh občinskih komisijah, hkrati pa so tudi vidni aktivisti tovarniških sindikatov.

V Domžalah in Litiji – organizirani šele po volitvah

Domžalski in litijski socialdemokrati so se zaradi spleta okoliščin in negotovosti prelomnega obdobja organizirali šele po volitvah, zato sedaj delujejo izven občinskih parlamentov. Moščanski socialdemokrati so se organizirali v predvolilnem obdobju, tako da so vstopili v občinski parlament. Konec lan-

skega leta jih je močno prizadela, v slovenskem prostoru zelo odmevna afera, ki je doživela epilog z izključitvami na celjski konferenci. Tako so izgubili del svojih odbornikov, vendar so se ob pomoči mestne centrale in koalicijskih političnih partnerjev ponovno vključili v politične tokove moščanske občine.

Povezani predvsem z Demosovimi strankami

Udeleženci sestanka so spregovorili o sodelovanju s političnimi partnerji. Ugotavljajo, da obstajajo dobri odnosi z Demosovimi strankami, s katerimi jih družijo neuresničeni cilji. Z ostalimi strankami še ni vidnih znakov zaupanja v sklepanje interesnih partnerstev. Litijski socialdemokrati so se pohvalili z dobrimi odnosi s socialisti, kamniški pa so opozorili na nastajanje izvenstrankarskih povezav z izrazito socialnoliberalno vsebino z jedrom v Slovenski demokratični zvezi. Sploh pa je prišlo med udeleženci do izraza prepričanja, da je SDS odprta tudi za vse demokratično misleče bivše člane Zveze komunistov.

Z mehanizmi oblasti – previdno

Člani vodstev so izrazili precej predlogov za širjenje socialdemokratske misli v svojih okoljih. V prihodnje bodo poskušali prisluhniti življenjskim potrebam

v svojem okolju ter oblikovati strokovno jedro iz svojih članov in simpatizerjev. Ugotovili so, da delovanje znotraj oblasti zahteva ogromno znanja in tudi to, da upravičenje svojih volilcev lahko potrdijo le tako, da se modro upravlja z mehanizmi oblasti. Pomemben cilj socialdemokratov v tem izrazito industrijskem okolju

je krepitev gospodarske demokracije, ki je učinkovita s pluralizmom v sindikalnem organiziranju. Poudarili pa so, da ne želijo socialdemokratskega sindikata ali katerega drugega strankarsko organiziranega sindikata. Želijo biti odprti za vse sindikalne zahteve in jih dogovorito tudi zastopati v oblastnih institucijah.

PRED SEJO SKUPŠČINE

Kdo nam bo rezal in koliko kruha ter informacij

21. marca se bodo delegati zbrali na 8. seji občinske skupščine. Osrednje točke zasedanja bodo prav gotovo DAVKI, OBČINSKI PRORAČUN in GLASILO OBČINE DOMŽALE. Po moji oceni je to za življenje občine najpomembnejša seja doslej. Ne zato, ker je 8. (od Miloševičevega udara na 8. seji se te številke drži prizvok korenitosti in ostriosti), ampak zaradi tega, ker se bo odločalo o tem, kako bomo razdelili »občinski« denar.

Delegati smo vabilo in gradivo za večino dnevnega reda seje prejeli. A ravno gradiva za proračun nismo dobili. Pripis pravi, da bo posredovano naknadno. Človek bi obvestilo z razumevanjem sprejel, če ne bi v istem pripisu stalo tudi, da delegati lahko predlog proračuna spremenijo le z amandmaji, ki morajo biti oddani tri dni pred sejo. Poleg tega je od predlagatelja amandmaja zahtevano, da naredi tudi protipredlog zmanjšanja drugih postavk v proračunu. Pričakujem, da se bodo zlasti delegati iz krajevnih skupnosti zelo prizadevali, da bi dobili kakšen dinar več (verjetno povsem upravičeno), a na koncu bomo (zaradi ljubelega miru in ker bomo sedeli že nekaj ur) naveličano podprli osnovni predlog, brez amandmajev.

Svoje poglede na občinsko glasilo sem razgrnil že v 2. letošnji številki Občinskega poročevalca. Ker pa v številki 3/4 z menoj o tej temi polemizira občinski župan, sem vendarle dolžan odgovoriti.

Temeljna razlika med najinima pogledoma je v tem, da župan v večstrankarstvu vidi najvišjo stopnjo demokracije jaz pa imam večstrankarstvo le za nujni pogoj demokracije, ki pa mora poleg strank vsebovati tudi javno mnenje, neodvisno javnost, civilno družbo, alternativna gibanja...

Lastninjenje, privatizacija – začetek procesa

France Tomšič je zelo podrobno opisal svoje izkušnje v sindikalnem organiziranju, prisotne pa je seznanil tudi s socialdemokratskim modelom lastninjenja družbene lastnine. Ta predvideva, da se del družbenega kapitala razdeli med vse polnoletne državljane v obliki delnic po enakih deležih, ostalo pa se nameni prodaji in razlaščenim lastnikom. Predstavljeni model predvideva brezplačno razdelitev dela družbene lastnine, kot kompromisno rešitev pa je Tomšič omenil prodajo te lastnine po izjemno znižani vrednosti. Tako bi omogočili začetno osnovo na začetku privatizacijskega procesa

vsem državljanom, potem pa bo takoj začela delovati neizprosna logika tržnega sistema, ki bo zelo hitro vzpostavila ustrezna lastninska razmerja v podjetjih in ustanovah. Tomšič meni, da privatizacija zamuja, zato se povečuje število divjih privatizacij, agonija nelastnine pa znižuje število zdravih podjetij, ki so edina lahko zanimiva za takojšnje olastninjenje. Udeleženci srečanja so izrazili bojazn, da bo odlašanje s sprejemom privatizacijskega zakona povzročilo množično podržavljanje podjetij. Menijo namreč, da država ne bo dober gospodar.

Udeleženci srečanja so se na predlog kamniških socialdemokratov odločili, da bodo sodelovanje poglabili in da bodo takšna srečanja redna oblika dela občinskih odborov v drugi volilni enoti.

IGOR PODBREŽNIK

Župan pravi, da naj časopis po vsakih volitvah spremeni sestavo časopisnega sveta in uredniškega odbora, jaz se zavzemam za »od politike vsaj delno neodvisen časopis«, ki bo v časopisnem svetu (poleg politikov) imel tudi neodvisne poslane, predstavnike s terena, bralce, javne delavce.

Župan pravi, da mora oblast vplivati na časopis in ta vpliv hoče štirikrat zavarovati po logiki: tisti, ki ima večino v skupščini, mora imeti večino v časopisnem svetu, večino v uredniškem odboru in mora ime(nova)ti urednika. Jaz mislim, da se tistemu, ki ima večino v skupščini, ni treba bati »rahlo neodvisnega« časopisnega sveta in uredniškega odbora, saj SKUPŠČINA IMENUJE tako uredniški odbor, časopisni svet in urednika. Torej je, po moje, kontrole dovolj in (konec koncev) SKUPŠČINA DAJE SREDSTVA časopisu (in ima tudi po tej poti vso oblast nad njim). Župan je za omejevanje brezplačne strankarske propagande v časopisu le pred volitvami jaz pa za ves čas. In ker sem že ravno pri besedi: nikjer in nikoli ni bilo zapisano, da »župan ne sme pisati v Poročevalcu«. Zapisal sem:

Sicer se nam bo dogajalo (tako kot v zadnjem Poročevalcu), da se bodo oblastniki po večkrat priglajali k besedi in zasedali po cele prve strani. Povejte, ste že videli časopis, v katerem bi Kučan, Bučar, Peterle ali kateri od predsednikov strank (v času svojega mandata) napisali po cele strani?!

Torej sem proti privilegijem oblastnika v časopisu. In pri tem ostanem! Da moram ostati, mi narekuje logika, da se pisma bralcev (kot polemični odgovor na članek, ki je bil v prejšnji številki objavljen na 5. strani) pri nas pojavljajo na 3. strani (da o obsegu niti ne govorimo).

IGOR LIPOVŠEK

PRAVICE PRESEŽNIH DELAVCEV PO NOVI DELOVNI ZAKONDAJI

Potem, ko sem bil dan na čevelj...

Današnje razmere, ko industrijska proizvodnja pada, izgube naraščajo, povečuje se nelikvidnost, čedalje več je brezposelnih ali ljudi, ki čakajo na delo. Gospodarstvo ima čedalje manj denarja, povečuje se število podjetij, ki jim grozi stečaj ali so že v tem postopku, so še posebej nenaklonjene delavcem. Sindikati še iščejo svoj prostor pod soncem, zato delavci tudi še nimajo pravega partnerja, ki bi zastopal njihove interese. Nemoč delavcev in njihov občutek, da so prepuščeni sami sebi, še posebej zaznavajo institucije, ki se posredno ali neposredno pri svojem delu srečujejo s to problematiko. Tako se tudi družbeni pravobranilec vsakodnevno srečuje z usodo delavcev, ki postanejo začasni ali trajni presežki ali pa so delo izgubili, ker je šlo podjetje v stečaj. Delavci so resignirani, ker ne vidijo realne možnosti, da bodo dobili novo zaposlitev in tako rešili svojo materialno in socialno varnost. Ker v zadnjem času še posebej vstopa v ospredje problematika presežkov delavcev, bi ob noveli zakona o delovnih razmerjih, ki je začela veljati 16. 2. 1991, rada opozorila na njene bistvene značilnosti, predvsem pa na pravice delavcev, ki se znajdejo na listi začasnih ali trajnih presežkov.

Novela zakona, ki uvaja fleksibilno obliko reševanja presežkov delavcev, je s tem sprostila postopke pri racionalizaciji števila delavcev v organizacijah in s tem posredno vplivala na zmanjševanje števila stečajnih postopkov. Istočasno pa se z novo ureditvijo obetajo po eni strani začasnim presežkom slabi izgledi, zlasti glede razporejanja na nižja delovna mesta in čakanje na delo s skromnim nadomestilom, po drugi strani pa se trajnim presežkom obeta praviloma prenehanje delovnega razmerja po šestih mesecih odpovednega roka in skromno nadomestilo za čas brezposelnosti.

Začasni presežki

Začasni presežki so le tisti presežki, pri katerih preneha potreba

po delu le šest mesecev, ali manj in delavcu v tem primeru ne more prenehati delovno razmerje. Pri določitvi delavcev, katerih delo postane začasno nepotrebno in pri izbiri ukrepov, morajo organizacije oziroma delodajalci upoštevati delovno uspešnost in strokovno izobrazbo delavcev, delovno dobo in socialne razmere, v katerih delavci živijo. Če gre za večje število delavcev, bo odločal o začasnem presežku organ upravljanja, pri manjšem številu delavcev pa poslovodni organ.

Preden poslovodni organ oziroma organ upravljanja sprejme odločitev o začasnih presežkih, je dolžan zahtevati mnenje sindikata in ga pred odločitvijo, skupaj s predstavniki sindikatov, obravnavati. Delavce, ki so po zgoraj opisanem postopku

določeni začasne presežke, se lahko začasno do šest mesecev:

- razporedi na drugo delovno mesto, za katero se zahteva eno stopnjo nižja strokovna izobrazba;
- razporedi v drugo organizacijo ali k delodajalcu na delovno mesto, za katero se zahteva enaka ali eno stopnjo nižja strokovna izobrazba;
- napoti na prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo;
- zagotovi nadomestilo osebnega dohodka za čas čakanja na delo v višini, določeni s kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom, vendar najmanj v višini zajamčenega nadomestila osebnega dohodka (80% zajamčenega osebnega dohodka po zakonu);
- uvede delo s skrajšanim delovnim časom.

Med časne presežke delavcev je mogoče uvrstiti prav vse delavce, ki so na delu, razen sindikalnega poverjenika, brez soglasja sindikatov oziroma brez njegovega lastnega pristanka. Med časne presežke delavcev ni možno uvrstiti le tistih delavcev, ki so in dokler so odstotni bodisi zaradi boleznih, porodniškega dopusta, letnega ali drugih dopustov ter drugih odsotnosti.

Trajni presežki

Trajni presežki so presežki delavcev, katerih delo postane nepotrebno za dalj kot šest mesecev. Pri določitvi delavcev, katerih delo postane trajno nepotrebno, morajo organizacije oziroma delodajalci upoštevati kriterije (strokovna izo-

brabza oziroma usposobljenost za delo in potrebna dodatna znanja in zmožnosti, delovne izkušnje, delovna uspešnost, delovna doba, zdravstveno stanje in socialno stanje).

Na tem področju je bistvena novost novele zakona v tem, da omogoča odpoved delovnega razmerja delavcem, ki so trajni presežek, in sicer potem, ko poteče šestmesečni odpovedni rok oziroma, ko so šest mesecev na čakanju. Če obstajajo možnosti, da se delavcem, ki so določeni za trajni presežek, ne odpove delovno razmerje, pač pa se jih lahko razporedi na druga delovna mesta ali v drugo organizacijo, se jih lahko prekvalificira oziroma se jim omogoči delo s skrajšanim delovnim časom, potem mora organizacija oziroma delodajalec pri izbiri teh možnosti upoštevati kriterije, ki so enaki tistim kriterijem, ki veljajo za časne presežke.

Ko gre za sklep o prenehanju delovnega razmerja s šestmesečnim odpovednim rokom, je treba ugotoviti, da ta šestmesečni rok začne teči od dokončnosti odločbe o odpovedi delovnega razmerja (od izdaje dokončne odločbe organa v organizaciji, ki odloča o ugovoru zoper sklep o prenehanju delovnega razmerja).

Delavec, ki mu teče odpovedni rok, oziroma ki mu preneha delovno razmerje po preteku šestih mesecev odpovednega roka, ima hkrati tudi pravico do odpravnine, če ima v organizaciji oziroma pri

delodajalcu najmanj dve leti delovne dobe. Odpravnina znaša najmanj polovico njegovega povprečnega osebnega dohodka v zadnjih treh mesecih in sicer za vsako leto delovne dobe v organizaciji oziroma pri delodajalcu.

Med trajne presežke, ki jim bo prenehalo delovno razmerje, ni možno uvrstiti tistih delavcev, ki so na odsluženju vojaškega roka, delavce, ki so odsotni zaradi boleznih, delavce, ki je na porodniškem dopustu ali dopustu za nego in varstvo otroka, pa tudi ne delavcev, ki so člani organov upravljanja, delavskega sveta ali drugega organa, sindikalnih poverjenikov in poslancev skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Tem kategorijam delavcev začne teči šestmesečni odpovedni rok šele potem, ko se vrnejo na delo oziroma, ko jim preneha funkcija ali mandat.

Med trajne presežke ni možno uvrstiti tudi delavca invalida, če s tem ne soglaša oziroma nima pogojev za pridobitev invalidske pokojnine. Zavarovan je tudi starejši delavec, če mu do izpolnitve pogojev za upokojitve manjka manj kot pet let zavarovalne dobe. Zakonska novela varuje tudi delovno razmerje mlajšim delavcem, ki nimajo še enega leta delovne dobe, prav tako pa tudi delovno razmerje delavca, katerega zakonec je že prijavljen na zavodu za zaposlovanje oziroma, če gre za delavca, ki je samohranilec z otrokom v starosti do dveh let.

Vse določbe novele zakona o delovnih razmerjih, ki se nanašajo na presežne delavce, veljajo tudi za delavce, zaposlene pri zasebnih delodajalcih.

MILOJKA MODRIJAN
dipl. pravnik
Družbena pravobranilka
samoupravljanja Domžale

**OBVESTILO URBANISTIČNE
INŠPEKCIJE OBČINE
DOMŽALE**

**So črne
gradnje
- črna
vest?**

V zadnjih letih je v domžalski občini opaziti stalni porast nedovoljenih gradenj. Razlogov za samovoljno ukrepanje občanov je več: nova urbanistična dokumentacija, prostorski izvedbeni akti, bistven porast stroškov za pridobitev lokacijskih in gradbenih dovoljenj, vse nižji standard občanov ipd.

Tako posegi v prostor kot tudi delo urbanistične inšpekcije so opredeljeni v Zakonu o urejanju naselij in drugih posegih v prostor. Ta zakon je bilo rečeno preživeti, v njem določeni postopki za delo urbanistične inšpekcije pa so neučinkoviti in ne omogočajo inšpekciji hitrega in učinkovitega ukrepanja.

Veljavna urbanistična zakonodaja dovoljuje graditeljem, ki si za gradnjo niso pridobili lokacijskega dovoljenja ali odločbe o dovolitvi priglasitve del, da si začeto ali nelegalno zgrajeno gradnjo legalizirajo. Urbanistični inšpektor odredi v primeru, ko nedovoljeno gradnjo odkrije, ustavitve del in določi investitorju 30 dnevni rok, da na pristojnem upravnem organu občine zaprosi za ustrežno dovoljenje. Če investitor v predloženem roku ne zaprosi za dovoljenje ali pa da z gradnjo kljub ustavitveni odločbi nadaljuje, nalaga zakon urbanistični inšpekciji, da odredi z odločbo, da investitor sam odstrani v določenem roku objekt, ki ga gradi ali ga je zgradil brez ustreznega dovoljenja. V primeru, da investitor odrejane odstranitve ne izvrši v predvidenem roku, po-

tem urbanistični inšpektor odredi odstranitev potom ustrežno usposobljene ekipe za rušenje, seveda na stroške investitorja.

Za vsako od navedenih faz lahko urbanistični inšpektor predlaga investitorja sodniku za prekrške v ustrežno kaznovanje.

Ugotovitve inšpekcijskih organov kažejo, da se stanje na področju urbanizma in gradbeništva v domžalski občini kljub izrečenim ukrepom ne izboljšuje. Zato je bil med predstavniki pristojnih organov in inšpekcijskih služb sklenjen dogovor o poostritvi ukrepov, s katerimi bi se uspešneje zoperstavili vse večjemu neredu.

Urbanistična inšpekcija je izdvojila najbolj kritične primere grobih poseganj v prostor, proti katerim bo nastopila z vsemi možnimi zakonskimi ukrepi. Zato je bil med predstavniki pristojnih organov in inšpekcijskih služb sklenjen dogovor o poostritvi ukrepov, s katerimi bi se uspešneje zoperstavili vse večjemu neredu.

Kot primer naj navedemo, da bo stala odstranitev kovinskega nadstreška 6.400,00 din, odstranitev 4m, ograje 10.000,- din, odstranitev dveh garaž 23.200,- din, odstranitev pritličnega prizidka (pribl. 25m²) 46.500,- ipd.

Zato opozarjamo občane, da skušajo v izogib rušenju in drugim neugodnostim svojo gradbeno problematiko reševati razumno in s predhodnim posvetom pri Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora občine Domžale in tudi pri Upravi za inšpekcijske službe občine Domžale.

Vsi, ki delamo na tem področju, bomo skušali čim bolj prislusniti problematiki občanov in najti čim boljše rešitve, ki bodo zadovoljile potrebe občansov, istočasno pa tudi varovale okolje v katerem živimo. V nasprotnem primeru bomo pač prisiljeni in to po novem v večji meri in temeljiteje ukrepati in najhujše zadeve odstranjvati oz. rušiti.

Vsi skupaj se moramo zavedati, da moramo tako lepo in majhno domovino, kot je naša čuvati in ohranjvati, ne pa da jo z grobimi in sebičnimi posegi drastično uničujemo in gretno življenje sebi in drugim. UIS

ORGANIZACIJA JAVNE KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE

Dober nasvet

Kmetijska pospeševalna služba je bila do konca leta 1990 (v nekaterih občinah - med njimi je tudi domžalska) organizirana v okviru kmetijskih zadrug. Na temelju vrednotenja, ki ga je pripravil Republiški center za pospeševanje kmetijstva, je bila pospeševalna služba financirana iz republiških sredstev za pospeševanje kmetijstva (1/3 sredstev), iz občinskih skladov (1/3 sredstev) in iz Kmetijske zadruge (1/3 sredstev). Takšna organiziranost je omogočala celoviti pregled nad kmetijo, tako glede nabave, prodaje in stroke. Težave pa so nastale zato, ker je bil pospeševalec preveč vezan na poslovne zadeve, zato mu je za reševanje strokovnih problemov ostalo premalo časa. Marsikje je opravljal dela, ki bi jih morale v zadrugi pravzaprav opravljati druge službe (odkupi...). Nagrajevanje je bilo od zadruge do zadruge različno in odvisno predvsem od položaja same zadruge, ne pa od strokovnega dela pospeševalca (razlike so bile tudi do 300%). Delo pospeševalca ni bilo cenjeno, ker neposredno ni prinašalo dobička.

Z novim letom je na celotnem območju Slovenije, dosedanja pospeševalna služba prešla v javno kmetijsko svetovalno službo. Število lokalnih kmetijskih svetovalcev se je s 400 v letu 1990 zmanjšalo na 300. Plačuje se v celoti iz republiškega proračuna. Kmetijska svetovalna služba je organizirana na treh nivojih. Lokalni kmetijski svetovalci so še naprej locirani na območjih kot do sedaj. Zadolženi so za točno določeno območje. So splošni kmetijski svetovalci, njihova naloga pa je delo s celotno kmetijo in v interesu kmeta.

Kmetijski svetovalci v občini Domžale so:

Irena ZLATNAR, ing. agr. (sedež: Jarše, KZ Domžale)

Anton DEMOJZES, dipl. ing. agr. (sedež: Lukovica)

Janez OCEPEK, ing. agr. (sedež: Moravče)

Če se pri strokovnem delu srečajo s problemom, ki ga sami ne morejo rešiti, jim pomaga regijska svetovalna služba, ki je usmerjena specialistično (poljedelstvo, živinoreja, varstvo rastlin...). Regijska služba pomaga tudi pri izvedbi izobraževalnega programa za kmete in člane kmečkih družin, deluje mentorsko lokalni službi in je odgovorna za prenos novitet v prakso.

Na lokalnem nivoju deluje tudi kmetijska gospodinjstva svetovalka, ki

sodeluje tudi pri pripravi programov za dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ter po strokovni plati pomaga pri delu s kmečko mladino.

Gospodinjstva svetovalka za območje Kamnik-Domžale je:

Marta KOS, dipl. ing. agr. (sedež: Komenda)

Za organizacijo in vodenje lokalne službe so zadolženi regijski Kmetijski zavodi. Na ravni republike pa vodi kmetijsko svetovalno službo Republiški center za pospeševanje kmetijstva, ki je od 1. 1. 1991 pri Republiškem sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Pri izvršnih svetih občin so ustanovljeni odbori za kmetijsko svetovalno službo. V odboru je predstavnik občinskega upravnega organa (Franc GORŠE - tajnik odbora), Kmetijske zadruge (Dalibor HLADNIK), Kmečke zveze (Ciril SMRKOJLJ), predstavniki kmetov (Jože RIBIČ - predsednik odbora, Ivan NASTRAN in Franc MUŠIČ) in predstavnik Kmetijskega zavoda (Jože LUŽOVEC). Naloga odbora je, da sprejme program dela posameznega svetovalca, ga usmerja pri njegovem delu in ob koncu leta njegovo delo tudi oceni.

Vodja oddelka za kmetijsko svetovanje Kmetijski zavod Ljubljana **JOŽE BENEČ**, dipl. ing. agr.

**BOJAZEN DOMŽALČANOV
PRED HRANO,
ONESNAŽENO
Z OSTANKI SREDSTEV
ZA VARSTVO RASTLIN,
KI JIH UPORABLJAMO
V KMETIJSTVU**

Strup na žlici?

Z vse večjo ekološko zavestjo se krepi tudi bojazen pred živežem, ki ga pridelamo s pomočjo kemičnih pripravkov za varstvo rastlin. Do zdaj smo o kemičnih sredstvih in rudninskih gnojilih govorili le s stališča večjih pridelkov, že nekaj let pa se vrstijo opozorila na račun ostankov teh sredstev v hrani ter njihove strupenosti. Med prebivalstvom pa je veliko nenaklonjenost do kemičnega varstva rastlin povzročila tudi kontaminacija pitne vode s herbicidi na Dravskem in Sorskem polju ter v Prekmurju.

V javnosti je vse več burnih razprav o tej problematiki, zato smo absolutno Biotehniške fakultete na pobudo prof. Jožeta Mačka v nekaterih slovenskih mestih opravili raziskavo javnega mnenja. Raziskava je zajela tudi vas Domžalčane, zato bom v tem članku predstavila predvsem vaše mnenje o problematiki ostankov strupenih kemičnih snovi v hrani.

Anketni vzorec je zajel 150 prebivalcev Domžal. Ob tem moram povedati, da sploh ni mačji kašelj pripraviti 150 Domžalčanov, da bi privolili v anketiranje, čeprav je ta tema, kot sem že omenila, izredno aktualna. Vašo nezainteresiranost nekoliko opravičuje dejstvo, da sem vas anketirala ravno v času napetega predvolilnega boja za prve večstrankarske povojne volitve (januar in februar 1990) torej v času ko ste imeli raznih anket o priljubljenosti posameznih strank, da o akviziterjih sploh ne govorim, čez glavo dovolj.

Kljub vsemu nisem obupala in zbrani podatki so mi povedali sledeče:

Prehrana Domžalčanov

Zdravo, torej z malo jedi iz moke ter veliko sadja, zelenjave in mesa se prehranjuje 28% Domžalčanov, vsi ostali se nekako niste mogli spomniti kakšen je vaš način prehranjevanja in ste se odločili za "nekaj srednjega". 80% je med vami takšnih, ki bi raje kupovali neškropljeno sadje in zelenjavo, kar 74% pa vas je pripravljenih za takšen živež odšteti precej več kot za škropljeno.

Mnenja o onesnaženosti živeža

Podobno kot anketiranci v drugih slovenskih mestih tudi Domžalčani (81%) trdite, da so ostanki kemičnih sredstev za varstvo rastlin najpomembnejši vir onesnaženja živil tako rastlinskega kot živalskega izvora. Da je prekajeno svinjsko meso škodljivo ve 86% naključno izbranih Domžalčanov, skoraj pri vseh pa se kljub temu pojavlja na jedilnikih zaradi okusnosti. Da pri vsakem načinu prehranjevanja nastajajo tudi substance, ki so povzročiteljice raka (npr. benzpiren) ve le 6% anketiranih. Da trajnim salamam dodajajo soliter oziroma nitrite ve 63% Domžalčanov, 71% pa jih tudi meni, da so nitriti škodljivi (del dodanih nitritov namreč sodeluje v neznanih reakcijah, ena med njimi pa je nastajanje rakotvornega nitrozamina).

Poznavanje kemičnih sredstev za varstvo rastlin

Vsa ta t.i. fitofarmaceutska sredstva so zelo natančno raziskana in po strupenosti razdeljena v 4 razrede, 80% v Jugoslaviji izdelanih sredstev sodi v skupino manj strupenih. Velja tudi

strogo določilo, da po uporabi kakršnegakoli sredstva za varstvo rastlin ne smejo ostati na rastlinah, pridelkih, živilih ali krmilih toksikološko vprašljive količine njegovih ostankov. Dovoljene količine so določene z zveznim določilom o t.i. tolerancah - največjih dovoljenih količinah snovi v oziroma na pridelkih. Čas od zadnjega škropljenja do spravila pa je predpisan z varnostno (čakalno) dobo ali karenco. Predpise torej imamo in večinoma so usklajeni tudi s predpisi Evropske gospodarske skupnosti, Svetovne zdravstvene organizacije in Mednarodne organizacije za kmetijstvo in prehrano, zastavlja pa se seveda vprašanje, če te predpise tudi spoštujemo.

Kemična sredstva za varstvo rastlin delimo glede na to kaj zatirajo, največ pa se uporabljajo tele 4 skupine fitofarmaceutskih sredstev:

INSEKTICIDI - za zatiranje žuželk

FUNGICIDI - za zatiranje gljivic, povzročiteljev rastl. bolezni

HERBICIDI - za zatiranje plevelov

RODENTICIDI - za zatiranje gladalcev

Kot kaže Domžalčani najbolj poznajo insekticide (76% anketiranih). Na splošno so z vsemi štirimi skupinami sredstev veliko boljše seznanjeni višje izobraženi prebivalci in pa vrtničarji. Vsi anketiranci dokaj dobro poznajo klorirane ogljikovodike (DDT in HCH), ki so bili do 70. let najpomembnejša skupina insekticidov. O teh sredstvih je bilo že dosti napisanega, saj se je pojavila odpornost proti njim, hkrati pa so prek vrste dokaj natančnih raziskav dokazali, da se klorirani ogljikovodiki prek prehranjevalnih verig kopičijo v maščobnem tkivu človeka.

Med sredstvi so precej razvpiti tudi triazini. To so herbicidi, ki jih najpogosteje uporabljamo v koruzi, ki jo pridelujemo v čedalje večjem obsegu. Problematični so zaradi zelo počasnega razkroja v tleh, prav zato pa se je v zadnjih letih tudi v Sloveniji zelo povečala kontaminacija s triazini. Ob vsem tem je pravzaprav zelo zanimivo, da večina anketiranih sploh še nikoli ni slišala za triazine, kljub temu pa so zatrjevali, da so njihovi ostanki (seveda strupeni) zagotovo tudi v hrani.

Onesnaženost vode

V domžalskem Komunalnem podjetju so zagotovili, da pitna voda v domžalski občini še ni ogrožena. Kot kažejo redne analize vode na vseh črpalniških skozih vse leto, še ni večjega vpliva industrijskega onesnaženja. Leta 1989 so izdelali tudi posebno analizo na zastopnost ostankov fitofarmaceutskih sredstev v vodi in ugotovili, da je količina le-teh v podtalnici precej pod najvišjo dovoljeno mejo.

Seveda so v vodi problematični tudi ostanki dušikovih rudninskih gnojil, saj se jih del vedno izpere iz tal in prodre do podtalnice. Koncentracija

nitritov in nitratov v vodi je določena s predpisi, ki so usklajeni tudi s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije. Dodajmo še to, da se je v letu 1989 poraba rudninskih gnojil v domžalski občini v primerjavi z letom 1988 za 13% zmanjšala, in sicer predvsem zaradi manjše porabe v zasebnem sektorju, medtem ko se je poraba v družbenem sektorju povečala za 11%.

Glede kloriranja vode vas 60% vprašanih meni, da je ta postopek nujen za neoporečnost pitne vode. Po naših predpisih znaša dopustna količina klora v vodi v rednih razmerah 0,2 do 0,5 mg/l. Kot so povedali v Komunalnem podjetju so na vseh črpalniških pitne vode v Domžalah klorne naprave sicer vgrajene, vendar kontinuirano klorirajo le vodo iz vodovoda »Izvirji pod Krvavcem«, ker je ta voda pogosto oporečna zaradi kaljenja ob visokih vodah.

Nadzor državnih organov nad vsebnostjo ostankov kemičnih sredstev za varstvo rastlin v živilih

Predpise o tej problematiki izdaja zvezni upravni organ, ki je pristojen za zdravstveno in higiensko neoporečnost živil in predmetov splošne rabe. Predpisi določajo kaj živila so in kdaj so higiensko neoporečna, določajo aditive, način skladiščenja, dovoljene količine ostankov sredstev za varstvo rastlin in drugih strupenih sredstev v živilih, določajo način jemanja vzorcev in seveda višino kazni v primeru nespoštovanja zveznih predpisov. Omenili smo že, da so naši predpisi v glavnem usklajeni tudi s predpisi držav Evropske gospodarske skupnosti, vprašanje pa je koliko te predpise tudi upoštevamo!?

Domžalski sanitarni inšpektor je povedal, da za sistematični nadzor nimajo dovolj sredstev. V letu 1989 so sicer naredili nekaj manjših raziskav na vsebnost sredstev za varstvo rastlin in živilih, vendar je šlo v vseh primerih za majhne vzorce, zato je tudi razumljivo, da v nobenem primeru niso našli ostankov strupenih snovi nad dovoljeno mejo.

In kakšno je mnenje javnosti. Prek 90% Domžalčanov vas je prepričanih, da je nadzor državnih organov nezadosten in popolnoma neustrezen in da so predpisi v glavnem preblagi.

Torej, tudi po vašem mnenju (podobni so bili tudi rezultati anket v ljubljanskih občinah) je kmetijstvo sovražnik zdrave hrane - številka ena, čeprav je poznavanje sredstev za varstvo rastlin in splošne problematike varstva rastlin med vami sorazmerno slabo. Dejstvo je, da med nami vlada popolno nezaupanje do takšnih in drugačnih, sodobnih ali malo manj sodobnih tehnologij. Začeli smo se zavedati, da od narave ne moremo le jemati in da je ne smemo še naprej uničevati, če hočemo sploh preživeti. Človek ne more niti en sam trenutek obstajati brez menjavanja snovi z okoljem. Voda, zrak... Pri teh dveh snoveh nimamo dosti izbire, povsem drugače pa je pri hrani - sami se odločamo tako za vrsto hrane kot za način prehranjevanja. Prav zato čedalje več ljudi podpira biotično - ekološko kmetovanje in t.i. BIO - hrano.

JOŽI JERMAN, dipl. ing. agr.

DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE

Pridite na prireditve invalidov!

23. marca 1991 ob... uri bo v hali Komunalnega centra v Domžalah prireditve invalidov, ki jo prirajajo ob mednarodnem dnevu te organizacije.

V društvu, ki je tudi tokratni organizator, je večletnih 1367 invalidov. Mnogi med njimi so huj prizadeti. Starost, bolezni, težak socialni položaj in druge težave narekujejo, da jim ga družba vsaj malo omili.

To bomo lahko storili, če se bomo udeležili prireditve.

Humanost kot vrednota do ogroženih ne sme biti pozabljena, četudi so časi težki.

Na tej prireditvi bo bogat kulturni program s petjem, folkloro, recitacijami in glasbo.

Čaka vas zanimiva prireditve, na katero vas prijazno vabimo. Po programu bo prijetno družabno srečanje, na katerega ste tudi vabljeni.

ODBOR DRUŠTVA

ZA VARNOST NAŠIH ŽIVLJENJ NA CESTI

Vozniški izpit – za odgovornost gre!

Pri nas je dopolnitev 18. leta, torej polnoletnost pogoj, da kandidat za voznika lahko pristopi k opravljanju voznškega izpita. Ta meja je v svetu različna in se razteza med 16. in 23. letom. Ali pa je polnoletnost zares jamstvo za varno in samostojno vožnjo?! Polnoletnost je le zakonski pogoj: s tem še ni rečeno, da je vsakdo zrel za odgovorno opravilo, kakršno je vožnja z motornim prevoznim sredstvom na cesti.

V vozniki evforiji, ki vlada v naši miselnosti, se tudi starši ne zavedajo dobro svoje odgovornosti, ko si prizadevajo, da bi njihov nadobudnež čimprej prišel do voznškega dovoljenja. Vozniški izpit še ni pogoj za varno vožnjo, ampak je šele dovoljenje za samostojno vključitev v prometni vrvež, kjer nas čakajo številne pasti na cesti in ob njej. Pri upravljanju z vozilom je zelo pomembna miselnost posameznika, ki zna

pravilno oceniti svoje sposobnosti ter pravočasno in pravilno ukrepa.

In kdaj naj se kandidat za voznika pripravi za učenje vožnje? Hitimo počasi. Vsekakor naj ne bo samo potreba po voznškem dovoljenju tisto, kar mnogokrat žene nekoga v avtošolo. Za vsak poklic in dovolj samo znanje, ampak je za uspešno upravljanje letega potrebno tudi veselje do dela.

Z vožnjo je prav tako, oziroma je potrebno še marsikaj več. Poleg veselja in zadostnega znanja za samostojno upravljanje z motornim vozilom se mora vsak voznik zavedati tudi svoje odgovornosti za lastno varnost, kot tudi za varnost vseh drugih udeležencev v prometu.

Za varnost na cesti je potrebna tudi zbravnost in nenehna pozornost ter prilagajanje okoliščinam na cesti, ki pa jih moramo predvidevati že vnaprej. Za vse to pa je potrebna tako teoretična, kot praktična priprava, ki je zelo odvisna od zadostnega osnovnega znanja: tega pa si mora vsak voznik pridobiti v avtošoli oziroma od inštruktorja.

Torej pamet v roke in predno se poprimete učenja vožnje premislite, ali ste za to dovolj zreli, odgovorni in pa tudi finančno sposobni.

Za dosego cilja, torej do voznškega dovoljenja, je za marsikoga kar naporna in tudi dolga pot: včasih tlakovana tudi s stresi in drugimi psihičnimi obremenitvami, običajno bolj kot pa s fizičnimi.

Po treznem premisleku, z odločno voljo in zavestno odgovornostjo se šele spoprimite z volanom. Za varnost in kakovost mojega, tvojega, našega, skupnega življenja gre!

Varno vožnjo vam želi Stane Benkovič.

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Razširitev pokopališča na Homcu

Eden izmed večjih nerešenih problemov Krajevne skupnosti Homec – Nožice je zanesljivo pokopališče, kjer razpoložljiva pokopna mesta omogočajo pokop le še v letošnjem letu. Zato se je vodstvo KS že v preteklih letih odločilo, da je potrebno pokopališče razširiti in tako naj bi tudi v letošnjem letu nadaljevali z aktivnostmi za njegovo razširitev.

Vse aktivnosti vodi GRAD-BENI ODBOR, ki želi vse kraje obvestiti o poteku investicije, ki je že v sklepni fazi. Sedaj namreč zbirajo ponudbe izvajalcev za gradbene posege, pri vseh svojih aktivnostih pa pogrešajo več sodelovanja s strani krajevnih skupnosti Preserje in Šmarca, katerih dela sta tudi vezana na njihovo pokopališče.

Krajevna skupnost Homec – Nožice je tako vodstvu KS Preserje že v mesecu novembru v lanskem letu posredovala celovito informacijo o poteku del z željo po čim aktivnejšem sodelovanju tudi te KS pri zaključevanju omenjenih investicij. Žal kljub urgenci v mesecu januarju 1991 brez odmeva.

Vodstvo Krajevne skupnosti Homec – Nožice, zlasti pa gradbeni odbor se zavedata, da brez sodelovanja vseh zainteresiranih ne bo šlo, saj razširitev pokopališča terja zelo visoka finančna sredstva, ki jih pa trenutno ni na razpolago. Zato so se odločili, da bo razširitev pokopališča potekala fazno, vendar pa tudi to pomeni, da bodo uspešni le, če bodo zagotovili sodelovanje vseh, torej tudi Krajevne skupnosti Preserje.

Plan KS Homec – Nožice za leto 1991 je sprejet, v njem ima razširitev pokopališča na Homcu pomembno mesto in ne bi bilo prav, če se investicija ne bi realizirala, posebno še, ker bi njena neuresničitev lahko že v prihodnjem letu predstavljala praktično nerešljiv problem.

Do kdaj odlagališče v Dobu?

Do kdaj odlagališče v Dobu, je bilo osrednje vprašanje zбора

krajanov v Krajevni skupnosti Dob v začetku marca 1991. Žal je tudi tokrat že kdove količič postavljeno vprašanje ostalo brez odgovora. Kraji so bili seznanjeni z informacijo, da ustrezni občinski organi pospešeno iščejo novo lokacijo, o kateri naj bi KS Dob več izvedela do srede letošnjega leta, zato je bil po precej dolgi in burni razpravi sprejet sklep, da se zbor ponovno sestane v začetku junija 1991. Do tedaj naj bi vodstvo občine pripravilo odgovor na eno samo vprašanje: Kje bo nova lokacija občinskega odlagališča in do kdaj še odlagališče v Dobu. Ob tem omenimo še tudi tokrat izraženo veliko skrb za sanacijo odlagališča po njegovem zaprtju.

Na zboru krajanov je bil sprejet tudi statut krajevne skupnosti, kraji so se strinjali z zaključnim računom KS Dob za lansko leto, sprejeli pa so tudi plan investicij, katerega pa tudi bremenijo veliko vprašanje: ali bo občina lahko zagotovila ustrezen delež na zbrana sredstva krajevne skupnosti.

Ob 8. marcu na Trojanah – slovesno

Prizadevne članice Društva prijateljev mladine Trojanane so ob mednarodnem dnevu žensk pripravile prijetno srečanje, ki so ga popestrile s kulturnim programom in vrsto zabavnih igrice, manjkalo pa tudi ni srečelov, za katerega so dobilke prispevala nekatera podjetja, pa tudi posamezniki.

Srečanje je bilo v prostorih Restavracije z garni hotelom »Pri Konšku«, ki je prostor brez-

plačno odstopila, pomagala pa tudi s finančno pomočjo. Dekleta in žene, veliko jih je prišlo, so prejele šopek spomladanskega cvetja, v katerem so bili zvončki in teloh iz bližnjih prisojnih območij, posladkale pa so se z izdelki, ki so jih pridne roke članic društva pripravile same. Moški pevski zbor Lipa jim je zapel nekaj prijetnih pesmi, prisrčno, kot znajo le najmlajši, pa so svoje mamice s pesmicami presenetili najmlajši, ki obiskujejo cibernove urice na Trojanah, nič manj ni bil prisrčen tudi nastop »šolarjev iz Osnovne šole Blagovica, prisotni pa so razveselili tudi nastop dedka Slavka in vnuka Miloša Kajbič ter pevskega dueta Mojce in Petra.

Srečanje je bilo zabavno in prijetno ter se ga bodo vsi udeleženci, ki so na njem dočakali tudi »mučnike« (prirreditve je bila 9. marca zvečer), radi spominjali. Da zaslužijo največjo zahvalo prizadevne članice Društva prijateljev mladine, ni treba posebej poudarjati, zapišimo pa le še to, da so pri izvedbi prireditve pomagali tudi že omenjena Restavracija z garni hotelom »Pri Konšku«. Krajevna skupnost Trojanje. Občinski odbor Slovenske

kmečke zveze Domžale, trgovina Atrans in številni posamezniki, za kar se jim organizatorji prisrčno zahvaljujejo.

Iskrena zahvala za delo v KS Prevoje

Novokonstituirani svet Krajevne skupnosti Prevoje že aktivno dela, del njegovih prizadevanj pa se odraža tudi v konkretni dejavnosti kot je npr. izgradnja avtobusnih postaj na Prevojah, kar pa je pravzaprav dolg iz programa krajevne samoprispevka še za leto 1990.

Ob prevzemu dolžnosti pa se Svet KS iskreno zahvaljuje dosedanjemu vodstvu in nekaterim krajanom, ki so s svojim delom veliko prispevali k temu, da je Krajevna skupnost Prevoje tako napredovala v zadnjih letih. Zato še enkrat iskrena hvala: Marjanu Primožiču, Antonu Žureju, Filipu Bevcu, Sreču Streharju, Dušanu Kosmatinu, Jožetu Kepicu, Ivanu Avblju, Janezu Jarcu in Juretu Dimiču, vsem ostalim krajanom pa skupaj z zahvalo tudi želja, da bi bilo sodelovanje z novim vodstvom uspešno.

V. V.

»TERMIT« ZA OKOLJE

stran 6

Skrbimo za naše delovno in vaše bivalno okolje...

Človekovo delovanje pogosto vpliva na okolje v katerem živimo. V zadnjih letih se tudi pri nas tega močno zavedamo in skrbimo za čisto delovno okolje. Pri tem moramo preverjati zrak, ki ga spuščamo, uporabljeno vodo in odpadne snovi. Vse to kontroliramo in omejujemo v taki meri, da preprečimo onesnaževanje.

Danes morajo imeti vse naprave, ki obratujejo dokazilo, da ne onesnažujejo okolja. Že pri načrtovanju moramo predvideti naprave, s katerimi preprečimo vsakršno onesnaževanje okolja.

Izdanih je že vrsta zakonov in odlokov v republiškem in občinskem merilu, s katerimi omejujemo onesnaževanje, podobno kot je to že dobro uvedeno v razvitem svetu.

Republiški in občinski organi izvajanje teh določil kontrolirajo. Predpisane so omejitve in dopustne meje za emisijo zraka, kontrolira se voda in snovi, ki ostajajo po predelavi in ki gredo na odlaganje. Inšpekcijske službe določijo tudi pogostost kontrole. Posebna pozornost je posvečena delovnemu okolju in celotni okolici.

Podjetje Termit ima svoj obrat v Drtiji pri Moravčah z rudarsko dejavnostjo s separiranjem, sušenjem in oplemenitvijo kremenovega peska. Letno izkopljejo ca. 400.000 ton surovega kremenovega peska, iz katerega pridobimo 200.000 ton pranih kremenovih peskov od tega je 150.000 sušenih. Del sušenih peskov, naknadno še oplemenitimo z oplasčevanjem in klasiranjem.

Razumljivo je, da je pri navedeni proizvodnji mogoče pričakovati veliko onesnaževanje delovnega okolja z drobnimi frakcijami kre-

menovega peska. Kontrolo zapraševanja redno izvaja pooblaščen organizacija (Zavod za varstvo okolja Ljubljana). Meritve kažejo, da je zaprašenos izpod dovoljenih mej in da emisije prahu v atmosfero ni. O tem dovolj jasno govorijo tudi redni zdravniški pregledi zaposlenih, saj dosedaj ni bilo ugotovljenih nobenih boleznih, ki jih povzročata zaprašenos in kremenovim peskom.

Pri oplemenitvi kremenovega peska oplasčujemo kremenov pesek s fenol-formaldehidno novoločno smolo, pri čemer se neizogibno srečujemo a problematiko prostih fenolov. Pri oplasčevanju dodamo ogretemu kremenovemu pesku navedene smole, pri čemer pride do izhlapevanja dela prostega fenola, ki se nahaja v vezivu sicer v omejenih količinah. Zaradi tega je podjetje Termit uvedlo dodatno odsesavanje vseh mest, kjer prihaja do izhlapevanja prostega fenola. Odsesovane hlape, pomešane z zrakom, vodimo do posebno izdelanega pralnika. Zrak pomešan s fenolnimi hlapci vodimo skozi pralni stolp, ki je napolnjen z polnilnim sredstvom, ki pospešuje absorbcijo fenola v vodi. Vodo iz čistilnega stolpa zbiramo v zato pripravljeno cisterno z dvojnimi plaščem. Vodo, ki vsebuje fenol odvažamo odjemalcu, ki odpadno vodo upo-

rablja v svojem tehnološkem postopku.

S tem v zvezi je Republiški sekretariat za urejanje in varstvo okolja predpisal redno jemanje vzorcev iztekajoče vode iz obrata Peskokopi in določil tudi pogostost teh analiz.

Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo iztekajoče vode kontrolira in je v letu 1990 ugotovil neoporečnost iztekajočih vod.

Emisijo v ozračje dosedaj zadovoljivo rešujemo. Izšel pa je zakon, ki stopi v veljavo 1992, ki v znatni meri dopustno zmanjšuje emisijo prostega fenola v ozračje. V tem času bomo izvedli dodatne ukrepe, s katerimi bomo zadovoljili predpisom.

Najbolj viden in globok poseg v naravo je odkopavanje surovega kremenovega peska. Po Rudarskem zakonu o reaktivaciji odkopnih zemljišč imamo izdelane projekte za ponovno usposobitev zemljišč za kmetijstvo in gozdarstvo. To delo pa je dolgotrajno in pride do časovnega zamika.

V določeni meri je okolje izpostavljeno tudi hrupu, ki ga povzročata mehanizacija. Da bi odpravili to nevarnost smo vgradili pri težki mehanizaciji dodatne dušilce zvoka.

Razvidno je, da naše podjetje posveča veliko skrb okolju, zaščiti delovnega mesta in vse okolice. Pri tem je potrebno posebno omeniti naprave, ki so bile zgrajene v zadnjih letih in s katerimi smo odpravili škodljive posege v okolje.

Podjetje Termit se bo tudi v naprej trudilo, da bodo upoštevana tudi vse pripombe občano, ki živijo v bližnji in daljni okolici.

Služba varstva pri delu

Nova vas!

Pa še to: Novo vas imamo! Nožica! Še sreča, da ni kak nesporetnež med »ž« in »i« vstavil novo črko »n«. Saj bi te kdo lahko poslal – v novo slovensko vas!

110 LET GASILSTVA V DOMŽALAH

Gasilsko vodilo – pomoč bližnjemu

23. februarja 1991 je imelo gasilsko društvo Domžale ob 110-letnici obstoja v gostišču »Pri Kebru« svoj občni zbor. Predsednik društva gospod Vido Kokalj je na začetku pozdravil vse prisotne gasilke in gasilce ter občnemu zboru zaželel uspešno delo. Poseben pozdrav je namenil gostom in sicer delegatu ObGZ gospodu Janezu Štebetu, delegatu mestne skupščine KS gospodu Marjanu Vodniku ter podpisanim kot predstavniku časopisa »Občinski poročevalec«.

Predsednik društva je ugotovil, da so se v minulem razgibanem letu člani izredno izkazali tako pri izvrševanju operativnih, kakor tudi organizacijskih nalog. V nadaljevanju je poudaril, da so na njihovo delo nedvomno vplivali splošna gospodarska situacija, nestabilnost političnih razmer in še drugi dejavniki, vplivali – na načrtovani razvoj, opremljanje in tudi aktivnost. S predanostjo članov pa so premagali probleme in se vedno pomagali krajanom in tudi drugim občanom pri nesreči, kakor ob gašenju ognja, poplavl in podobno v vsakem trenutku. Ker je pomemben element uspešnega dela tudi podarek strokovne usposobljenosti članstva, se je v preteklem letu nekaj članov udeležilo tečajev za naziv gasilskega častnika, gasilskega častnika I. stopnje ter visokega gasilskega častnika. Člani GD Domžale so se udeležili tudi občinskega tekmovanja v vseh strukturah in se odzvali tudi vabilom sosednjih društev ob priliki organiziranja drugih tekmovanj. Gospod Vido Kokalj je s ponosom dejal, da ima GD Domžale na zalogi številno in sodobno opremo ter da vsa vzdrževalna, obnavljajna in popravljajna dela opravijo po večini člani sami in da tudi na ta način polnijo društveno blagajno. Na koncu se je predsednik društva zavzel za aktivnost članstva in vse navzoče pozdravil z gasilskim pozdravom NA POMOC.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, verificacijske komisije, zapisničarja, overovateljev itd. so sledila poročila funkcionarjev društva. Poveljnik GD Domažale gospod Florjan Zabret je poročal, da je gasilce v letu 1990 alarm v znak požara poklical kar petintridesetkrat. Prvega novembra so nas vse presenetile poplave. Med ostalimi dejavnostmi je posebej omenil medsektorske vaje, razna tekmovanja, proslave in poglobne svečanosti. Tajnica GD Domžale gospa IRENA KUNAVER je kratko poročala o številu sestankov v minu-

lem letu, o stanju pošte in o stanju v matični knjigi. Morda bo koga slednje najbolj zanimalo:

GD Domžale vključuje 67 članov in 9 članic. Nato je sledilo poročilo blagajničarke gospe LUCKE LENARČIČ, saj vemo, da se pri denarju vse začne in vse neha. Orodjar gasilskega društva gospod MATJAZ KOROSEC je glede na združevalno načelo gasilcev »pomoč bližnjemu« ob pohvali nanizal nekaj ustvarjalnih pripomb. Poudaril je, da je treba za obleke, shranjene na domovih, in za vse ostalo skrbeti tako, kakor za svojo lastnino. Nadzorni odbor GD Domžale v sestavi petih članov je o pregledu knjigovodskega stanja poročal, da se dejansko stanje ujema s stanjem na listinah. Tudi predsednik tehnične komisije gospod JANEZ CERAR je v svojem poročilu podal nekaj kritičnih pripomb. Predvsem ga je motilo, da je bil v preteklem letu bolj tehnični vodja na papirju, v praksi pa pralec in vzdrževalec vozil. Motila ga je tudi zakasnela ali nepravilna obveščevost o šoli za častnike in častnice I. stopnje. Na koncu prvega svojega poročila, drugič se je oglašil bolj priložnostno, pa je vsem upravljalcem gasilskega volana iskreno zaželel božjega varstva v letu 1991, kar je posebne omembe vredno, zlasti glede na to, ker takšnih želja v preteklosti niso bili vajeni.

Sledila je razprava na dana poročila. Član delovnega predsedstva gospod MARIJAN LENARČIČ je posebej opozoril na možnost vpisa v tečaj za naziv »izprašani gasilec«, za katerega (tečaj) vlada letos zelo veliko zanimanje. Predsednik delovnega predsedstva gospod MARJAN SLATNAR je med drugim iskreno čestital vsem, ki so se v letu 1990 uspešno izobraževali in dosegli vidne rezultate. V delovnem predsedstvu je bil še gospod MATJAZ KOROSEC. Nato je bil sprejem v članske vrste GD Domžale. Sprejetih je bilo pet članov.

Predsednik društva gospod Vido

Kokalj jim je svečano podelil knjige avtorja Staneta Stražarja »NA POMOC« in pa seveda tudi šopke ob iskrenih čestitkah, katerim se je pridružil tudi delovni

predsednik. V nadaljevanju sta bila sprejeta delovni in finančni plan za leto 1991. Zlasti velja omeniti načrtovano sodelovanje gasilskega društva pri akciji »Zelene Domžale« pred prvim majem.

Pod zadnjo točko dnevnega reda se je gospod ANDREJ GRABNAR upravičeno zavzel za obnovitev gasilskega doma in apeliral na pomoč občine. Gospod JANEZ ŠTEBE je v imenu ObGZ Domžale pozdravil vse navzoče, se jim zahvalil za opravljeno delo v preteklem letu ni zaželel v bodoče duha aktivnosti. Predsedniku društva je izročil priznanje ObGZ in pohvalo za uspešno reševanje ob poplavl in začetku novembra lanskega leta.

Nekakšen vrhunec gasilskega srečanja pa je pomenila podelitev srebrne plakete ObGZ in priznanje pisatelju STANETU STRAZARJU, članu GD Domžale, za njegovo življenjsko delo pri ohranjanju gasilstva v občini Domžale. Podelitev plakete je utemeljil gospod Marijan Lenarčič, ki je Stražarjevo knjigo »Na pomoč« označil kot neizmeren prispevek na področju gasilstva in ga pozval, naj v bodoče s pisanjem člankov poroča o gasilskem delu. V imenu sveta KS je spregovoril tudi gospod MARJAN VODNIK. Pridobivanja najmlajših članov je namenil posebno pozornost gospod Florjan Zabret, nakar je delovni predsed-

nik ob zaskrbljenosti, ker društvo razpolaga s premalo mentorjev, ki bi bili pripravljeni delati z našimi najmlajšimi oz. z mladimi sploh, zaželel se veliko uspehov pri opravljanju tega dela.

Mirno lahko rečemo, da je bil občni zbor GD Domžale uspešno zaključen. Ob številnih uspehih društva in samokritičnosti, da, kdor dela, tudi greši, me je zlasti navdušila povezovalna nit vseh navzočih članov v izbrani Kebrovi gostilni – pomoč bližnjemu, ki je (niti) niso postavljali pod mernik. Gasilskemu društvu iskrene čestitke z željo, da bi imeli gasilci čimmanj dela!

IVAN KEPIC

NA ŠENTURŠKI GORI SO ODKRILI ROBIČEVO SPOMINSKO PLOŠČO

Spomin na naravoslovca, speleologa in župnika S. Robiča

V nedeljo, 3. marca 1991 so na Šenturški gori pod Krvavcem odkrili spominsko ploščo, s katero so se želeli oddolžiti spominu in delu šenturškega župnika Simona Robiča, ki je bil do leta 1874 kaplanovalec med drugim tudi v Dobu. Znano je njegovo veliko delo, ki ga je opravil na naravoslovnem področju v Dobu, Krtni, moravškem in okoliških krajih.

Po uvodnih domoljubnih pesmih okteta bratov Pirnat je o Robiču spregovoril predsednik DRJ Simon Robič – Stane Stražar.

Naj povzamemo nekaj besed iz njegove pripovedi:

Rojen je bil 11. februarja 1824 v Kranjski gori. Kot nadarjenega dečka so ga starši poslali v šole. Po končani gimnaziji je nekaj časa študiral filozofijo in nato bogoslovje. V duhovnika je bil posvečen leta 1850. Prvotno se je, tako kot tudi njegovi starši, pisal Robič, a se je v letu 1865 prepisal v Robič. Kaplanovalec je v Metliki, Loškem potoku, Dobu, Preddvoru, Borovnici, Šenturju pri Kranju, odkoder je prišel za benefičnata na Oševce in nato že 50 let star leta 1874 sem na Šenturško goro, kamor ga je škof poslal z nalogo, da ustanovi župnijo. In že v naslednjem gospodovem letu 1875 je Šenturška gora dobila župnijo in gospod Šimen je postal prvi šenturški župnik; tu je ostal polnih 23 let. O tem, kaj vse je bilo treba postoriti za novo župnijo domačini še sedaj radi povedo. Poleg prezidave in obnove cerkve je tu okoli cerkve uredil pokopališče. Vse življenje je bil skromen, vesel in družaben in v vsem svojem mišljenju napreden. Tu na Šenturški gori je ustanovil zasilno ljudsko šolo in jo zadnja tri leta tudi sam vodil.

Bil je naravoslovec, jamar, malakolog (polžar), entomolog (žužkoslovec), hroščar, botanik, geolog, pisec številnih strokovnih in poljudnih razprav, ki so jih največ prinašale Bleiweisove Novice. Izvestja muzejskega društva za Kranjsko in nekateri drugi listi.

Za njegov nadaljnji naravoslovnno delovanje

je bila posebej pomembna njegova kaplanska služba v Dobu pri Domžalah v letih 1856 do 1859. V Dobu in okolici je spoznal tako imenovani domžalsko-moravski osamljeni kras, kraske pojave in jame. V tem času je začela nastajati njegova strokovna razprava z naslovom: O nekaterih jamah in votlinah v okolici Doba. Pri raziskovanju jam mu je v tem času največ pomagal škocjanski mežnar Ivan Sešek. V razpravi je opisal okoli deset tedaj znanih kraških jam. Žal pa Robič te svoje razprave ni mogel objaviti v slovenščini. Ta je šele leta 1862, ko je bil že v Preddvoru, v Drites Jahres heft izšla v nemščini.

V jamah na domžalsko-moravškem osamljenem krasju je Robič odkril posebne vrste hroščev, ki so jih strokovnjaki poimenovali po njem Ceuthomonocharis robicij. Ti hrošči so posebnost v jamah na tem območju, saj drugod takih še niso našli.

Robič ni bil samo jamar – biospeleolog, ni raziskoval samo življenja v jamah, ampak se je zanimal tudi za drugo živalstvo, rastlinstvo, za paleontološke razmere v jamah, za geološko zgradbo tal. In kar težko bi kaj našli, česar Robič ni znal opazovati in preučevati. Kot botanik je tu v okolici Šenturške gore in v Kamniških planinah našel 21 rodov – 44 vrst gliv, in je z njimi dopolnil Vosov seznam rastlin. Zbiral je tudi sladkovodne in morske alge. V Izvestjih muzejskega društva za Kranjsko je leta 1893 objavil dolg seznam mahov, ki jih je nabral

v Kamniških planinah, v Kamniški Bistrici in drugod na Gorenjskem, nekaj tudi na Notranjskem in Primorskem. Kako prizadeven naravoslovec in vztrajen zbiralec je bil, povedo številke. Prirodoslovni muzej v Ljubljani hrani 5625 hroščev z originalnimi podatki o najdiščih. Hrošče in druge ekspanate je sam prepiral.

V svetu je Robič slovel tudi kot malekolog ali polžar. Polže je zbiral tudi za nekega hanoverskega naravoslovca. Odkril je deset povsem novih vrst polžev, od teh so jih strokovnjaki pet vrst imenovali po njem, med njimi je najbolj zanimiva vrsta Amalia robicij Simroth.

V Borovnici je našel kranjsko školjko z biserom. Prirodoslovni muzej v Ljubljani hrani 10.750 polžev, 2759 vrst. Nekaj primerkov iz njegove bogate zapuščine polžev in mahov je na ogled v speleološki zbirki v Jamarskem domu na Gorjuši.

Robič je zbral 1007 kosov kamnin, od teh kar 135 različnih vrst. V Tunjicah je našel okamenlega polža, v Mokriški jami pa okostje jamskega medveda.

Člani Društva za raziskovanje jam Domžale, ki že od ustanovitve nosi Robičevo ime, so v njegov spomin ob 30-letnici delovanja odkrili spominsko ploščo, ki jo je Robič prav gotovo zaslužil.

Ploščo je blagoslovil škof g. Jože Kvas, v kulturnem sporedu pa so nastopili še Kamniški koledniki in domačini – recitator Marko.

ŽIVELI IN DELALI SO VČERAJ ZA NAŠ JUTRI... (5)

Ob 70-letnici Bonačeve tovarne – Papirnice Količevo

Feljton o zgodovini Bonačeve tovarne – piše – po kroniki pripravil F. Cerar

Partizani močno ovirajo proizvodnjo

Proizvodnja med okupacijo ni natančno znana, ker so vse knjige uničene. Nekajkratni napadi partizanov so močno ovirali proizvodnjo; zlasti negativno je delovalo uničenje transformatorja dupliške hidrocentrale poleti leta 1944. Delavci sami so oskrbovali okoliške partizane s klobučevino, papirjem in podobnim materialom. Močno se je čutila tudi pasivna resistenca: volja do dela je padala iz leta v leto. Le ceni se, da je proizvodnja v letu 1941 padla za 20% v primeri z letom 1940, v letu 1942 za 40% v primeri z istim letom, v letu 1943 za 60% in leta 1944 celo že za 85% v primeri z zadnjim mirnim letom pred okupacijo. V poslednjih štirih mesecih pred osvoboditvijo je tovarna domala ves čas stala nekaj tudi zaradi pomanjkanja surovin (celuloze, lesa, premoaga ipd).

Največ papirja, prodanega v tujino, je odšlo v tako imenovano »Nezavisno državo Hrvatsko«, manj v »ljubljsko pokrajino«. Tako so – po oceni – prodali (v vagonih):

Leto	Dežela	Papir	Karton	Lepenka
1943	Hrvatska	39	70	14
	Lj. pokrajina	26	9	6
1944	Hrvatska	52	10	15
	Lj. pokrajina	24	6	2
1945	Hrvatska	-	-	2
	Lj. pokrajina	3	-	2

Tovarna po osvoboditvi

Poslednjih nekaj tednov pred osvoboditvijo je delo v tovarni že povsem mirovalo. Osvoboditev sama je prinesla, kot že vemo, nacionalizacijo in socializacijo vseh jugoslovanskih sredstev za proizvodnjo.

Prva naloga je bila, čimprej pričeti s proizvodnjo, se pravi, popraviti in pregledati stroje, očistiti vse prostore, dobiti surovine predvsem pa organizirati delo, to je, priklicati delavce, vzpostaviti tehnično in komercialno službo in podobno. Za očiščevalna in druga dela so dodelili količevski tovarni 12 nemških vojni ujetnikov.

Na ta način je mogel steči že pred sredino junija 1945 najprej PS I. za njim pa lepenčni oddelek. Takrat je že bilo spet zaposlenih 175 delavcev. Zadnje dni junija so dali v pogon še PS II. V septembru se je urejal tudi KS, ki je pričel normalno obratovati šele novembra 1945.

Za vodjo imenovan delegat

Po takratni praksi je tudi količevska tovarna dobila za vodstvo posebnega delegata. Prvi je bil Tone Cerar, imenovan na to mesto z dekretom z dne 27. junija 1945. Dekret je temeljil na odloku AVNOJ-a z dne 21. novembra 1944 (ta odlok je govoril o prehodu sovražnega imetja v državno last, dalje o državnem upravljanju imetja odsotnih oseb, končno o zasegi imetja, ki so ga okupatorske oblasti prisilno odtujile).

Kot drugi delegat je 24. avgusta 1945 sledil Ce-

Odkritje spominske plošče 34 padlim delavcem iz Papirnice Količevo

ranju inž. Janko Trost, nekdanji strojni inženir te tovarne (službo je nastopil že 1. novembra 1928). S tem dnem sta bili postavljeni pod državno upravo tako ljubljanska kartonažna tovarna kot količevska papirnica. Oba obrata skupaj so ocenili na prek 17.500.000 dinarjev. Na toliko sta ju namreč ocenili komisiji dne 22. decembra 1945 (v Ljubljani) oziroma 3. januarja in 6. junija 1947 (na Količevem).

Tovarna papirja, kartona in lepenke Količevo

Količevska tovarna je formalno pričela poslovati kot državno podjetje šele na osnovi ukaza Prezidija ljudske skupščine FLRJ 19. julija 1946. Kmalu zatem, dne 15. avgusta 1946 je bil postavljen za prvega rednega direktorja Lado Trampuš, pred okupacijo zaposlene v isti tovarni. Podjetje, ki je do sedaj še vedno nosilo firmo »I. Bonač sin. tovarna za papir in lepenko, Količevo«, je bilo konfiscirano z odločbo vojaškega sodišča ljubljanskega vojnega področja, št. 1487/45 z dne 24. avgusta 1946. Kot podjetje splošnodržavnega značaja, ki je bilo podrejeno administrativno-operativnemu vodstvu Glavne uprave za industrijo, celuloze, lesovine in papirja ministrstva industrije FLRJ, je bilo utemeljeno z odločbo vlade FLRJ prav 31. decembra 1946. V register državnih gospodarskih podjetij so ga vpisali 21. marca 1947. Tovarna je nadaljevala proizvodnjo z imenom »Tovarna papirja, kartona in lepenke, Količevo«.

Pravila o organizaciji in poslovanju

Organizacija dela in poslovanja sploh je bila fiksirana z objavo in uveljavitvijo »Pravil o organizaciji in poslovanju podjetja Tovarna papirja, kartona in lepenke, Količevo« ter posebnega »Delavskega reda podjetja«. Oboje je izšlo 28. februarja 1947. Delo v podjetju je bilo razdeljeno na naslednjih šest oddelkov:

1. fabrikijsko-planski oddelek (imel je tri odseke)
2. računovodski oddelek (s šestimi odseki),
3. materialni oddelek (štirje odseki),
4. prodajni oddelek (se je tudi delil v štiri odseke),
5. tehnični oddelek (sedem odsekov),
6. tajništvo.

Odločujoči organ podjetja je postal direktor, strokovni svet je bil le njegov posvetovalni organ, torej organ brez izvršilne moči. Pravila so namreč določala le, da sme imeti podjetje svoj »strokovni svet«. Količevska papirnica ga je imela; bil je sestavljen največ iz sedmih članov (strokovnjakov tovarne). Imenovala ga je Generalna direkcija zvezne industrije celuloze, lesovine in papirja. Enega člana je odredila sindikalna organizacija. Odločba o postavitvi oziroma imenovanju strokovnega sveta za Količevo je izšla 24. junija 1947, torej že v okviru prve petletke.

Obratni sestanki

Predhodnik tega strokovnega sveta so bili tako imenovani »obratni sestanki« tovarniškega vodilnega kadra. Tu so obravnavali najvažnejše tekoče probleme tovarne. Sestanki so se sklicevali od 14. novembra 1946 dalje. Točno dve leti pozneje so se pričele sklicevati konference direktorjev vseh jugoslovanskih tovarniških papirnic. Na konferencah so obdelovali najaktualnejše naloge, ki so bile v zvezi z opravljanjem nalog letnih planov v okviru petletke in s splošno problematiko posameznih tovarn (enako seveda papirniške industrije kot celote).

Da bi se čimbolje izpolnil plan petletke, so se pričele uvajati v drugi polovici leta 1947 norme za posamezne vrste dela. Do konca leta so na Količevem vključili v normirano delo že 85% delavcev.

Nadaljevanje prihodnjik

HELIOS NA TUJEM; POVEZAVE, KI POMENIJO PRIHODNOST

Tam, kjer so žarki – je tudi sonce!

Razmere v gospodarstvu še zdaleč niso rožnate. Dan za dnem poslušamo vznemirljive novice po katerih se zdi, da je gospodarski kolaps neizbežen. Nič čudnega torej, da je vse več tistih, ki trdijo, da je edina svetla točka preživetja ta, da slabše kot je skoraj biti ne more. Toda v tej reprodukciji črnih podob so tudi drugačni odtenki, ki ne grozijo in svarijo, ampak vplivajo upanje in optimizem. Prizadevanja posameznih podjetij, da tudi v težkih razmerah uspejo doseči dobre rezultate resda niso pravilo, so pa, če nič drugega vsaj omembe vredni, tudi za širšo skupnost. Lahko bi bili v ospredju pozornosti, morda celo pred dnevno političnimi dogodki, ki s svojo nasilno držo v celoti senčijo še tiste žarke, ki so ostali.

Med podjetji, ki na osnovi progresivnega koncepta razmišljajo predvsem o prihodnosti, brez dvoma sodi tudi domaški HELIOS, ki po svoji vpetosti in povezanosti z najpomembnejšimi evropskimi firmami uspešno sledi svetovnim trendom, tako pri uvajanju novih tehnologij, sodobne opreme, najnovejših materialov, moderni aplikaciji, vse s ciljem zagotoviti kupcu vrhunsko kvaliteto z maksimalno stopnjo varčnosti, ekonomičnosti in ekološke sprejemljivosti.

Te reference, ki med drugim Helios uvrščajo med evropske firme so dobile dodatno potrditev tudi na nedavni svečanosti ob 10. obletnici firme ADLER FRIULI V SAN GIOVANNIJU. Delniška družba Adler Friuli s katero ima Helios že od samega osnivanja vzpostavljeno tesno medsebojno poslovnotehnično sodelovanje, od leta 1986 pa je njen solastnik s 26% kapitalskim deležem, je namreč konec prejšnjega meseca obeležila svoj jubilej, ki po svoji časovni dimenziji sam po sebi ne zbujajo posebne častljivosti, če ne bi šlo za firmo, ki je v desetletju od ustanovitve postala ena najuspešnejših mešanih italijansko-slovenskih družb, od katere si Helios tudi v prihodnje veliko obeta.

10 ADLER FRIULI spa let

Svečanosti v San Giovanniiju, so se poleg predstavnikov Heliosa udeležili tudi: Feri HORVAT – zvezni sekretar za ekonomske odnose s tujino in podpredsednik gospodarske zbornice Slovenije, domaški župan – Ervin Anton SCHWARZBARTL, predsednik izvršnega sveta občine Domžale – Anton PRESKAR, ter Lea FATUR – šef kabineta predsednika gospodarske zbornice Slovenije. Zbrane na priložnostni svečanosti med katerimi so bili tudi: GIUSEPPE FURLAN – prokurist firme Adler Friuli s sodelavci, GIANNI BRAVO – predsednik pokrajinske zbornice Udine, WALTER PIANI – župan mesta San Giovanni al Natisone in podžupan DARIO MARTELOSSI, sta pozdravila GIUSEPPE AGLIATI, predsednik firme Adler Friuli in UROŠ SLAVINEC, predsednik poslovnega odbora Holdinga Helios Domžale. Po ogledu industrijske cone in proizvodnih prostorov so zbrani na razgovoru ugodno ocenili dosedanje poslovanje firme Adler Friuli, zlasti njen progresiven prodor na širša tržišča s prodajo specialnih lakov in lužil za les, ter s prenosom know-how-a v Južno Korejo, Kostariko in Malezijo. Poleg omenjenih območij in držav ima Adler Friuli dobro razvite komercialne aktivnosti z Avstrijo, Jugoslavijo, Španijo, Francijo, Grčijo, Egiptom, Sirijo, Nemčijo, Veliko Britanijo, Norveško, Češkoslovaško, Poljsko, Sovjetsko zvezo in Madžarsko. Za prihodnost si Adler Friuli, kot je bilo poudarjeno tudi na omenjeni svečanosti zastavlja nove cilje, ki naj bi samo še potrdili dobro ime oziroma prestiž, pridobljen v teh desetih letih na svetovnih tržiščih. To bi bilo na kratko vse iz SAN GIOVANNIJA. Ob slabih novicah iz našega gospodarskega življenja, je ta morda le nekoliko bolj spodbudna in optimistična. Temu vzgledu sta pritrčila tudi župana obeh mest, med drugim tudi z dogovorom o tesnejšem medsebojnem sodelovanju in povezovanju SAN GIOVANNIJA in DOMŽAL.

Splošno jadikovanje nad razmerami torej ni pot izhoda iz krize. Treba je iskati rešitve. Povsod tam, kjer niso izgubili občutka za poslovnost in človeške odnose so žarki upanja. Tam, kjer so žarki, je tudi sonce.

MARJAN BOLHAR

pisma bralcev • pisma bralcev • pisma bralcev

ODGOVOR NA POLEMIKO GOSPODA IGORJA LIPOVŠKA:

Čemu tako?

Ko sem pisal članek za predzadnjo številko občinskega poročevalca, ga vsekakor nisem pisal z namenom polemizirati z Vami ali s komerkoli drugim. Moj namen je bil povsem preprost in enostaven: seznaniti bralce Občinskega poročevalca o ozadju sprejemanja odloka o občinskem glasilu. Objektivno in pošteno. Samo to in nič drugega. Vi pa mi v svoji polemiki hočete naprtiti niz neresničnih podtikanj in obtožb. Že samo to, da je Vaša polemika usmerjena osebno proti meni (jaz te osebnosti nisem uporabil, pa bi jo lahko), je zadosten dokaz za to.

Naslednja stvar: Močno dvomim, da bi si gospod župan privoščil samovoljno zadržati izdajo Občinskega poročevalca. V zadnjih 45 letih se je to vse prevečkrat dogajalo in kolikor poznam gospoda Schwarzbartla, mu kaj takega niti na misel ne bi padlo, kaj šele, da bi kaj takega tudi naredil, kot trdite v svoji polemiki.

Nadalje: V svojem članku trdim, da smo več mesecev prizadevno (člani novega uredniškega odbora, katerega član bi lahko bili tudi Vi, pa ste se temu pred celotno skupščino prostovoljno odrekli) pripravljali predlog odloka o občinskem glasilu. To trdim tudi sedaj. Pa tudi sedaj se še vedno hudujem na DEMOS-ove poslance, ki so zaspali pri sprejemanju odloka.

Gre namreč za načelnost ali nenaečelnost neke politike. Pri oblikovanju odloka se je zdelo, da smo predstavniki vseh političnih strank, ki so zastopane v občinski skupščini, dosegli sporazum glede odloka o občinskem glasilu. Ko pa je bilo treba doseženi sporazum konkretno realizirati s sprejemom odloka na zasedanju občinske skupščine, se je izkazala načelnost oziroma nenačelnost politike komunistov oziroma prenoviteljev in ZSMS-jevcev oziroma liberalnih demokratov, ki so vsak s svojimi amandmaji posegli v bistvo sporazuma predloga odloka. Zelo podoben primer nenačelnosti neke politike je bil predlog spremembe ustavnega zakona številka 100 Ustave Republike Slovenije, ki govori o zastavi. DEMOS-ov predlog, naj bi iz slovenske zastave odstranili zvezdo, so podprli tudi liberalni demokrati. Nekaj dni pred zasedanjem republiške skupščine, ki je bila 20. februarja letos, smo v časopisu Delo lahko prebrali izjavo gospoda Janeza Kopača, vodje poslanskega kluba Liberalno demokratske stranke v republiški skupščini, da bodo liberalni demokrati podprli predlog DEMOS-a, saj se kasneje lahko kdo spomni vtakniti na zastavo panterja ali kakšno drugo divjo zverino. Ker pa je za sprejetje ustavnega zakona potrebna 2/3 večina, ki pa je DEMOS v republiški skupščini na žalost nima, liberalni demokrati pa so si tudi »premilili«, našo zastavo še vedno »krasi« rdeča zvezda.

Še nekaj besed glede DEMOS-ove večine in mojega podcenjevanja strankarskih in koalicijskih kolegov v občinski skupščini. Bodimo odkriti: vse tri DEMOS-ove stranke skupaj z našimi simpatizerji, sicer strankarsko neodvisnimi poslanci, komajda dosežemo večino v občinski skupščini. Kar pa se tiče mojega podcenjevanja koalicijskih sodelavcev, kar mi spretno podtikate v Vaši polemiki, pa samo tole: Bog ne daj, da bi bilo res tako in iz vsega srca upam, da ni ponovno kdo nasedel Vašim poceni trikom.

Ko bo izšla nova številka Občinskega poročevalca, bo verjetno že pomlad. In jaz ne bom zaradi vsega tega nič bolj zakrbljen. Pa lep pozdrav.

MATJAŽ VOVK

Tudi taki smo

Sem član odbora Društva upokojencev v Mengšu in bom opisal resnični dogodek.

Okoli novega leta me je naša

tajnica, ki sprejema članarino članov našega društva, zaprosila, če bi obiskal tiste upokojence, ki še niso poravnali članarine za eno ali celo več let.

Tako sem prišel v dokaj ugledno hišo in povedal s kakšnim namenom sem prišel. Možakar mi je rekel, da ne bo več plačeval, ker se bo izpisal iz društva in to sem naši tajnici tudi povedal.

Ko smo imeli 6. marca letos sejo društva, mi je brat obiskanega upokojenca povedal, da je brata pobaral zakaj ne plačuje članarine Društvu upokojencev. Brat se mu je zlagal, da je meni dal denar in mu celo rekel, da sem mu dal potrdilo s svojim podpisom.

Seveda sem takoj šel k njemu in zahteval, da mi pokaže potrdilo, s katerim naj bi potrdil, da mi je plačal članarino. Tedaj je proti meni skočila njegova gospa žena in rekla, da je tisto potrdilo strgala in vrgla proč.

Nato je proti meni skočil še sam, dvignil roke kot kakšna gorila in me nagnal z »marš« kakor psa. Zgrabil je moje kolo in ga zagnal po dvorišču, da se je poškodevalo. Eni hočejo biti lepi in čisti, drugega pa hočejo potlačiti v blato.

SPEHAR ILIJA,
Mengeš Kamniška 22

»Subjektivno« in »objektivno« v člankih tovariša Igorja Lipovška

Polemični zapisi Igorja Lipovška v člankih Rudnik 1991, Gospodu Janezu Stibriču ob članku o imenu mengeške osnovne šole in Gospodu Matjažu Vovku ob članku Čemu tako?, so pritegnili mojo bralsko pozornost predvsem glede načina oz. sloga izražanja. Poleg tega pa so me zanimali tudi njegovi nameni, želje, motivi in potrebe, ki so ga spodbudili k pisanju polemičnega zapisa. Morda se bo zdelo nekaterim bralcem Občinskega poročevalca moje razmišljanje preveč SUBJEKTIVNO, toda na žalost so OBJEKTIVNEGA presojanja običajno deležni le izbranci.

Vseeno se mi zdi prav, da si na kratko osvežimo pojem, o katerem tovariš Igor Lipovšek razpravlja v svojih člankih. Pomagajmo si kar z leksikonom: »Subjektivni je izraz, s katerim radi označujemo osebna mnenja, zlasti, če niso povsem zanesljiva. Tako je recimo nesmiselno govoriti o »subjektivni resnici«. »Subjektivna resnica« je ali resnica, ali je ni. Če je, tedaj je kratko malo resnica in ni ne »subjektivna« ne »objektivna«, tedaj jo je najbolje pustiti brez prilastkov; če ni resnica, je ali zmeta, ali mnenje. To pa je vedno subjektivno.« Kaj pa je za vsestranskega pisca v Občinskem poročevalcu OBJEKTIVNO, pa nam ni treba pogledati v leksikon, ker nam njegovi članki njegov pomen nazorno izpričujejo. Zanj je objektivno nič drugega kot – RESNIČNO oz. RESNICA. In v tem grmu tiči njegov prenoviteljski zajec! Njegovi polemični zapisi pozornemu bralcu nedvoumno kažejo, da je Resnica v njegovi posesti. Drugačna premišljevanja o DEJSTVIH so zanj le SUBJEKTIVNE resnice. Pa si oglejmo samo nekaj njegovih »OBJEKTIVNIH« resnic, ki krasijo njegove članke!

Rudnik 1991 – »In ta dva« citata »sta jedro, na katerega je nanizana obilica misli, ki z govorom nima nobene zveze.« Žal bralcem v tej številki Obč. poročevalca ne izve, katera citata nimata z govorom nobene zveze. Ali je pisec »objektivno«? »V zadoščenju mi je ob koncu edino to, da se kritik sam ujame v past, ko jo nastavlja. Le kakšno past ste nastavili, gospod France Cerar? Ste se res ujeli vanjo? Tovariš Igor Lipovšek zopet, žal, ni objektivno.

Prejeli smo:

K objavljenemu članku imamo še eno pripombo, ki so jo vaši predstavniki hoteli ali nehoti prezrli na srečanju z občinsko skupščino Domžale.

Gre za del odseka magistralne ceste M-10 od Domžal (most na Kamniški Bistrici) do križišča v Trzinu. Vaši predstavniki so omenjeni del ceste M-10 kar dodali k delu ceste M-10 Trzin – Dobrava pri Črnučah, glede na gostoto prometa – tu je dotok iz Mengša. Poglejmo bližje zadevo Domžale – Trzin. Most na Kamniški Bistrici je izhodišče, od njega se cesta čez ca 100 m loči na levo v mesto Domžale, naprej gre obvoznica Domžal dolga 2200 m, ki se zopet združita pri bencinski črpalci na zahodu Domžal. Omenjeni del obvoznice bo po izgradnji avtoceste postal glede prometa tako rekoč prazen, ker se bo promet v glavnem odvijal skozi mesto Domžale in nato v Trzin. Premislimo preprosto, ta del ceste M-10 spremeniti v štiritiposovnico po južni strani, je pravi absurd. Ob cesti so pozidane stanovanjske hiše, nekatere izmed njih bo treba porušiti, odvzeta bo vrtna zemlja, nova štiritiposovnica pa bo tekla tik ob hišah, in to popolnoma neutemeljeno.

(Handwritten signatures and notes, including names like Janez Stibrič, Igor Lipovšek, and others, with some corrections and additions.)

Gospodu Janezu Stibriču ob članku o imenu mengeške osnovne šole: V tem članku je tovariš Igor Lipovšek prekosil z »literarno čustvene plati« celo Matjaža Vovka! Saj bi citiral cel njegov prvi odstavek, iz katerega kar puhti piščev umetniški duh, pa bi gospodu Matjažu Brojanu najbrže snel z glave še kakšen las, zato pojdemo raje k najlepšim »objektivnim« cvetkam! Najprej zbudi pozornost profesorska podučnost nekaterih njegovih stavkov.

»Ker ne dojemate, da so pravila igre v parlamentu takšna, da se po razpravi glasuje, in so eni ZA, drugi PROTI in tretji vzdržani...« V naslednjih njegovih trditvah se vidi, da naš prenovitelj vidi v Janezu Stibriču nekakšnega nevarnega razrednega sovražnika: »Ker govorite, da se totalitarizem in enopartijski sistem ne bo NIKDAR ponovil, ravno vaš članek pa me prepričuje o nasprotnem.« Da pa se prebarvanici spoznajo na astronomijo, pa lepo dokazujejo naslednje njegove besede: »Prihodnje se lahko nadejamo, da boste dokazovali (Njim pač ni treba, ker že to dolgo vedo! op. B. O.) pravico Sonca, da vzhaja na vzhodu.« Objektivnosti pa spet, žal, od nikoder!

V tem članku boste, verjeli ali ne, našli tudi mnenje izvedenca psihiatrije. Naša opozicija pa res ni od muh! Še enkrat preberimo: »Na seji s svojimi paranoičnimi papirnati tigri ne bi zagreli in mobilizirali nikogar. Spominjate me na pisce memoarov, ki se danes (ob mrtvih pričah) slikajo in najpametnejši luči.« Ali se ni morda pisec teh besed »ujel v past«? Na koncu, ko je od sebe dal že vse najboljšee, kar premore, pa še usmiljeno in odpuščajoče začini vse skupaj: »Zakaj sem si privoščil cinizem? Ker je škoda papirja. Jaz bom zato končal.« In objektivnost njegova se pred nami zablešči v mavričnih barvah!

Tudi jaz te, spoštovani bralc boječega Slapnika, prosim še za hipec potrpežljivosti, zakaj mojega občudovanja besednih umotvorov tovariša Igorja Lipovška še ni čisto konec!

Gospodu Matjažu Vovku ob članku Čemu tako? – Že zelo zgodaj lahko odkrijemo v članku našega prenovitelja osrednjo besedo pričujočega subjektivnega premišljevalno-polemičnega spisa: »Ne bom vam oporekal pravice, da dejstva dojemate subjektivno, in se problemov lotevate tudi z literarno – čustvene plati.«

Čemu se je pisec spravil k pisanju, nam je brzkone že postalo jasno! Vovkovi subjektivni resnici

bo postavil v bran svojo objektivno! Ko bi le vedel, čemu so pomembna njegova in Matjaževa leta? Mimogrede: Matjaž Vovk in Igor Lipovšek se v privatnem življenju tikata. Ali je res tako velika razlika, če se pogovarjata v občinskem časopisu? »A ko gre za stvari, ki sva jih oba doživela (in pri vaših 28 in mojih 34 letih skleroza še ne more biti opravičilo) in obstajajo tudi potrebni zapiski, bi vendarle pričakoval več dejstev in manj sprenevanja.« O kakšnem sprenevanju pa tu teče beseda? Kdo je objektivno? Vrh objektivnosti pa so prav gotovo naslednje trditve spoštovanega tovariša Igorja Lipovška: »Če predsednik občine samovoljno zadrži izdajo Obč. poročevalca, je to subjektivni vzrok in ne objektivni, kot trdite vi. Zakaj tovariš pozablja – hote ali zanalasč – da je v uredniškem odboru občinskega časopisa že od predvolilnega časa naprej? Kaj se res ni mogel županovi samovolji postaviti v bran? So bila temu kriva objektivna ali subjektivna dejstva? Najbolj bosa pa je tista njegova konstrukcija (sestavljanka)! Berimo: »Demos (vaša koalicija) ima v občinski skupščini večino in zato lahko izglasuje VSAK predlog. Če se to ne zgodi, sta samo dve možni razlagi: a) Nekateri delegati (Samoupravna socialistična terminologija še funkcionira! op. B. O.) Demosa so neumni in se pustijo zapeljati in zmešati. b) Predlog (čepur Demosov) je tako slab, da ga zavračajo tudi Demosovi poslanci. Ker večino Demosa poznam, odločno zavračam prvo (a) trditev. Ali o svojih koalicijskih sodelavcih mislite drugače?« Joj, kakšna spretna prenoviteljsko – komunistično – ultra – levičarska ideologija! Kapo dol pred njo! Ali je naša kmečka logika že res popolnoma odpovedala? Ali res ne more dometi, da je komunist tudi prenovitelj? Samo poglejte prenoviteljske misli! Demosovi poslanci so neumni in Demosovi poslanci zavračajo Demosove predloge! Kje je tukaj objektivna zdrava kmečka logika? Takšne umetelne sestavljanke (konstrukcije) zrastejo lahko, žal, le na prenoviteljsko-boljševističnem zelniku! Kdor razume, naj se le silno potrdi! Objektivnost je na žalost še vedno na strani premagancev! Karl Marx et. company še zmerom ne mirujejo! Upam, da sem razkril SUBJEKTIVNE pisčeve motive, potrebe, želje, hotenja in namene. Če mi to ni uspelo, se beremo v naslednji številki predragega Občinskega poročevalca, ki diši tako, da naši opoziciji ni preveč všeč!

BOGDAN OSOLIN – SKD

naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje

LEPA PRIREDITEV V MORAVČAH

Vrnimo življenje v slovenske vasi

Kmečka mladina Moravč je v nedeljo, 24. februarja 1991 v sodelovanju s časopisom Slovenske brazde in Slovensko kmečko mladino, ki sta pobudnika te akcije, organizirala prireditev z naslovom »Vrnimo življenje v slovenske vasi«.

Prireditev so pripravili v Partizanskem domu v Moravčah, povezoval pa jo je g. Ciril Smrkolj, ki je v uvodu na kratko opisal zgodovino Moravč in okolice. Pristone je pozdravil tudi g. Marjan Podobnik (SKZ - Ljudska stranka), ki je predstavil na-

men te akcije in ga. Mihaela Logar - republiška poslanka SKZ - Ljudske stranke ter predstavnica kmečkih žena.

V kulturnem programu sta nastopala Moški pevski zbor Moravče (zborovodja Miro Capuder) in Cerkevni pevski zbor Moravče (Zborovodja

Alojz Štefan), ki je prvič v povojnem času javno nastopal izven cerkve s tremi cerkvenimi pesmimi. Za vedrejšo razpoloženje sta poskrbela harmonikarja Franc Flere iz Krtine in komaj osemletni Joško Videgar iz Moravč. Pisatelj Ivan Sivec je predstavil sebe, svoje delo in krajšo zgodovino Moravč in Komende. Najnovejše njegovo delo bo opisovalo življenje in delo Petra Pavla Glavarja. Za prijeten zaključek nedeljskega popoldneva pa je poskrbel ansambel trio Svetlin.

Med samo prireditvijo so bile izzrebane tudi štiri nagrade - hranilne knjižice, ki so jih prispevale Hranilno kreditna služba Domžale (200.- in 300.- din) in Kmetijska banka Slovenije (2 x 500.- din).

Kmečka mladina iz Moravč je s to prireditvijo pokazala, da v Moravčah kulturno in družabno življenje ni in tudi v prihodnje ne bo zamrlo!

Anamarija Cerar

Koncert v ŠENTVIDU

Moški pevski zbor

JANKO KERSNIK

Lukovica

Mešani pevski zbor domačinov ŠENTVIŠKI ZVON je ob odsotnosti zborovodje METKE NOVAK pripravil za nastop KAREL LESKOVEC. Napovedovalka na prireditvi je bila BLAŽENKA MALI.

Mešani pevski zbor

ŠENTVIŠKI ZVON

V petek, 8. marca je bil v Šentvidu koncert dveh zborov. Pod vodstvom pevovodje PEREGRINA CAPUDRA je pel moški pevski zbor KUD Janko KERSNIK.

NAŠ OBISK:

Dober dan, Vrh nad Krašnja!

»Smo že kar dolgo čakali, da kdo pride,« sva bila s fotografom Vidom prijazno sprejeta, ko sva se ustavila pred prijetno domačijo Maksa Urankarja sredi Vrha nad Krašnja.

14. hiš šteje ta, ena izmed manjših vasi in naši občini, ki leži na nadmorski višini ca. 700m in spada v gorsko višinsko območje tudi po republiški zakonodaji. Obenem je to mejna vas s sosednjo občino Kamnik, oddaljena od Krašnje blizu 5 kilometrov. Najprej zveva, da že 45 let čakajo na kakšen košček asfalta, ali pa vsaj na urejeno povezavo. Pa ni nič. »Bo, ne bo, bo, ne bo,« ugibajo in na njihovo veliko žalost je vedno doslej ostalo pri ne bo in blatni cesti, ki je poleg vsega še slabo vzdrževana. Večkrat jezni kot ne dan za dnem odhajajo v dolino, kjer si služijo vsakdanji kruh. Saj so kmetije tu gori, vendar skoraj ni hiše, kjer vsaj kdo ne bi hodil tudi na »šiht«, hribovita zemlja je skopa, zahteva veliko ljubezni in dela, kar pa ne vrača vedno.

Kmetije so lepo urejene, mehanizirane, nove hiše in gospodarska poslopja kažejo na to, da tod živijo pridni ljudje, ki se v glavnem ukvarjajo z živinorejo. Tod so v glavnem travniki in gozd, pa tudi nekaj njiv, ki so posejane s pšenico, pridelajo pa tudi krompir. Zlasti pšenica je povsod, saj ni hiše, kjer ne bi bilo dobrega domačega kruha. Krompir in druge krmilne rastline so za prašiče, ti tudi krulijo v vseh svinjakih. Žal pa se pogosto zgodi, da se z njimi krmijo divji prašiči, ki jih je bilo zlasti v zadnjih letih kar dovolj in pomenijo pravo nadlego. Mleka ne oddajajo, je zbiralica predaleč, zato ostaja doma. Ljudje so pridni, delavni, nespornim v glavnem med njimi ni, sosedski odnosi so dobri, pomagajo si, če si le morejo.

Ko se začnemo pogovarjati o problemih, je prva na vrsti cesta. »Do Krajnega brda bo asfalt, pa še to ne do konca vasi,« so jezni. »Pri nas pa nič, še v planih nismo, drugje pa delajo vse živo!« Hodijo na sestanke, prosijo, zahtevajo, pa nič. Vodovod

imajo, so si ga v glavnem napepljali sami, iz svojih gozdov so priskrbeli 53. štang, jih pripravili in postavili, da je v vas prišel en cel telefonski dvojček, ki je pa velikokrat zaseden. Cesta je nevdrževana, velikokrat skoraj neprehodna in blatna. Pa jo vzdržujejo sami, le pesek je potrebno pripepljati. Če je pesek, vzamejo traktorje in lopate, pa posipajo. Če

pa še peska ni, potem ni nič. »Saj ga menda ne bomo vozili kar z lastnih dvorišč,« so hudi in malodušni.

Saj, če bi imeli načrt, bi imeli upanje in veliko volje, da poleg samoprispevka, ki ga plačujejo in ki po njihovem mnenju ostaja v dolini, še dodatno prispevajo denar in delo, samo da bi bila cesta urejena. Če ni denarja za asfalt, naj bi bila cesta vsaj primerno vzdrževana - tudi v zimskem času, ko je še posebno hudo, če ni posuta. Pa se je večkrat že zgodilo, tudi letos, da so jo solili do Krajnega brda, kjer sploh snega ni bilo, na Vrh ni bilo nikogar oz. so prišli šele po posebnem posredovanju. Pa bi morali priti, saj šolski kombi rabi primerno cesto, če je ne bo, se lahko zgodi, da tudi kombija ne bo ali pa se bo zgodila nesreča.

Na domačijah pa ostajajo mladi z veliko volje, ki pa plahni. Le kdo bi nadaljeval stoletno tradicijo trdnih kmetij, če pa niti cestne povezave ni. V dolini je pa trgovina, je šola, je občina, je cerkev, tam delajo kanalizacijo, mi pa še brez primerne ceste. Le kdaj jo bomo dobili? Tudi s telefonom je križ. En

sam ne zadošča, kdaj jih bo zaronilo več, ne vedo. Ko slišijo, da bo to kmalu, ne verjamejo. Kdo pa bi verjel, če mu 45 let samo obljubljaš!

In na Vrh pri Krašnji, želeli reči to ali ne, je v dosedanjih letih prišlo zelo malo. Še tisto, kar so dobili, pa so si v glavnem »priborili« z lastnim delom in denarjem. Bo kdaj bolje? Bo jutrišnji ali pojutrišnji dan tudi za te ljudi boljši, ali pa bomo tudi ob našem naslednjem obisku poslušali upravičene kritike prebivalcev tega dela naše občine. Kdo bi vedel? Vem le, da nama je bilo z Vidom, ko sva odhajala, težko, malce celo neprijetno, ko sva od sicer prijaznih ljudi namesto pozdrava slišala: »pa mislita, da se bo kakšnega kaj prijelo...« Srčno upava, da se bo!

JANEZ LEVEC - hodim v Kovinarsko usnjarsko šolo v Domžale, v prostem času pa pomagam doma na kmetiji. Če bom dobil službo, bi se kasneje rad zaposlil. Naša vas se včasih počuti kar odrezano od sveta, saj je cesta, ki nas povezuje

z dolino zelo slaba, včasih pa celo neprevozna. Vse vzdrževanje ne pomaga dosti, posebno če je slabo. Zato bi jo bilo potrebno čimprej asfaltirati.

MAKS URANKAR - v službi sem, čeprav imamo majhno kmetijo. Samo z delom na kmetiji se ne da preživeti, saj je naša zemlja hribovita in kljub velikemu delu bolj malo da. Vikendov tukaj pri nas ni, turističnih kmetij tudi ne, je le slaba cesta, ki bo ljudi prej odgnala kot pritegnila, da bi prišli v našo vas. Pa smo pripravljene veliko narediti in dati, samo da bi se kaj premaknilo.

FRANC LEVEC - v 45 letih po svobodi nismo pravzaprav dobili ničesar. Hodimo na sestanke, govorimo o naših težavah in problemih, pa nič. Včasih smo bili vsaj v planih, sedaj nas še tam ni. V dolini pa imajo vse, pogovarjajo se o kanalizaciji, mi pa še o dobri cestni povezavi samo sanjamo. Da bi

prišli vsaj do načrtov, bi z njimi dobili več volje in upanja, da bo jutri tudi na Vrhu boljše. Pa slabo kaže.

JOŽE URANKAR - sami ste se lahko prepričali, kakšno slabo cesto imamo. Vzdrževalci pa pridejo, porinejo blato sem in tja, pa je zanje cesta »popravljen«. Mi se pa vozimo po njej vsak dan! 53 »štang« smo dali in postavili za en sam telefonski priključek, pa še ta je dvojček in velikokrat zaseden, potem pa naj bomo zadovoljni. Kot član sveta KS Krašnja si bom zlasti prizadeval, da bi končno uredili cesto. Vemo pa, da je edina rešitev asfalt, kdaj, pa najbrž nihče ne ve.

FRANČIŠKA ŠTRUKELJ - na Vrhu sem od rojstva in ker sem od majhnega navajena živeti tu, se mi zdi tu »narlevš«. Se rada spominjam poti v staro šolo v Krašnji, kljub temu, da je bilo daleč, je bilo lepo in prijetno.

Živimo skromno in nimamo velikih želja. Na Vrhu se je veliko spremenilo, kmetije so bolj moderne, ampak cesta pa ostaja enako slaba. Da bi jo vsaj razširili in posuli, kot je treba. Kje je še asfalt in želja, da bi nekoč tudi na Vrh pripepljal avtobus. VERA VOJSKA

Janez Levec

Maks Urankar

Franc Levec

Jože Urankar

Frančiška Štrukelj

Ljubiteljska kultura, kam greš?

Občinsko glasilo z besedo in sliko beleži in trajnemu spominu ohranja tudi dosežke ljubiteljskih kulturnih organizacij. Seveda z nekaterimi članki ustvarja polemiko in buri duhove, kar pa je potrebno usmeriti v konstruktivno kritiko in čeprav ne vedno, dobrohotno sprejeti.

V lanskem letu, bolj rečeno za dejavnost društev in skupin za leto 1990, je bilo iz občinskega proračuna, preko ZKO občine Domžale namenjeno več kot milijon dinarjev. Ostali del pa pravzaprav tudi, saj smo z njim »pokrili«

nastope in sodelovanja skupin na občinskih in področnih prireditvah kot tudi tiste, ki so bili zaradi kvalitativnih dosežkov uvrščeni na republiške prireditve in tekmovanja. Okoli 17% sredstev je bilo namenjeno delovanju zveze.

vendar v tem podatku ni zajet samo osebni dohodek ter prispevki tajnika ZKO, pač pa tudi pogodbene storitve, nekatere prireditve in pokroviteljstva ter priznanja.

Kako in predvsem koliko bo denarja za ljubiteljsko kulturno dejavnost, v letu 1991 v tem obdobju se ni možno povsem zanesljivo govoriti. Obeti seveda niso dobri, saj je upoštevati realno stanje v gospodarstvu. Vendar si želimo le, da bodo namenjena sredstva smiselna, tako da bomo tudi v naslednjih številkah občinskega glasila lahko še vedno brali o široki dejavnosti ljubiteljskih kulturnih skupin, kajti v njih išče in najde ustvarjalne pogoje in možnosti vedno več mladih. Le-tim pa bo težko in nerazumljivo spoznanje, da ravno zdaj, za njihova hotenja ni denarja. Bodo na ulici? Bomo potem imeli in našli denar za zdravljenje naše lakomiselnosti?

Zato, lepo prosim, ne »mahajte« kar po dolgem in počez, pavšalno in neodgovorno, s podatki in denarjem za ljubiteljsko kulturno dejavnost. Potrebno jo je le bolj spremljati in ne le kar pahniti v areno (kot nekoč sužnje) oz. na trg, kjer na se vsak in vsakdo znajde kakor ve in zna in temu primerno tudi preživi.

Spomnite se – ob vsem obsegu dejavnosti, številu društev in skupin ter amaterskih kulturnih delavcev: že v časih, ko smo imeli še prispevno stopnjo za kulturo, je bila le-ta v naši občini več kot za polovico nižja kot v sosednji.

Bomo pristali in soglašali le s programi in prireditvami, ki prinašajo dobiček?

Bomo v naših dvoranah gledali – poslušali le tisto, čemur se je že od nekdaj reklo: kruha in iger? (Še te so vsak dan vsebolj vprašljive).

MATJAŽ REPNIK

Lukovška Vdova Rošlinka

Amaterska kulturna dejavnost je v vseh mnogovrstnih oblikah v preteklosti imela na slovenskem podeželju nenadomestljivo poslanstvo. Prebujala je narodno zavest, ohranjala slovenstvo, plemenitila robotost in trdo vsakdanjost kmečkega življenja. Požlahnila je družabnost in povezovala ljudi v podzavestnem hotenju po vsem lepem in dobrem. Potrjevala je višjo človekovo vrednost bivanja, ki ne more živeti samo od kruha. Vzgajala je rodove in jim pomagala ohranjati vrednote vsega pristnega in človeškega.

V napetosti in zmedeni nedavnih časov, v iskanju modernega, a hkrati odtujenega, so tudi te dejavnosti marsikje zamrle ali pa so bile ponižane na raven neumetniške folkloristike. Pogubljala jih je tudi tehnika in sodobna informatika. Vrhunska kultura poklicnih odrov pa je postajala vse bolj nerazumljiva in odmaknjena. Človek pa je v svojem bistvu ostal preprost. Vse lépo in dobro je hkrati preprosto, zajeto v drobne radosti in jasne misli. In zdaj, ko se vračamo h koreninam slovenstva in znova vrednotimo kulturo naših prednikov, oživljajo tudi društva in zamrle oblike.

Tako smo v Kersnikovi Lukovici oživili dramsko dejavnost. Nekaj navdušencev, ki nam ni bilo žal večerov, vaj in učenja, je s preizkušenim režiserjem gospodom Danijelom Potočanom oživilo domačijsko veseligirotvo Cvetka Golarja »Vdova Rošlinka«.

Vživljali smo se v vloge izpred sto let in prikazali drobne zgode in nezgode, idiliko in težave patriarhalnega kmečkega življenja. Nabita dvorana, ki že dolgo sameva, ni nudila dovolj sedežev.

In to nam je bilo edinstveno plačilo in potrditev za vrednost našega truda. Za uro in pol smo uspeli ljudi, utrujene od vseh tegob in problemov, sprostiti, nasmejati, pozabiti... Gostovali smo že v Mostah pri Komendi in Ihanu, ponovitev bo tudi doma, v gosteh pa bomo še v drugih krajih.

Tistim, ki se bodo vzvišeno namrdnili o »preživeli tematiki«, pa tole: hoteli smo ravno to.

Nekaj preprostega, priskrnega, neproblematičnega, nikakor ne »naše stvarnosti«; igrali smo za ljudi, za preprost in pristen smeh. In znova smo našli drobce iz pretekle slovenske kulture, iz katere rastemo in jo nadgrajujemo.

Ob tej priložnosti se vsi zahvaljujemo našemu režiserju gospodu Potočanu, ki že vrsto let sodeluje z nami in nas z vso predanostjo, znanjem in izkušnjami vselej prekal v dobre igralce. Hvala tudi krajanom, ki so finančno, tehnično ali kako drugače pomagali, da smo veseligirotvo »postavili na noge«, predvsem pa g. Mavu – mizarstvo in g. Smrkolju – Bistru Furman.

Mojca S.

Kulturne drobtinice

Zadnji februarjski dan je bil začinjjen s premiero gledališke skupine Čespljev drevored kulturnega društva Domžale, ki je v Mengšu uprizorila Lizistrato.

Prvega marca je v Blagovici domače društvo premierno uprizorilo komedijo Dobrodošla miss Agata, ki je doživela ponovitev naslednjega dne na domačem odru ter nato 9. marca v Šentvidu, 10. 3. 1991 v Krašnji ter 16. marca na Viru.

KUD Miran Jarc iz Škocjana je s Partljičevo igro za otroke in odrasle Kekec je pač Kekec gostovalo in navdušilo gledalce 2. marca v Radečah.

Mešani pevski zbor Šentviški zvon se je prvič krajanom predstavil skupaj z moškim zborom iz Lukovice v petek, 8. marca. Program sta uspešno dopolnila in popestrila Tomaž Plahutnik in Rok Lap.

KUD Janko Kersnik iz Lukovice praznuje 40-letnico delovanja. Gledališka skupina se je po premieri in gostovanjih v Ihanu in Mostah domačim gledalcem ponovno predstavila 10. marca z Vdovo Rošlinko.

V osnovni šoli Krašnja smo 3. marca lahko gledali kar dve predstavi. Otroci so odigrali Sovico oko in nato še Sapramiško, ki je uvrščena na letošnje srečanje gorenjskih otroških skupin in bo predstavljena v Srednji vasi (Radovljica) v sredo, 3. aprila 1991.

Aprila bo kar nekaj prireditev – srečanj skupin, ki delujejo v okviru kulturnih organizacij sedmih gorenjskih občin, s katerimi se povezuje tudi domžalska ZKO.

Tako bo 6. aprila srečanje odraslih pevskih zborov v Kamniku, 12. aprila bodo v Trzihu nastopile otroške folklorne skupine, istega dne se bodo v Škofji Loki predstavili s svojimi deli gorenjski likovni ustvarjalci. Škofja Loka bo tudi gostitelj letošnjega srečanja odraslih gledaliških skupin in sicer od 19. do 21. aprila.

Poleg razstave o Mozartovem in Gallusovem delu, ki bo v avli, je Simfonični orkester Domžale-Kamnik pripravil koncert za osnovnošolsko mladino, na katerem bo predstavljen in komentiran del ustvarjalnih dosežkov W. A. Mozarta. Koncerta bosta 11. aprila ob 16.30 in ob 18.30 v Kulturnem domu v Mengšu.

Mengeška godba je z izgradnjo gradbeno-gasilskega doma sicer pridobila nove prostore, vendar je bilo potrebno še veliko dela, da so uspeli opremiti in usposobiti vadbeno sobo, ki so jo odprli 15. marca.

Matjaž Repnik

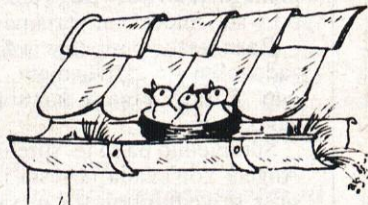
Zahvala ob požaru

Doletelo nas je, da nas je 14. marca 1991 nenadoma, kot se to vedno zgodi, obiskal rdeči petelin.

Za strokovno pomoč v gašenju požara se iskreno zahvaljujemo vsem gasilcem, ki so tako ali drugače pomagali pri zadušitvi požara, za skrb, delo in vsem prijateljem tudi za dobro misel in pripravljenost priskočiti na pomoč.

Vsem znanim, pa tudi neznanim ljudem, ki so nas znova prepričali, da človečnost še obstaja, izrekamo globoko in iskreno zahvalo.

Mušičevi po požaru Trzin, Mlakarjeva 8

Mengeške harmonikarice ne počivamo

V NEDELJO, 24. MARCA 1991 OB 20. URI V KULTURNEM DOMU V MENGŠU PRIREJAMO KONCERT OB MATERINSKEM DNEVU. V GOSTE SMO POVABILE PRIZNANE MUZIKANTE PEVCA VLADA KRESLINA. ANSAMBEL: PLESNO SKUPINO IN ŠE KAJ... PRIDITE IN SE RAZVEDRITE Z NAMI. NE BO VAM ŽAL!

MENGEŠKE HARMONIKARICE

Tehnični plini tudi v Domžalah: argan, acetilen, kisik in CO₂.

Prihranjena vam je zamudna pot v Ljubljano.

NOVO V TRGOVINI KURIVO • NOVO V TRGOVINI KURIVO • NOVO V TRGOVINI KURIVO

Filmsko gledališče – abonma: odrasli!

Želite ponedeljkove večere preživeti drugače kot do sedaj? Želite vsaj za urico, dve uiti vsakdanjim opravilom in tegobam? Priložnost je tukaj!

FILMSKO GLEDALIŠČE, s katerim pričnemo 1. aprila 1991 v Kulturnem domu v Mengšu, vam to omogoča. V spominu so vam verjetno še večeri, ki ste jih preživeli v starem dobrem kinu. Obudimo jih skupaj.

Kot rečeno: vabimo vas k vpisu filmskega abonmaja v okviru katerega si boste lahko ogledali naslednje filme:

Angel na moji mizi (avtobiografska drama),
Park Gorkega (ameriški vohunski),
Henrik V. (angleški zgodovinski),
Divji po srcu (ameriška ljubezenska drama),
Nedokazana krivda (sodna drama),
Bruc (komedija),
Havana (ameriška ljubezenska drama)

Za začetek torej 7 filmov, v filmskem gledališču, vsak ponedeljek od 20. uri, od 1. aprila 1991 do 20. maja 1991 v Kulturnem domu v Mengšu.

Imamo pa pripravljen program tudi še za naslednje ponedeljkove večere – vse do 24. junija 1991. Poleg ogleda filmov boste lahko prisluhnili tudi glasbi, saj pripravljamo Večer filmske glasbe in musikla.

Toliko o spomladanskem ciklusu filmskega gledališča. Informacije in vpis abonmaja: Zveza kulturnih organizacij Domžale, Ljubljana 58 (ob Knjižnici Domžale), telefon št. 712-768. MATJAŽ REPNIK

FRANCE CERAR

Epigrama

Jaz – Kamniška Bistrica kličem ljubitelje narave

Ob bregovih bodo mačice vzbrstele in naravo skoraj nam v pomlad odele; žal v vrbovju polno je polivinila, le kako bi ekološke vse – zbudila.

Tudi radomeljska!

V državi moji se na pločnikih parkira, češ da ostala stara je mašira; naš davkoplačevalec ne, ede sprašuje: »Kdo javni red nam noč in dan vzdržuje?«

Mladi ihanski smučarji tekači že segajo po odličjih

Letošnje državno prvenstvo v smučarskem teku je bilo na Platku, hrvaškem smučišču visoko nad Kvarnerskim zalivom.

Ihanski smučarji so nastopili s petimi tekmovalci, ki so se vsi uvrstili v prvo tretjino razpredelnice po doseženih rezultatih. V štafetnem teku 4 x 3km za mlajše pionirje, pa so zasedli odlično tretje mesto. Tekli so v postavi: MEŽNAR SIMON, OTRIN MATIC, DITTNER UROŠ in GREGORIĆ DEJAN. Na republiškem prvenstvu na Kokrici so v štafetnem teku ponovili uspeh, osvojili so bronasto kolajno, le nekoliko so zaostali za Olimpijo in Dolom. Nastop med posamezniki je bil tudi soli-

den, GREGORIĆ je bil 12, OTRIN 18. in DITTNER 19.

Po nekaj sušnih sezonah ihanskih smučarjev se vendarle obetajo svetlejši dnevi in s tem boljši dosežki. V prihodnje si lahko le želimo bogatejše zime, dobro voljo trenerja GUDLINA, ter veliko volje za mlada dekleta; Tanjo, Evo, Suzano... in fante Dejana, Uroša, Matica, Simona, Gregorja, Marka...

Mladi člani: SK IHAN so bili tretji na državnem prvenstvu. Na fotografiji: DITTNER UROŠ, GREGORIĆ DEJAN, MEŽNAR SIMON in MATIC OTRIN

Novice iz teniškega kluba Domžale

Občinsko prvenstvo za pionirje v smučarskem teku

Navzlic neradodarni zimi je SK IHAN organiziral občinsko prvenstvo za pionirje. Tekli so na enotni kratki progi, dolgi le kilometer in pol.

Med pionirji od 1-4 razreda je bil najhitrejši Vehovec Grega. Pri st. pionirjih od 5-8 razreda pa Kavka Robi, pred Puklom in Gregoričem.

Med pionirkami od 5-8 razreda je zmagala Pukl Nataša, pred Pavovčevno in Gregorinovo. J. GREGORIĆ

Člani Teniškega kluba Domžale so v tednu zimskih počitnic pripravili brezplačne tečaje za otroke prvih in drugih razredov osnovnih šol Šlandrove brigade, Josip Broz Tito in Venclja Perka. Namen te akcije je bil pridobiti čim več mladih igralcev v tečaj, boljše pa pritegniti v klub za nadaljnje delo v teniški šoli.

Teniški klub Domžale je tudi prireditelj mesečnih teniških turnirjev dvojic, ki potekajo v Domžalski teniški dvorani ob vsakokratni močni udeležbi igralcev iz vse Slovenije. Izvedeni so bili 4 turnirji, največ uspeha pa ima trenutno domača dvojica Sašo Svvoljšak in Sašo Štifter - 2 x prvo mesto in 1 x drugo mesto.

V mesecu marcu in aprilu čakajo tekmovalce TK Domžale priprave na novo letno tekmovalno sezono in sicer bodo odšli v Poreč, kjer so v tem obdobju že ugodni pogoji za trening na prostem.

18. februarja je bila redna letna skupščina teniškega kluba, na kateri so pregledali delovanje v pretekli sezoni in predstavili program dela za leto 1991.

Članska ekipa se tudi redno pripravlja na ligaško tek-

movanje v 1. slovenski ligi. V isti sestavi kot lansko sezono bodo skušali ponoviti lanski uspeh, ko so bili na koncu na tretjem mestu v Sloveniji.

Tudi letos bo v Domžalah ATP turnir »Slovenija open« in sicer je termin 6. - 12. maj. V organizacijskem aparatu bodo tudi člani domžalskega kluba.

Na letošnjem državnem dvoranskem prvenstvu v tenisu za pionirje do 14. leta, ki je bilo v Mengšu so sodelovali tudi naši pionirji. Najboljši rezultat je dosegel Matjaž Prešeren, ki se je uvrstil med 16 najboljših pionirjev v Jugoslaviji in bil v osmini finala trd oreh za kasnejšega finalista Zahirovića iz Banjaluke. Rezultat je bil 5:7, 7:6, 6:3 za Zahirovića.

SAŠO SVVOLJŠAK

SANKAŠKO TEKMOVANJE ZA MULEJEV MEMORIAL

Sanke na Gobavici

Alpinistični odsek planinskega društva Janez Trdina iz Mengeša je v nedeljo 17. 2. organiziral sankkaško tekmovanje za Mulejev memorial na Gobavici pri Mengšu. Tekmovalo je 70 planincev in alpinistov v petih kategorijah. Prehodni pokal je že drugič zapored osvojil Gladek Milan. Vrstni red po kategorijah je:

Absolutna kategorija:	1. MILAN GLADEK	1:09:00
	2. PRIMOŽ PIŠEK	1:12:40
	3. MIRO ŠUŠTERŠIČ	1:15:00
DEKLETA:	1. PETRA CUNDER	1:34:60
	2. NINA ROZMAN	1:34:60
	3. KATJA OGOREVC	1:36:00
OŠ 1.-4. razred - fantje:	1. SEBAŠTIJAN MESARIČ	1:41:30
	2. TOMAŽ KUŠAR	1:34:19
	3. ŽIGA BURGAR	1:36:00
OŠ 5.-8. razred - fantje:	1. PRIMOŽ PIŠEK	1:49:02
	2.-3. OGI STOJANOVIC	1:12:40
	2.-3. MILOŠ ŽAGAR	1:17:40
ČLANI:	1. JOŽE FARTEK	1:17:40
	2. MARIJAN MESARIČ	1:16:70
	3. ZDENE KOPITAR	1:16:80
ALPINISTI:	1. MILAN GLADEK	1:17:40
	2. MIRO ŠUŠTERŠIČ	1:09:00
	3. TONE BURGER	1:15:00
		1:16:19

SERVIS, TRGOVINA, REZERVNI DELI

ZELENI VAL d.o.o.

SERVIS - TRGOVINA, Domžale, Masljeva 6 (za Kurivom) ponuja:

SERVIS za KOLESA - SMUČI - VEZI - TENIS - VRTNE KOSILNICE

Rešujemo reklamacije za: KOLESA - SMUČI - VEZI itd.

TRGOVINA za:

- REZERVNE DELE
- RABLJENA ŠPORTNA OPREMA (kolesa - smuči itd.)

ODPRTO: 9.30 - 12. ure in 15.30 - 19. ure. Naš telefon je 714-083.

SE PRIPOROČAMO!

Rože in pomlad v domžalskem TEN-TENU

V prireditvenem centru TEN-TEN v Domžalah bodo 22., 23., 24., 29., 30. in 31. marca 1991 pripravili mnogo zanimivih prireditev

Občani si bodo lahko ogledali in na njem tudi kaj kupili, cvetlični prodajni sejem, prisostvovali strokovnim predavanjem, spremljali druge različne informativne oblike, demonstracije cvetličarn, poskusili velikonočni koktajl, srečevali se bodo z zanimivimi gosti, poslušali nastop ansambla, za otroke pa bo na voljo pestra in zanimiva ponudba LUNA PARKA. Za začetek pomladi je ponudba velika, pestra, zanimiva.

sport-AP v Domžalah

MAJ KLUB d.o.o. je v Domžalah v Taborski ulici odprl ekskluzivno trgovino - zastopstvo italijanske firme SPORT-AP. Gre za firmo, ki trguje z najkakovostnejšo opremo za športnike v avtomoto športu. EKSKLUZIVNO, ATRAKTIVNO, ABSOLUTNO - ZANIMIVO...

OBČNI ZBOR PARTIZANA MENGŠ

Mengšani smo športniki!

Na rednem letnem občnem zboru se je zbralo 154 članov društva od pionirjev do članov. Na občnem zboru so bili tudi predstavniki mengških društev in predstavnik KS Mengeš.

Kaj so povedali v poročilu?

Izvršni odbor in Nadzorni odbor se je sestajal po potrebi, v glavnem smo se sestajali v razširjenem sestavu skupaj z vaditelji in vodji sekcij. Na ta način smo vsa vprašanja v zvezi z delovanjem društva sproti reševali, zagotovljen pa je bil tudi neposreden stik z vaditelji, ki so preko članov vadbenih skupin in sekcij vodili in usklajevali delo društva. Sodelovanje z vsemi je bilo dobro in plodno.

Splošna vadba in rekreacija:

Na tem področju deluje 25 vadbenih skupin oziroma sekcij. Skupaj vadi 554 članov od cicibanov in cicibank do članov in članic. Vadbo vadi 32 vaditeljev oziroma drugih strokovnih sodelavcev. Naj poudarim, da vsi vaditelji vodijo vadbo brezplačno, torej za svoje izredno požrtvovalno in strokovno delo ne prejema nobenih denarnih nagrad, za kar jim gre vse priznanje in pohvala.

1. Cicibani vadijo pod strokovnim vodstvom Jane Jenc v dveh vadbenih skupinah. Pomagata ji dve pripravnici.
2. Akrobatika je žal delovala samo v 1. polletju pod vodstvom Fredija Blejca.
3. Gimnastiko za starejše pionirke vodijo vaditeljice Anka Škrlep, Tanja Rojc in Marija Benda.
4. Gimnastika za mlajše pionirke vodi Damjana Hrovat. Skupina deluje v drugem polletju.
5. Rekreacija moških poteka po usklajenem načrtu vadbe pod vodstvom Jožeta Čemasa, pomaga pa mu France Rahne.

6. Rekreacijo žensk vodi Marjanca Lavrič, Francka Trobec in Nuša Zalokar. Naj poudarim, da je to najštevilnejša skupina, s dokaj redno vadi kar 45 članic.

7. Odbojka mladinke, mladinci. Vaje vodita Jana Jenc in Tihomir Dimitrijevič. Poleg redne vadbe skupini sodelujeta v medobčinski trim ligi. Fantje sodelujejo tudi s člansko odbojgarsko ekipo. Dekleta pa so sodelovala tudi na tradicionalnem turnirju za ženske za pokal KS Mengeš.

8. Odbojka članice, člani vadijo pod vodstvom Jožeta Mlakarja in Francke Trobec. Sodelujejo prav tako v medobčinski trim ligi, kjer so v preteklem letu osvojile 1. mesto, prav tako pa tudi na turnirju za pokal KS Mengeš. Odigrali so tudi več prijateljskih tekem.

9. Že tretje leto tudi organizirano rekreativno igramo namiznega tenisa. Skupino vodi Zmago Knuplež. Kar 15 tekmovalcev sodelovalo na občinskem prvenstvu, kjer so naši člani osvojili tu-

Delovno predsedstvo TVD Partizan Mengeš

NA ROB PRIREDITVI OŠ MENGEŠ

Šola tako ali drugače: ko se šola predstavi

V petek, 22. februarja, smo menceški osnovnošolci s pomočjo svojih mentorjev pripravili prireditev »Šola tako in drugače«.

Šolsko vzdušje se je tokrat preselilo v dvorano Kulturnega doma.

Kot se spodobi, se je prireditev začela s šolskim zvoncem, ki je nastopajoče pozval na oder. In nato so se zvrstili: otroški zbor, dramska skupina, likovniki, glasbeniki, plesalci plesnih šol in skupin Pandora, Mango, Urška ter mlajša in

kuharico v šoli... In še veliko je bilo podobnega.

Posebej se želimo zahvaliti ansamblu Stoparji, ki je spremljal nastopajoče ter popestril program tudi s samostojnimi glasbenimi točkami. Tudi na Matjaža Repnika in Nika Ro-

Pred začetkom prireditve in po njej so povedali:

Slavko Pišek: Pričakujem veliko. Vesel sem, da se bodo predstavili mladi, ki so naša bodočnost. To je nadaljevanje naše tradicije – umetnosti, gledališkega ustvarjanja ipd. To smo pripravili zato, da vsi vidijo, kaj znajo naši osnovnošolci.

Robert Stopar: Z ansamblom smo se prireditve udeležili zato, ker smo z učitelji in ravnateljem v dobrih odnosih. Vsi člani ansambla Stoparji smo hodili na to šolo. Ljudi je dovolj, da kaj podobnega še kdaj ponovimo.

Bojan Pesek: Vem, kaj pričakujem: prispevke za računalnik, videorekorder in drugo šolsko opremo.

Branko Lipar: Upam, da bo prišlo veliko staršev in ostalih Mengšanov. Upam tudi, da jim bo všeč, in želim, da bi se organizirali podobne prireditve. Mislim, da bo veliko obiskovalcev, drugače ne bi začel pripravljati take prireditve.

Niko Robavs: Predstava mi je bila všeč, čeprav ne smem dajati mnenja, ker sem nastopajoči. Drugače je bilo nekoliko predolgo, zato mi je žal za otroke, ki niso mogli nastopiti. Želim, da bi podobne prireditve še ponovili, ker so nekaj posebnega, toda več pozornosti bo treba nameniti selekciji in dolžini programa. – Zelo sem užival, ko sem delal z otroki.

Nekaj naključno izbranih obiskovalcev pa je takole strnilo svoja mnenja:

– Sem član sveta staršev na vaši šoli. Pričakujem, da se bodo otroci uspešno pokazali Mengšu. Mislim, da ste z Živžavom dobro začeli.

– Prišla sva zaradi hčerke, ki pleše. Rada pa bi tudi videla,

Lepa in zanimiva prireditev Šola tako in drugače v Mengšu...

starejša plesna skupina naše šole; Grega je zaigral na klarneti, drugi Grega je ob spremljavi zapel Lepa si Slovenija, Urška pa To so luči, zaplesala je folklorna skupina, predstavili so se tudi lutkarji, nato Matjeja s citrami, Tina, Brigita, Tijan, Katja, Mirta, Andreja s samostojnimi pevske točkami in še in še bi lahko naštevali. Vmes so se razvrstili posamezni pogovori: z bivšem ravnateljem Maligojem, Ano Mlinarjevo, starejšo občanko in dobro poznavalko Mengša, z nekdanjo učiteljico Maro Lužar, z Burnikovo mamo, bivšo

bavsa ne smemo pozabiti, saj sta sestavila scenarij, slednji pa je celotno prireditev tudi vodil. Naj izkoristimo to priložnost in se zahvalimo vsem nastopajočim kakor tudi obiskovalcem, kajti le-ti so nam s prostovoljnimi prispevki darovali okrog 21.000,00 din, ki jih bomo porabili za nakup novega računalnika.

Za konec pa le še tole: obljubljena nam je še ena podobna prireditev. – Učenci bomo ravnatelja za besedo držali.

ANŽE PERŠIN, 8. c
OŠ Mengeš

kaj se tukaj sploh dogaja, ker sva drugače iz Ihanu.

– Tukaj sem zato, da bi pomagala otrokom. Otoka, ki bi nastopal, pa nimam.

– Super! Toda lahko bi bilo krajše. Drugače pa je bilo dobro pripravljeno.

– Všeč mi je bilo, le malo predolgo je bilo. Še kdaj pripravite kaj takega.

– Naj predstava postane tradicionalna. Vse točke so mi bile všeč.

JANA KOKALJ,
HELENA DEMBSKY, 8. b
OŠ Mengeš

Dobrodošla Miss Agata

Do stopra polna dvorana v Blagovici

SRČNI BLAGOVČANI

Žar amaterskega ustvarjanja

Pravijo, da so na svetu kupljive skoraj vse stvari, da jih je moč kupiti za denar. Pa je treba tistim, ki jih ni moč kupiti ali naročiti, dodati še eno: ljubezen do domačega kraja, do njenih ljudi, do amaterskega dela v gledališču.

Blagovski amaterski kulturni delavci – gledališčniki so z delom v nikakršnih pogojih dokazali veliko veliko ustvarjalnega žara v kulturo zatopljene in usmerjene ustvarjalnosti, ki so nam jo pokazali na tak način, da lahko rečemo: Ne doživis povsod! Žar majhne gledališke predstave v še manjših prostorih je tako prepoznavno spontan, da smo bili v časih, ki jih živimo s sodoživljanjem tega pojava resnično nagajen.

Hvala amaterski gledališčniki Blagovici!

BROJAN

Spomin

Kar navadili smo se, da vse, kar je količkaj pomembnega, opredelimo za zgodovinski dogodek, dejanje ali doživetje. Je pa res, da se doma in po svetu življenje tako spreminja, da mu komaj sledimo in je danes zapisano v zgodovino, kar se nam včeraj še sanjalo ni.

Zaradi zgodovinskega dogodka iz ne tako davne preteklosti smo se v soboto, 23. februarja zbrali na Oklem nad Ihanom, da smo počastili spomin 72. žrtev zadnje vojne, ki so tam na ta dan darovali svoja življenja za svobodo Slovenije.

Komemorativno svečanost sta organizirala kot vsako leto, občinski odbor ZB Domžale in krajevni odbor ZB Ihan. Razen skromnega obvestila v časopisu, ni bilo za svečanost nobenih propagandnih akcij, zato je bilo spričo današnjih, po drugačnem vetru obrnjenih razmer, pričakovati skromen obisk. Zbralo pa se nas je čez 300, kar preseneča, ko smo (ko so) govorili, da je tega konec, da je borčevstvo zlagano in tako naprej.

Novi časi in nova oblasi, demokracija in drugačna miselnost. Tako bi bilo prav. Ne vem pa, če je prav in

pošteno, da je nova oblast tako hitela z dokazovanjem, da je borčevstvo in ogromno žrtev, pokopanih po vsej Sloveniji, za zgodovino Slovenije nepomembno.

Pravimo, da se dajo preprosti ljudje hitro prepričati. Na Oklem so bili ljudje vseh slojev. Brez velikih besed in ponavljajočega dokazovanja so ljudje čutno sledili kratkemu kulturnemu programu, ki so ga izvajali učenci osnovne šole Ihan.

Strašni napor in trpljenje partizanov, ogromno število mrtvih, je in bo zapisano v zgodovino slovenskega naroda, pa če si danes nekateri še tako prizadevajo ta dejstva izničiti in odvzeti zasluge udeležencem boja za Slovenstvo in odrekati čast mrtvim.

Udeleženci proslave na Oklem so pokazali veliko tihe človečnosti in spoštovanja do mrtvih, ki so nekega februarkega jutra še mislili kako bodo uživali svobodo, ko bo prišla. Pa ni. Za njih ne. Čast in slava jim!

Še živeči borci smo prestari in utrujeni, da bi se še potegovali za svojo identiteto, ki nam jo hočejo odvzeti. Mi smo svoje storili in ponosni smo na to. Boli nas, da so še ljudje, ki tudi o mrtvih slabo mislijo in jih onečaščajo. Med njimi so vplivni možje pa tudi žene, ki ponosno hodijo med nami in na ves glas zatrjujejo svojo pripadnost Sloveniji. Ne vedo pa, da takrat, skoraj pred petdesetimi leti niso zadostovale samo velike besede, da si zaveden Slovenec, ampak je bilo treba zastaviti svoje življenje in življenje svoje družine. In veliko, preveč, jih je življenje tudi darovalo, za do-

movino, za Slovenijo. Tudi tisti, ki so obležali na Oklem, so med njimi in mi se jih bomo še naprej spominjali z vso častjo.

Na tem mestu se zahvaljujemo vsem, ki so s svojo prisotnostjo počastili spomin padlim na Oklem. Zahvala tudi 19 praporščakom, šolski mladini in učiteljskemu zboru šole Ihan za prisrčen kulturni program. Hvala Rajku Hafnerju za njegov govor in tudi hvala ter priznanje Komunalnemu podjetju Domžale za skrbno urejeno cesto od Brda pri Ihanu do Okla.

Po svečanosti se je pri Opaškarju v Dobovljah, kjer je bilo zbirališče, ob prijetnem pomenku zaslišala znana partizanska pesem: »Slovenci kremeniti«, pa tudi druge so ji sledile, ki so spontano odmevale iz številnih grl. Slišati je bilo tudi besede »tovariš«, »tovarišica«, ne da bi se tisti, ki je besedo izrekel bal, če ga kdo posluša.

To smo mi in takšni smo. Dolgo ne bomo. Po zakonu narave bomo kaj kmalu izumrli, kar je prav. Tudi organizacija Zveze borcev v takem sestavu in tako ideologijo bo najbrž prenehala delovati. Ostali pa bodo novi, številni borci, malo drugačni od nas, ki se bodo z vso vneto in gorečnostjo (upamo) potegovali in če bo treba tudi borili za Slovenijo in vse kar je s Slovenstvom v zvezi.

Želimo, da bi jim nihče in nikoli, teh prizadevanj, naporov, morda tudi žrtev, ne odrekal in po krivici odvzema.

ANDREJ ZAJC

SPOROČAMO

Mali oglasi

KROMPIR »Igor« ugodno prodam. Tel.: 722-056 Domžale, Kidričeva 10.

OTROKE začetnike poučujem klavir. Tel.: 722-402.

PSIČKE mešance (med španjelom in lovskim terierjem) prodamo. Tel.: 722-056, Domžale, Kidričeva 10.

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Tel.: 738-662.

ZIDANA zunanja garaža z železnimi vrati, ob železniški progi. Takoj naprodaj. Tel.: 712-194 od 17. ure dalje.

KROMPIR »igor« ugodno prodam. Domžale, Kidričeva 10.

OTROKE začetnike poučujem klavir. Telefon: 722-402.

PSIČKE mešance (med španjelom in lovskim terierjem) prodamo. Domžale, Kidričeva 10.

NUDIM pedikerske usluge na vašem domu. Orehek Aleksandra, Domžale, Taborska 25 - tel. 713-165.

INŠTRUIRAM matematiko in angleščino za osnovno šolo. Moj telefon je 724-100 - Romana.

KER želim preživeti, iščem kakršnokoli delo na domu ali pri Vas doma. Prosim tiste, ki delo imajo, da mi to sporočijo in mi življenje omogočijo! Tel. 721-320.

PROFESORJA angleščine in profesorja klavirja iščemo. Oglasite se na telefon 722-518.

PRODAM sadike vinske trte za brajdo, več lepih okrasnih kozolcev, domače žganje, nasadim vam lopate, krampe, motike, grablje in drugo orodje. Ivan Ložar, Domžale, Masljeva 10 (pri Kurivu)

DVOSED, raztegljiv, unikat, širine 135 cm, ugodno prodam. Telefon: 711-088, tudi zvečer.

IŠČEMO pomoč v gospodinjstvu (zaželjena mlajša upokojenka) vsak delovnik od 12.30 - 18.00 ure. Telefon: 739-722.

PEČARSTVO PIRNAT

Mengeška Loka 37a
Tel. 064-42-718

Polagam vse vrste keramičnih ploščic, tlake, marmor. Postavljam vse vrste peči in kaminov. Storitve trenutno opravimo v najkrajšem času, spomladi in poleti po dogovoru.

ZAŠČITA KOMPARE MENGEŠ VABI

Kakovostno zaščitite svoje vozilo!

Zaradi želje nuditi več in razširiti krog kupcev, smo se odločili, da vam ponudimo svojo uslugo - zaščito vozil s 15-letno tradicijo.

Edini pri nas imajo 6-letno garancijo za zaščito vozil. V tem času stranka šestkrat pripelje avto na kontrolo, na kateri podvozje operemo s paro, avto osušimo in eventualno popravimo zaščito na spodnjem delu karoserije. V najbolj izpostavljene votle dele vozila pa vsako leto pod visokim pritiskom vbrizgamo po ML metodi zaščitno maso ML, ki preprečuje, da bi se pričela korozija na tistih delih vozila, ki se sploh ne vidi.

Ker so vozila namenjena jugoslovanskemu trgu nezadostno zaščitena za naše cestne razmere, vaši iz dosedanje prakse svetujemo zaščito vozil s 6-letno garancijo v naši delavnici.

Z ozirom na kvaliteto opravljenega dela, naša stranka dobi pisмено potrdilo o 6-letni ga-

ranciji in vsakoletnih kontrolah.

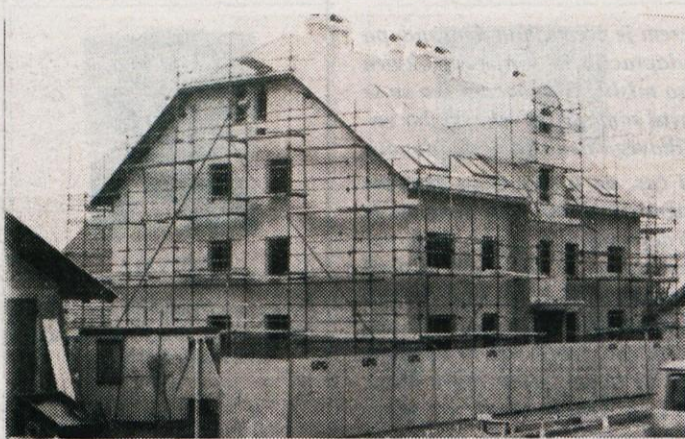
Poleg zaščite vozil proti rji, pa opravljamo tudi zaščito laka s posebnim trokomponentnim ACRYL premazom, ki drži 12 mesecev. Ta zaščitna plast preprečuje nastanek manjših odrg-

V zaščiti Kompere so pred petimi leti zaščitili 12 kombijev YU-SKI POOLA. Rezultati te zaščite so odlični: do danes ni bilo nobene reklamacije. Boste kakovost KOMPARETOVE zaščite preizkusili tudi vi?

nin in udarcev ter ohranja lak bolj prožen.

Vi in mi lahko nudimo več kot drugi!

FRANC KOMPARE
Keržanova 3
Mengeš

razvojni zavod domžale, p.o.
61230 domžale, ljubljanska 76

Razpis za sovlaganje v lokale Šentvid 33

Razvojni zavod Domžale v imenu Krajevne skupnosti Prevoje razpisuje uporabo lokalov za servisno uslužnostno dejavnost v nadomestnem stanovanjskem objektu Šentvid 33 (objekt v gradnji) za naslednje dejavnosti:

- OTROŠKI VRTEC
- FRIZER
- ČEVLJAR
- PISARNA ZA POTREBE MLEKARSKE ZADRUGE
- OSTALA USLUŽNOSTNA DEJAVNOST

Krajevna skupnost Prevoje daje lokale v najem od III. gradbene faze izdelave prostorov, s sovlaganjem bodočih najemnikov do finalne izvedbe lokalov za dobo dogovorjeno s pogodbo (8-10 let). Najemnik lokala bo moral plačevati še amortizacijo in tekoče stroške obratovanja.

Ponudbe pošljite na Razvojni zavod Domžale, Ljubljanska 76, Domžale.

Informacije dobite:
KRAJEVNA SKUPNOST PREVOJE
RAZVOJNI ZAVOD DOMŽALE, tajništvo, telefon 713-781.
RAZVOJNI ZAVOD DOMŽALE

AVTOMOTO Mengeš

vabi svoje člane na

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

v petek, 22. marca 1991, ob 19. uri v društvenih prostorih Trdinov trg 14.

Vabljeni vsi člani in simpatizerji avtomoto dejavnosti.

Iniciativni odbor AMD Mengeš

avto akustika • avto alarmi • dodatna elektro oprema
• SAT. TV antene • »WISI« (Germany) • servis

Romanov laboratorij avtoakustike, avtoalarmov in elektroopreme

Imate avtoradio, ga želite montirati, preseliti v drugo vozilo, montirati avtoalarmne naprave, preurediti na avtomobilu kaj drugega? Želite TV ali SAT anteno?

Za vse to je »doktor« Roman AVBELJ, ki je odprl novo delavnico na Obrtniški 6. Tu boste našli vse, kar električar zna, zmore in mora opraviti. Obiščite Romana. On je pravi naslov za te reči.

Roman bo vse to opravil hitro in kakovostno, cene pa bodo konkurenčne.

Napredek Domžale Trgovsko gostinsko podjetje, p.o. napredek domžale

NAPREDEK DOMŽALE, NAPREDEK DOMŽALE

Velikonočne dobrote za vašo družino in prijatelje v naših trgovinah po ugodnih Napredkovih cenah.

Vse kar potrebujete za pirhe in potice: jajca, moko, margarino, rum, orehe, pomaranče, šunke, suho meso in hren.

Vsi zaposleni v Napredku vam želimo vesele velikonočne praznike.

NAPREDEK DOMŽALE, NAPREDEK DOMŽALE

uglaševanje in generalna obnova klavirjev

Prešernova 9, 61234 Mengeš - Telefon: (061) 737-795

AVTOGEN d.o.o.

AVTOSERVIS Trzin podjetje za popravilo in vzdrževanje cestnih motornih vozil 61234 Mengeš, Kidričeva 9, telefon: (061) 722-103, ŽR: 50120-601-96328

Sporočamo, da smo v februarju 1991 v Trzinu v mehanični delavnici Gozdnega gospodarstva odprli servis za popravilo in vzdrževanje cestnih motornih vozil.

Delavnica je opremljena tudi za pripravo vozil za tehnični pregled.

Servisiramo in vzdržujemo:

- cestno motorna vozila,
- gradbeno mehanizacijo,
- traktorje (pranje, mazanje, menjava olja),
- hidravlična dvigala.

Na zalogi imamo rezervne dele iz programa TAM. Naša konkurenčnost je v nizkih cenah in hitrosti popravila.

Za naročila se priporočamo!

ELTRONIC d.o.o.

PODJETJE ZA PRODAJO, SERVISIRANJE IN MONTAŽO ELEKTRONSKE OPREME IN ANTENSKIH SISTEMOV 61230 Domžale, Stranska 9 - Telefon: (061) 723 021

MASPRO VORTEC UNIDEN

ZELO UGODNO!

INDIVIDUALNE SKUPINSKE ZEMELJSKE SATELITSKE ANTENE, REZERVNI DELI ZA VSE VRSTE ANTEN

RTV VIDEO SAT SERVIS
PRODAJA TUDI NA DVA OBROKA!!!

ŠTUDENTSKI SERVIS LJUBLJANA Enota Domžale

Obvešča vse stranke, da bo do nadaljnega študentski servis v Domžalah, Ljubljanska cesta 70, deloval po NOVEM URNIKU in sicer:
SREDA: od 11. do 16. ure
PETEK: od 8. do 13. ure
PONEDELJEK, TOREK, ČETRTEK - ZAPRTO!

Napredek Domžale Trgovsko gostinsko podjetje, p.o. napredek domžale

VELEBLAGOVNICA NAPREDEK

Če kupujete pohištvo, pogledajte v našo veleblagovnico. Kreditni pogoji so zelo ugodni: 20% pologa, devet mesečnih obrokov z obrestmi. Lahko se odločite tudi za plačilo na tri čeke. Za razstavljene kuhinje imamo še posebno ugodne cene.

VELEBLAGOVNICA NAPREDEK

Kdaj?

Do kdaj se bomo morali tako stiskati, se je zanesljivo vprašala velika večina gledalcev komedije Dobrodošla Miss Agata, ki so v soboto in nedeljo do zadnjega koticčka (dobesedno) napolnili dvorano Kulturnega doma v Blagovici. Kaj je rekla druga polovica, ki ni mogla v dvorano, ne vem, vem pa, da je režiser Zdravko Prašnikar ob koncu gromkega aplavza izrazil upanje, da bodo »Domžalčani« vendarle kmalu spoznali, da je dvorana v Blagovici odločno premajhna in pomagali pri njeni razširitvi oz. izgradnji večnamenskega prostora v Blagovici.

Kdaj bo to, nihče ne ve. Tudi v našem časopisu smo se že spraševali in nismo dobili odgovora. Ostajajo pa dejstva, da večnamenskega prostora v Blagovici ni, da v osnovni šoli, ki pokriva tri cele in še pol krajevne skupnosti, ni večnamenskega prostora, ni telovadnice, kul-

turni dom, v katerem je premajhna dvorana, pa tudi potrebuje adaptacijo in v njenem okviru razširitev. Nanj so mislili Blagovčani, ko so se odločali za krajevni samoprispevek, vendar zanesljivo samo njihovega denarja ne bo dovolj.

Zato je zadnji čas, da o problemu ustrezne dvorane začne razmišljati tudi kdo drug, ne le Blagovčani. Oni dajo vse, kar lahko dajo, več ne morejo. Kako dolgo še se bodo stiskali v dvorani, ki je malce večja kot velika dnevna soba in v njej igrali predstave, za katere postavitev žrtvujejo in to rade volje ure in ure prostega časa in vaji, na katere nima nihče blizu. Marsikateri dosti večji kraj oz. krajevna skupnost ne postavi vsako leto dramske predstave, pa ima dosti boljše pogoje kot v Blagovici. Vsi vemo, da denarja ni, niti v krajevnih skupnostih, menda ga tudi občini zmanjkuje. Pa vendar bi ga morali najti tisto malo, s katerim bi omogočili naložbe v mlade in manj mlade ljudi, ki radi delajo in bi še delali, le če bi imeli kje. Bo kdaj čas tudi za večnamenski prostor oz. ustrezno dvorano v Blagovici. Kdo ve!

VERA VOJSKA

Čisto in zeleno okolje v našem kraju

Ob lepem vremenu nas toplota sonca izvabi iz zaprtih prostorov v zeleno naravo. Pomlad je tu. Vendar ne samo ozelenela narava, pokaže se tudi vsa nesnaga, ki smo jo v zimskem času odvrgli.

Veliko je teh prostorov, ki jih moramo očistiti, tako v domačem okolju, kot na vseh javnih površinah, okolici stanovanjskih blokov, v okolju kjer delamo, pred javnimi poslopji, avtobusnih postajah, ob šoli, skratka na vseh javnih površinah, ki jih MI VSI uporabljamo.

Lastniki vseh hiš ob glavni cesti, uredite zunanost svojih fasad na hišah, kolikor je to mogoče.

VSA ŠPORTNA DRUŠTVA, TENISAČE, BALNARJE, LOKOSTRELSKI KLUB, NOGOMETAŠE, prosimo da v skupnem dogovoru očistite športni park, vključno z odstranitvijo plevela vzdolž drevoreda v obe smeri. Prosimo predsednike društev, da organizirajo akcijo, v dnevih, ki so predlagani spodaj.

Planinci, Taborniki - očistite področje GOBAVICE.

Mengeški gasilci, družno z ribiči, ga boste po svoji moči očistili Pšato!

Lovsko društvo poskrbi ob tej akciji za zgornji drevored.

GD Loka in GD Topole s krajski poskrbite za ureditev svojih naselij, ter struge Pšate

Mladi v šoli bodo tako kot vsako leto poskrbeli za okolico šole in spomenikov.

Hišne svete prosimo, da skličejo sestanek in se dogovorijo za potek čiščenja okolice blokov.

Splošna OČIŠČEVALNA AKCIJA bo v času od 18. do 23. 3. 1991.

Odpadki se bodo zbirali na prostoru za Kulturnim domom na SZ delu, v Topolah pred Gasilskim domom, v Loki pred Gasilskim domom. O zbirališčih bomo obvestili KP Domžale.

Kosovne odpadke bo KSP Domžale odvažalo v času rednega odvoza smeti, 20. in 21. marca. Kosovne odpadke, brez gradbenega materiala, odložite ob zabojnikih.

Potek akcije bodo spremljali člani Turističnega dr. in KS Mengeš.

Turistično društvo Mengeš: predsednik FRANC ZABRET, l. r. Krajevna skupnost Mengeš: predsednik sveta JANEZ PER, l. r.

Ste že bili v trgovini?

Imamo bogato izbiro zeliščne kozmetike - »Borlind« LIPOSOME, perilo, igrače, darila in še več, iz uvoza.

Se priporočamo!

Vsem občanom želimo prijetno praznovanje Velikonočnih praznikov.

Zapisalo se mi je leta 1961

Domžale so mesto in ne vas, kot bi človek sodil na prvi pogled. Razprostrte so med njivami kamor prideš peš in kanali, kamor čofneš naravnost s ceste. Voda v kanalih je Mlinščica, imenovana po mlinih ob njej, ki strahotno izumirajo. Mlinščica je v sorodstvu s kameleonom, ker prav tako spretno spreminja barve: enkrat je rdeča, drugič rjava, včasih celo penasta, čista pa samo kadar je zmanjka. V mestu živijo ljudje in živali: prvih je največ v blokih, drugih pa v blokih, in zunaj njih. Najimnitnejši so psi-volčjaki, ki so mestu v okras, ponoči so pa hrup. Lepo so zastopane tudi race, kure, gosi in zajci ter celo koze, ki so največje živali v mestnem centru. Še večje so doma v Grobljah in to so krave, ki jih tam zaslišujejo, zakaj ne dajejo več mleka. Kakor hitro se katera od njih poboljša, jo zamenjajo za drugo, ali pa ji umetno infiltrirajo telička. Take krave so pod stalnim zdravniškim nadzorom, kar o ljudeh ne moremo trditi, če ne poznajo stranskih

vrat v ambulanti, ki ima čakalnico kar na hodniku kot na ljubljanski polikliniki. Domžale so že zgolj zato lahko mesto ne pa vas. V Grobljah imajo tudi znamenito cerkev, ki je vedno zaprta, ker je pod zaščito države in lahko vanjo gledaš samo skozi razbita okna. Znamenit je tudi Krumperški grad, ker je bil že kasarna in okrevališče in bo zdaj postal muzej.

V Domžalah je več cest in dve stradi: ena avtostrada in ena nogastrada. Nogastrada je zvečer tako bogato osvetljena, da za druge ceste od svetlobe nič ne ostane. Mesto ima več odprtih avtobusnih postaj in eno pokrito, da potniki lahko izbirajo. Poleg že obstoječe samopostrežnice je ponos Domžalčanov tudi prekrasen kulturni dom, ki je samo še na papirju ter nov zdravstveni dom, ki ga ni niti na papirju. Poleg tega ima vsak Domžalčan fička ali kak drug avtomobil ali vsaj garažo, ali pa vsaj puf za avto, kajti je velika sramota za Domžalčana, če še ni motoriziran. Iz tega se vidi, da v tem mestu standard raste kot nikjer, kar ni v majhni meri zasluha bližnjega Ihana in njegovega svinjskega gnoja, ki ga zdajle na mlad s smradom vred pridno vozijo v odprtih tovornjakih marljivim domžalskim vrtničarjem...

MAJDA BAUER

Napredek Domžale Trgovsko gostinsko podjetje, o.o.

NOVO V NAPREDKU, NOVO V NAPREDKU KONFEKCIJA ZA IZBRAN OKUS!

Tudi v vaši veleblagovnici lahko kupite na oddelku konfekcije, izdelke iz Murska Sobota, znamke LEONA in GALLUS.

V mesecu marcu zelo ugodni kreditni pogoji. Brez pologa, trije mesečni obroki z obrestmi. Prodajamo tudi na tri čeke.

KONFEKCIJA ZA IZBRAN OKUS!

NOVO V NAPREDKU, NOVO V NAPREDKU

ZAHVALA

V 83. letu življenja nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in stric

JOŽE SOTLAR

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga imeli radi in ga ne boste nikoli pozabili. Iskrena hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala dr. Zajčevi, dr. Zenkovičevi in dr. Bankotu. Iskrena hvala tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za ganljivo zapeto žalostinke in Matjažu Žibertu za zaigrani zadnji pozdrav Silencijo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

KATARINE REBERŠEK

Lipovškove mame iz Hribov pri Trojanah,

se iskreno zahvaljujemo vsem delavcem Doma upokoencev Domžale in zdravnici dr. Zajčevi za zdravljenje, skrb in nego. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste jo v njeni boleznih obiskovali in ji lajšali trpljenje. Posebna zahvala vsem, ki ste nam ob njeni smrti izrekli sožalje, zasuli njen grob s prelepim cvetjem in nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se g. župniku iz Szentgotarda in g. Dragu Markušu za lepo opravljen obred, g. Ladu Goricanu za poslovlilne besede, pevskemu zboru Lipa za žalostinke v slovo ter vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil naš dobri in skrbni mož, oče, stari oče, stric, tast

MIHAEL NOVAK

z Vira

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za številna izrečena sožalja, darovane svete maše, cvetje in sveče ter denarno pomoč. Iskrena hvala dr. Ivu Pevcu, gospodu kaplanu iz Doba za lepo opravljen pogrebni obred zahvaljujemo se pevcem okteta Tosame, Krajevni skupnosti Vir, delovnim organizacijam Helios, Napredek in Tosama. Posebno se zahvaljujemo dobrim sosedom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat hvala, ker ste ga v tako velikem številu pospremlili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ne boš iskal tišine več steza, in ne več molka večnega gora, ne boš v naročju zeleneče ruše šepet poslušal svoje duše. (Gradnik)

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

FRANC STOŠICKI, st.

iz Lukovice

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, njegovim sodelavcem in sošolcem iz Savinjske, ki ste ga tako številno in s toliko cvetja pospremlili na njegovi zadnji poti. Srčna hvala za sočustvovanje. Posebna zahvala pevcem, glasbeniku, govornikom, praporščakom in organizatorju pogreba. Boletino nam lajša zavest, da ste ga imeli radi.

Vsi njegovi

Truplo njeno mirno naj počiva v grobu dol pri farni cerkvi. A spomin na življenje njeno večno naj živi v družini Mihevčevih!

ZAHVALA

V nedeljo, 23. februarja 1991, je umrla naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta in mamica družine narodne noše

PAVLA STEGNAR

roj. Jesenšek

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izrečena sožalja ter številno spremstvo na njeni poslednji poti. Iskrena hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter obiske na domu, zdravstvenemu osebju za lajšanje bolečin in skrb v sedemletni boleznih ter moravskim pevcem za ganljivo zapeto žalostinke. Vsem in vsakomur posebej iskrena hvala.

Vsi njeni

Umrla je moja žena, mama, stara mama, prababica in sestra

ANGELA JERETINA

iz Mengša

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala pevcem za ganljivo zapeto žalostinke in gospodu kaplanu za lep poslovlilni obred. Vsem skupaj in vsakemu posebej, ki ste nam v dneh slovesa stali ob strani in nam pomagali, iskrena hvala.

Mož Filip v imenu sorodstva

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi mož, oče, brat, stric in dedek,

FRANC JEGLIČ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, so-stanovalcem in znancem za izrečena sožalja, pomoč, darovano cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu kaplanu za opravljeni obred, pevcem za zapeto žalostinke in g. Žibertu za odigrano skladbo slovesa. Posebno se zahvaljujemo bratu, svaku in stricu Janezu Jegliču za vso pomoč ob bolečin trenutkih žalosti za dragim pokojnikom. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Družina Jeglič

Globoko užalosteni sporočamo, da je umrla naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA KOKALJ

Murenčkova mama iz Jarš

Ob boleči izgubi se želimo iskreno zahvaliti vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalja, darovali cvetje in pokojnico spremljali na njeni zadnji poti. Hvala pevcem in gospodu župniku za ganljive besede slovesa in lep poslovlilni obred. Vsem, ki smo se vam morda pozabili zahvaliti, in vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani, izrekamo še enkrat globoko in iskreno zahvalo.

Vsi za njo žalujoči

Senca živi samo, ko sonce sije, in plod odpade in samotni zgnije; le kar življenje novo da, je večno.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je tiho zapustila naša ljubljena mama, stara mama, prababica in teta

MARIJA KLOPČIČ

roj. Rožič iz Štude

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem se iskreno zahvaljujemo za izkazano pomoč, pismena in izrečena sožalja, podarjeno cvetje, darovane svete maše in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo njenim bivšim sosedom in sovaščanom iz Kokošenj. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku iz Domžal za lepo opravljen pogrebni obred, govorniku gospodu Antonu Peterka za poslovlilne besede, pevcem okteta Tosama, vsem praporščakom in Matjažu Žibertu za zaigrano Tišino. Vsem, ki ste bili ob boleči izgubi naše mame z nami, še enkrat najlepša hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Po dolgotrajnem trpljenju se je sklenilo plemenito življenje in je odšel po plačilo naš

TONE RAVNIKAR

Sušev Tone iz Domžal

Vsi, ki smo ga imeli radi, se želimo zahvaliti za pisno in ustno sožalje, za cvetje, denarno pomoč in za vse, kar ste nam v teh dneh dobrega storili. Zahvalo izrekamo vsem delavcem Zdravstvenega doma, dr. Pevcu, dr. Zajčevi, reševalcem, patronažni službi in sestram, lepa hvala vsem v Domu upokojevcem Domžale za lepo skrb in nego. Globoko se zahvaljujemo Odboru za kulturo in ZKO Domžale za vse, kar so storili v naše lajšanje bolečin, domžalski in menški godbi, oktetu bratov Pirnat, njegovim zvestim sošolcem in dobrim sosedom. Zahvaljujemo se Glasbeni šoli Domžale, Banki Ljubljana, sodelavcem Napredka, likovnikom Petra Lobode, Mavrice, jamarjem, društvu Miran Jarc in uredniškemu odobru Občinskega poročevalca. Posebej se želimo zahvaliti za ganljive besede g. Habetu, g. Pišku, gospe Vojskovi in dr. Kopaču, globoko zahvalo pa smo dolžni gospodu župniku za lepo opravljen obred in lepe misli. Hvala vsem za spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Misel na to, kako ste ga imeli radi, nam lajša bolečine. Hvala vsem za vse še enkrat.

V globoki žalosti žalujemo za njim vsi njegovi

ZAHVALA

Dotrpel je naš mož in oče

ALOJZ GABERŠEK

iz Lukovice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč, darovano cvetje, izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala pevcem okteta TOSAMA, sodelavcem iz Tosame, LIP Radomlje, Ivanki Ogorevc in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

14. januarja nas je zapustila naša draga

MARIJA ŠINIGOJ

Iz Loke pri Mengšu, Na ulicah 19

Ob nenadni in boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Hvala vsem sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, posebna zahvala obema govornikoma, g. župniku za lep poslovljeni obred in njenim sotrpinkam iz taborišča za zadnje slovo.

Vsi njeni

ZAHVALA

V nedeljo 27. januarja 1991 nas je v 47. letu življenja po dolgi in težki bolezni zapustil naš dragi oče, stari oče, brat, stric in bratranec

JAKOB SIMČIČ

z Vira

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje in ostalo pomoč. Iskreno se zahvaljujemo osebju DOMA UPOKOJENCEV V DOMŽALAH za njihovo neizmerno skrb, nego in pomoč v zadnjem letu njegovega življenja. Posebno se zahvaljujemo članom Gasilskega društva Vir za spremstvo na njegovi zadnji poti in besede slovesa. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

...in Tebi je srce zastalo, ko je zazvonil opoldanski zvon... Kar je bilo - je minilo.

Prekmalu nas je zapustil naš skrbni mož in oče

ŠTEFAN GJEREK

1932 - 1991

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste mu poklonili prelepo cvetje, ki ga je tako ljubil, ga pospremili na njegovi poslednji poti, nam pa izrekli sočutne besede.

Vsi njegovi

Ne jokajte na mojem grobu, le tiho k njemu pristopite. Spomnite se, kako trpel sem in večni mir mi zaželite.

V SPOMIN

14. marca bo minilo žalostno leto, odkar si nenadoma odšel iz naše sredine ljubljeni mož, oče in stari oče

MIHA VRHOVNIK

iz Trzina

Ljubil si življenje, ljubil si svoj dom, a tiho in brez slovesa odšel si v večni dom. V grobu mirno spiš, v domu našem je praznina in v srcih naših bolečina. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustil naš dragi ata, dedek in pradedek

ANTON MAJECN

iz Ihana 51

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste namesto cvetja darovali v druge namene. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku za lepo opravljeni obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Družine Skubic, Majcen in Stibrič

ZAHVALA

Zapustila nas je naša draga

ALEKSANDRA KOŽELJ

roj. Poljšak iz Doba

Na njeno željo smo se od nje poslovili v družinskem krogu 14. februarja na ljubljanskih Žalah. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja ter darovano cvetje. Hvala dr. Grošlju, sestri Olgi in vsem, ki ste karkoli dobrega storili zanjo.

Poljšakovi

ZAHVALA

Umrla je naša draga mama

MARIJA ŠINKOVEC

iz Mengša

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, darovali ob smrti matere cvetje in dali za sv. maše ter nam stali ob strani ob teh težkih trenutkih. Posebna zahvala velja osebju Doma počitka iz Mengša, dr. Rižnarjevi, gospodu Zajcu za lepo opravljen obred ter uslužbencem Tamiza in pevcem Mengeškega Zvona za poslovljene pesmi. Prav tako se zahvaljujemo tudi vsem tistim, ki so jo tako množično pospremili na zadnjo pot. Še enkrat vsem hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

NANDE ŠKARJA

Iz Mengša

Zahvaljujemo se za izraze sožalja in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala za lep obred velja duhovniku, govorniku v imenu družbenih organizacij in ZZB, pevcem obeh zborov, nosilcem praporov in darovalcem cvetja. Iskrena hvala osebju Mengeškega doma počitka in trnovske bolnišnice za lajšanje njegovih zadnjih dni.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Čeprav te smrt je iz sredine naše vzela, še vedno Te ljubezen naših src bo grela.

ANA POGAČAR

roj. Capuder iz Prevoj

Te dni mineva deset let odkar si nas po dolgotrajni in mučni bolezni zapustila. Pogrešamo Te. Hvala vsem, ki obiskujejo njen grob.

VSI NJENI

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj naju je po težki bolezni v hudih bolečinah zapustila najina draga žena in mačeha

FRANČIŠKA - BOJKA KAREL

iz Domžal, Šlandrova 19, uradnica Občine Domžale v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so z nama sočustvovali na njeni zadnji poti. Hvala za darovano cvetje, sveče in izraženo sožalje. Prisrčna hvala vsem, ki ste nama kakorkoli pomagali ali namenjali lepe besede. Iskrena hvala Občini Domžale, pogrebniemu zavodu, gospodu župniku za opravljen cerkveni obred, pevskega zboru za odpete žalostinke; vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaluojača mož Ladislav in sin Ladislav

ZAHVALA

Umrla je naša draga mama, stara mama, sestra in teta

VIDA PERKOVIČ

z Vira

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo za vso pomoč, poklonjeno cvetje ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala pevcem iz Ihana za zapete žalostinke v cerkvi, hvala Oktetu Tosama za ganljive pesmi ob odprtem grobu ter g. kaplanu za lepo opravljen pogreb. Vsem še enkrat izrekamo goloboko in iskreno zahvalo.

Vsi njeni

Društvo psihotronikov Domžale

Obveščamo, da bo tečaj »mentalne dinamike« v Domžalah v naslednjih terminih:

- dne 13. 4. 1991 ob 10. uri
- dne 14. 4. 1991 ob 9. uri
- dne 20. 4. 1991 ob 10. uri
- dne 21. 4. 1991 ob 9. uri

Tečaj bo v prostorih nekdanje Knjižnice v Kolodvorski 8, Domžale.

Vsebina tečaja:

- fizična relaksacija,
- miselna relaksacija,
- koncentracija, meditacija tibetanskih mojstrov,
- elementi yoge, avtogenega treninga, psihanalize in avtohipnoze, tehnike memorije,
- nauk o pozitivnem mišljenju,
- evolucija človeške zavesti,
- reinkarnacija in inkarnacija.

Večina udeležencev dobiva na tečaju več od pričakovanega.

Rekli so o tečaju:

V bistvu mentalne dinamike je pravzaprav kreativna vizualizacija, vse kar vizualiziraš lahko tudi ustvariš.

(Richard Bach)

Vse informacije dobite po telefonu na številko (061) 722-909, (061) 715-095 po 20. uri.

Društvo psihotronikov Domžale

ŠTUDENTSKI SERVIS LJUBLJANA

ENOTA DOMŽALE

Obvešča vse stranke, da bo do nadaljnjega študentski servis v Domžalah,

Ljubljanska cesta 70,

deloval po **NOVEM URNIKU**

in sicer:

SREDA: od 11.00 do 16.00 ure

PETEK: od 8.00 do 13.00 ure

PONEDELJEK, TOREK, ČETRTEK

- ZAPRTO!

DOMŽALE, d.o.o. tel.: (061) 722 585

KNJIGOVODSKE STORITVE

PA GA IMAMO – SVOJE PIVO

Internacionalno pivo z Rodice

Opremo je zagotovila avstrijska firma SALM z Dunaja, gre pa za zaprt sistem brez karkršnegakoli vonja. Odpadki bodo visokokalorična živinska krma, torej onesnaževanja ne bo v nobeni obliki.

Češki pivovarniški strokovnjak zagotavlja prvovrstno kakovost piva, ki bo menda nosilo komercialno ime ADAM RAVBAR (?). pričakujejo pa, da se bodo prvi vrčki piva orosili s to pijačo že kmalu.

O okusu našega piva pa potem, ko ga preizkusimo dobro trenirani strokovnjaki.

Pa recite če ni res:

na dan, ko smo obiskali gradbišče, so v delih montaže sodelovali: Čeh, Poljak, Avstrijec, Bosanec.

Lastnik je Slovenec, domačin Janez Smolnikar. Gostilna – odslej pivovarna in pivnica pa dosedanjji Rekelček.

Kdo bi si mislil! Pa ga imamo: svoje domžalsko, točneje rodiško pivo. Na Perkovi 17. tačas potekajo že sklepna dela na investiciji – pivovarni in pivnici, koder bomo že pred

dopusti sedli k vrčku domžalskega piva.

Tega bo po posebej izbrani recepturi varil ob začetku proizvodnje češki doktor pivovarstva dr. Zdenek.

Pivovarna na Rodici – Kdaj se boš točilo pivo, kdaj boš steklo po suhih grlih???

PESNIKI, STIHOKLEPCI, RIMARJI, POZORI!

Pesnite pesmice o pivu!

Očitno je, da »pesniki« nismo samo tisti na občini, ki »pesnikujemo« po službeni dolžnosti. Pesniki so tudi bralci, ki jih vabimo na natečaj za izbor najbolj udarnega slogana v obliki pesmice za prvo domžalsko pivo.

Pesnite! Žirija bo ob otvoritvi pivovarne tri najboljše slogane nagradila s tremi sodčki novega piva. Za »vzorec« kakšne naj bodo približno te pesmice, vam ponujamo tele:

●●●

Rad popivam prav vse živo, a najraje vaše pivo!

●●●

Adam Ravbar bil vojščak, njegovo pivo pije vsak.

●●●

Sem za pivo strokovnjak, z mano naj ga pije vsak!

»Jaz«

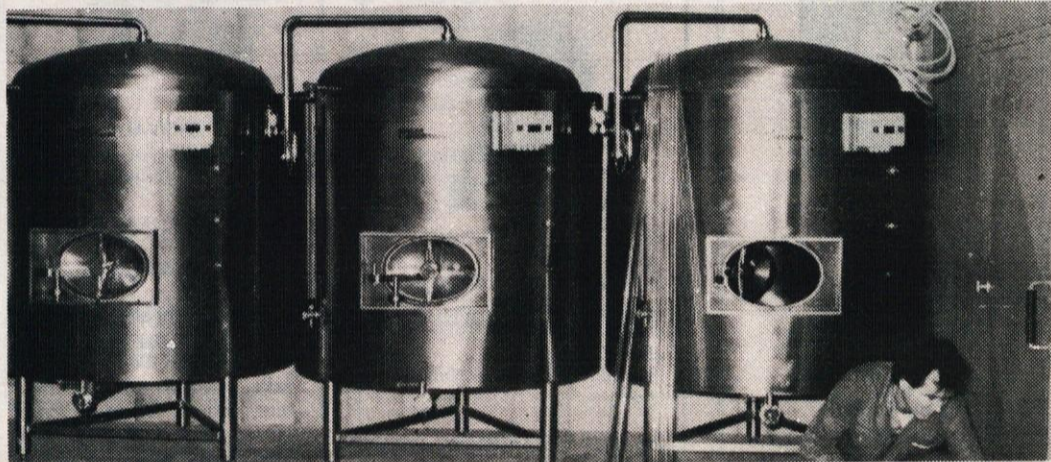
Ko z vseh strani doni nam v ušesa na ves glas, da vsi skupaj – to smo mi – le ujeli bomo čas:

se med nami najde as, ki pomeša, kaj smo mi. Soj ne loči, kaj en jaz, kaj celota naredi.

Kar pove, se mu vrti le okrog besede jaz. Vse zna, vse ve, vsem deli le svoj nezmotljivi glas.

Bo nastavljal si kompas in zajadrjal v nove dni, pravšnji našel si izraz, za sodobnost in ljudi?

Najbrž tu rešitve ni in zaman je ta oglas, saj s tem človek se rodi, da preveč poudarja – JAZ. FRANCE CERAR

V teh kotlih bo pan Zdenek že kmalu zvaril prve hektolitre piva... Našega, domžalskega...

PRED PRIČETKOM TENIŠKE SEZONE NA PROSTEM

Naši mladi teniški upi

V teniškem klubu Domžale, nad katerim je uspešno sponzorstvo že dalj časa v rokah tovarne Univerzale, je kopica obetavnih tekmovalcev. Z mladimi – pionirsko ekipo – (dosegla je že veliko uspehov) dela kot trener Aleš Bergelj. Trud, ki ga tekmovalci in trener vlagajo preko celega leta, se že obrestuje. Uspehi pionirjev so že tu. Poiskali smo tri izmed mladih teniških upov. Tole so nam povedali:

Andrej KRAŠEVEC:

Andrej je učenec 5. razreda. Hodi na osnovno šolo Vencija Perka. Tenis igra že 5 let, na igrišču pa ga je seveda pripeljal očka, znan teniški športni delavec.

Seveda tekmuje v kategoriji pionirjev, njegovi največji uspehi pa so:

- Dunaj – odprto prvenstvo Dunaja 2. mesto
- Kapfenberg – Alpe Adria 1. mesto.
- St. Veit unter Glard 3. mesto.

V skupni razvrstitvi tekmovanj Alpe Adria za pionirje do 12 let je zasedel 3. mesto. Seveda pozimi resno in redno trenira, zato upa, da se uspehi šele kažejo. S treningom in malce športne sreče bo šlo še bolje...

Grega MULEJ:

Grega pa hodi v 6. razred in to na osnovno šolo Šlandrove brigade. Šele tri leta vihti kot bridko sabljo proti nasprotnikom svoj teniški

Skupinska slika mladih teniških upov Teniškega kluba Domžale

lopar. Tudi on je zabeležil že kar nekaj odmevnih uspehov. Poglejmo:

- na odprtem pionirskem prvenstvu v Avstriji 2. mesto.
- v Celovcu na tekmovanju Alpe Adria 3. mesto.
- v Rogoški Slatini (odprto prvenstvo pionirjev do 12. let) 2. mesto.
- na slovenskem MASTERS turnirju 4. mesto.

Grega igra z levo roko, s katero tudi riše in piše. To ga pri igri ne moti. Prej nasprotnike.

Posebej močan je v faktorju, ki se mu reče borbenost. Z njo bo še veliko dosegel. Upamo z njim, da bo to res!

Matjaž PREŠERN:

Matjaž je doma iz Kamnika in se tudi že več let udejstvuje v teniškem klubu Domžale. Hodi v 7. razred osnovne šole in je eden najboljših pionirskih tekmovalcev v klubu. Dosegel je že veliko tega, da je v ponos zapisati za vsakega tekmovalca. Poglejmo:

- Nova Gorica 1. mesto.
- Državno prvenstvo v Mengšu (uvrstitev med 16 najboljših tekmovalcev)

Matjaž je redkobeseden in med igro ne govori dosti. Raje stisne zobe, ki jih – tako se le reče – pokaže nasprotnikom. Vsi trije naši mali teniški mušketerji so dober obet, porok in up našega teniškega športa.

Srečno, teniška mladina!

SLAMICE IZ SLAMNIKA

Vsi naši rekordi

Zadnja seja uredniškega odbora Občinskega poročevalca je bila 28. z nami pa se lahko merijo le še Dobljani, katerim so tudi že kdo bi sploh vedel kolikič, obljubili zaprtje smetišča, in pa občinske tajnice, ki so tipkale odlok o našem časopisu.

Pozabiti pa ne gre tudi vseh tistih revežev in revic, ki so menda 35 krat spreminjali proračun... denarja je kljub temu premalo...

Posebna specialna stran

Glede na zadnjo številko Občinskega poročevalca, kjer so članki, s katerimi posamezniki »pljuvajo« na druge posameznike, raztreseni po celi številki, je bila na zadnji seji predlagana genialna misel: namenite pljuvanju posebno stran, ne pa, da mora človek pljuvati po celi številki. Dobra ideja, vendar imamo boljše: pljujte kamor hočete... samo na svoj časopis.

Maša namesto Radovednega tačka

Marjan Mohar, slavna in znamenita prva šahovska amaterska deska, izraža gnus nad tem, ker mu bodo

zaradi TV maše vzeli Radovednega tačka.

Ni otrok, mu pa gre na otroče...

Mlada slika

Vsi, ki ste brali članek o Vinku Grošlju, ste najbrž dvakrat pogledali, kako dobro izgleda sedemdesetletnik na sliki. Na žalost smo ugotovili, da smo objavili sliko iz časa, ko so fotografije delali še na plošče. Po mnenju nekaterih pa je vseeno bolje, kot če bi objavili njegovo birmansko sliko.

Dragi Vinko, leta 2033 bomo objavili sliko s tvoje sedemdesetletnice, to ti lahko obljubimo!

Ouuu...

Ouuu... se je razleglo na uredniškem odboru, ko smo zvedeli, da je Rado Gostič samoiniciativno založil nove razglednice Domžal. Ouuu... je bil namenjen dvema poslancema iz Mengša, ki bosta zaradi nezaslišane dejanja zanesljivo protestirala na seji skupščine, na seji uredniškega odbora pa je uradni protest že vložil naš dvorni fotograf.

Kdaj cvetje

Nekateri zlobneži trdijo, da bo uredniški odbor zaradi starosti pognal seme.

Vse lepo in prav, za cvetje v jeseni smo že slišali, samo ugibamo pa lahko, ali bo tudi za to seme prišla časopisna pomlad.

Sta bila Prešeren in Cankar tovariša?

Glede na polemiko iz prejšnje številke Občinskega poročevalca je bilo na seji uredniškega odbora postavljeno globokoumno vprašanje, ali sta bila France Prešeren in Ivan Cankar v prejšnjem enopartijskem sistemu tovariša. Odgovor je kratek in jedrat:

Ne, ker smo ju spoštovali!

NAŠ ROKOVNIAČ ŽONČA

Včasih je lušten blo, zdaj pa ni več tuko...

včasih smo vince pil, zdaj pa vodo...

Včasih smo ropali kakor nam je pasalo

Kaj pa jamraš, saj bo spet boljše.

Kako bolje, če bomo morali rokovernjaci tudi voditi evidenco ropanja zaradi novega zakona o dohodnini, madonca!

občinski poročevalec

Občinski poročevalec, glasilo občine Domžale, izhaja dvakrat mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno. Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi: Vera Vojska, glavna urednica, Matjaž Brojan, odgovorni urednik, Marjan Bolhar, Marjan Gorza, Pavle Pevec, Cveta Zalokar-Oražem, Tone Orel, Ivan Kepić, Janez Stibrić, Bogdan Osolin, Ivko Hribar, Igor Lipovšek-Lenasi, Martin Grošelj.

Glavna urednica: Vera Vojska, tel.: 721-321, odgovorni urednik: Matjaž Brojan, tel.: 711-686, tehnični urednik: Janez Demšar, tel.: 323-841, fotografije: Vido Repanšek, tel.: 737-660 popoldan.

Glasilo izhaja v nakladi 15.500 izvodov in ga tiska Tiskarna Ljudske pravice Ljubljana. Rokopise sprejema odgovorni urednik, Ljubljanska 70, Domžale p. p. 2. Poslanih rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača. Uradne ure uredništva: ponedeljek in petek od 10. do 13. ure in sredo od 10. do 13. ure in od 14. do 17. ure. Glasilo je na podlagi sklepa izvršnega sveta SR Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodnje.